

วรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน

ยศวินทร์ ศรีกระจำง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

วรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน

ยศววัฒน์ ศรีกระจ่าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

TONES IN CHANTHABURI DIALECT AND STANDARD THAI

YODSWAT SRIKAJANG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF ARTS

IN THAI

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ยศวัฒน์ ศรีกระจำง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขจิตา ศรีฟุ่ม)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภา สารพัตนิก ไชย
ปัญญา)

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา พงศ์กิตติวิบูลย์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิหวัส แจ้งเอียด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

62920187: สาขาวิชา: ภาษาไทย; ศศ.ม. (ภาษาไทย)

คำสำคัญ: ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ภาษาไทยถิ่น ระบบเสียงวรรณยุกต์

ยศวัฒน์ ศรีกระจ่าง : วรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน. (TONES IN CHANTHABURI DIALECT AND STANDARD THAI) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ขจิตา ศรีฟุ่ม ปี พ.ศ. 2568.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบระบบเสียงวรรณยุกต์ ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐานด้วยวิธีการกลศาสตร์โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาในจังหวัดจันทบุรี 10 อำเภอซึ่งแต่ละอำเภอประกอบด้วยผู้บอกภาษาจำนวน 4 คน ผู้บอกภาษาในงานวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 40 คนในการวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์ใช้แนวคิดกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์เก็ดนีย์ (Gedney, 1972) เพื่อศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์ส่วนการวิเคราะห์สัทลักษณะวรรณยุกต์ใช้วิธีการทางกลศาสตร์ด้วยโปรแกรมพราท (PRAAT) เพื่อวิเคราะห์แสดงค่าความถี่มาตรฐานและแปลงเป็นค่าเฮมิโตน ผลการวิจัยพบว่าภาษาไทยถิ่นจันทบุรีมี 9 อำเภอที่มีเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงได้แก่อำเภอ 1 อำเภอแก่งหางแมว 2 อำเภอโป่งน้ำร้อน 3 อำเภอเขาสอยดาว 4 อำเภอท่าใหม่ 5 อำเภอขลุง 6 อำเภอมะขาม 7 อำเภอท่าใหม่ 8 อำเภอนายายอาม 9 อำเภอเมืองจันทบุรีโดยประกอบด้วยหน่วยเสียงดังนี้วรรณยุกต์ที่ 1 กิ่งต่ำกลาง [23] วรรณยุกต์ที่ 2 กิ่งต่ำต่ำกลาง [213] วรรณยุกต์ที่ 3 กิ่งสูงต่ำกิ่งสูง [414] วรรณยุกต์ที่ 4 กิ่งต่ำกลางกิ่งสูง [234] วรรณยุกต์ที่ 5 กิ่งต่ำสูงกลาง [253] และมี 1 อำเภอมีวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียงคือ อำเภอแหลมสิงห์ ประกอบด้วยหน่วยเสียงดังนี้ วรรณยุกต์ที่ 2 กิ่งต่ำต่ำกลาง [213] วรรณยุกต์ที่ 3 กลางกิ่งต่ำกลาง [323] วรรณยุกต์ที่ 4 กิ่งสูงกลาง [43] วรรณยุกต์ที่ 5 กิ่งสูงกลางสูง [435] นอกจากนี้ ภาษาไทยถิ่นจันทบุรียังมีการแปรเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละอำเภอจากการเปรียบเทียบผลการศึกษาพบว่าระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีมีแปรเสียงไปจากเสียงของภาษาไทยมาตรฐานในทุกอำเภอ

62920187: MAJOR: THAI; M.A. (THAI)

KEYWORDS: THAI DIALECT OF CHANTHABURI THAI DIAL TONE SYSTEMECT

YODSWAT SRIKAJANG : TONES IN CHANTHABURI DIALECT AND STANDARD THAI. ADVISORY COMMITTEE: KHAJITA SRIPOOM, 2025.

This research aims to analyze and compare the tone system of Chanthaburi Thai dialect with Standard Thai by using acoustic mechanics. The data were collected from informants in 10 districts of Chanthaburi province. Each district consisted of 4 informants. The informants in this research were 40 in total. The analysis of the tone system used the concept of the tone test box, Gedney (1972), to study the variation of tone sounds. The analysis of tone phonetics used the PRAAT program to analyze and display the fundamental frequency values and convert them to semitone values. The results of the research found that Chanthaburi Thai dialect has 9 districts with sounds. There are 5 tone units in Amphoe 1, Kaeng Hang Maeo District, 2, Pong Nam Ron District, 3, Khao Soi Dao District, 4, Tha Mai District, 5, Khlung District, 6, Makham District, 7, Tha Mai District, 8, Na Yai Am District, and 9, Mueang Chanthaburi District. It consists of the following tone units: Tone 1, semi-low middle [23], Tone 2, low-low middle branch [213], Tone 3, semi-high low-low middle [414], Tone 4, semi-low middle half-high [234], Tone 5, low-high middle branch [253], and there is 1 Amphoe with 4 tone units, which is Laem Sing District. It consists of the following tone units: tone 2, mid-low [213], tone 3, mid-low, middle [323], tone 4, mid-high [43], tone 5, mid-high. [435] In addition, the Chanthaburi Thai dialect also has different tonal variations in each district. From the comparison of the results of the study, it was found that the Chanthaburi Thai dialect tone system has variations in tones from the Standard Thai language in every district.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความเมตตาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขจิตา ศรีพุ่ม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ที่คอย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความทุ่มเทและเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครูมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภา สารพัฒน์ก ไชยปัญญา คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐา คำชู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภา สารพัฒน์ก ไชยปัญญา และ อาจารย์ ดร.เยาวลักษณ์ แสงจันทร์ บุคคลผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และมอบความรักให้แก่ผู้วิจัย จนความรู้และความรักนั้นได้เจริญงอกงามอยู่ ภายในตัวผู้วิจัยเสมอมากระทั่งผลิดอกออกผลเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณครูทุก ๆ ท่านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ครูคนแรกที่สอนให้พูด อ่าน เขียน จนถึงครูระดับปริญญาโท ทั้งที่สอนวิชาการและวิชาชีวิตที่กรุณาอบความรู้และประการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนวิฒ เพื่อนจอยที่คอยช่วยเหลือทุกอย่าง ชวนกันทำงาน และเป็นกำลังใจให้กันเสมอมา คอยถามไถ่ ส่งความปรารถนาดี และคอยช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มเรียนกระทั่งการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ กอล์ฟ ดิว รวมทั้งเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโทชาวจีนทุกคนผู้วิจัยขอขอบคุณทุกความรัก ความปรารถนาดี และกำลังใจจากผู้ที่ยังคงอยู่เคียงข้างและเป็นกำลังใจสำคัญในยามที่ผู้วิจัย ท้อแท้ อันได้แก่ พ่อแม่ คนรัก ครอบครัว พี่ น้อง เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงานตลอดจนผู้บอกภาษา และ สำคัญที่สุดคงจะเป็นการขอบคุณตนเองที่ไม่ยอมแพ้ ในช่วงเวลาที่ท้อแท้และเหนื่อยกับสิ่งรอบตัวมากแค่ไหนก็ยังคงมีแรงลุกขึ้นมาสู้อีกครั้ง จนเดินมาถึงปลายทางแห่งความความสำเร็จและภาคภูมิใจในวันนี้

ยศวัฒน์ ศรีกระจำง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตการศึกษา	2
ขอบเขตด้านเนื้อหา	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
1. ตรวจสอบเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง	4
2. ประวัติความเป็นมาของจังหวัดจันทบุรี.....	12
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษาถิ่นจันทบุรี	19
2. รายการคำศัพท์กล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์.....	20
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
4. การเก็บข้อมูล.....	22
5. การแปรผลข้อมูล	24
6. วิธีการนำเสนอข้อมูล.....	32
บทที่ 4 ระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีในแต่ละอำเภอ กับภาษาไทยมาตรฐาน.....	37

ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นจันทบุรี	37
1. ระบบเสียงวรรณยุกต์	38
2. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอแก่งหางแมว	51
3. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอขลุง	64
4. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอแหลมสิงห์	81
5. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอนายายอาม	95
6. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอท่าใหม่	108
7. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเมืองจันทบุรี	124
8. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเขาคิชฌกูฏ	141
9. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอโป่งน้ำร้อน	159
10. หน่วยเสียงวรรณยุกต์อำเภอเขาสอยดาว	171
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	188
สรุปผลการวิจัย	188
อภิปรายผลการวิจัย	189
ข้อเสนอแนะ	190
บรรณานุกรม	191
ประวัติย่อของผู้วิจัย	193

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 กล้องทดสอบเสียงวรรณยุกต์.....	20
ตารางที่ 2 ตารางแสดงหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทยจากหนังสือของ เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์ 34	34
ตารางที่ 3 ตารางแสดงหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย จากหนังสือของ เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2554, หน้า 49)	35
ตารางที่ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย.....	36
ตารางที่ 5 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอมะขาม.....	48
ตารางที่ 6 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอมะขามกับภาษาไทยมาตรฐาน.....	49
ตารางที่ 7 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอมะขาม	50
ตารางที่ 8 วรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์	61
ตารางที่ 9 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอแก่งหางแมว กับภาษาไทยมาตรฐาน.....	62
ตารางที่ 10 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอแก่งหางแมว	63
ตารางที่ 11 วรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์.....	78
ตารางที่ 12 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอขลุง กับภาษาไทยมาตรฐาน.....	79
ตารางที่ 13 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอขลุง.....	80
ตารางที่ 14 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอสลึงค์	92
ตารางที่ 15 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอสลึงค์กับภาษาไทยมาตรฐาน.....	93
ตารางที่ 16 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอสลึงค์.....	94
ตารางที่ 17 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอนายายอาม	105
ตารางที่ 18 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอนายายอามกับภาษาไทยมาตรฐาน.....	106
ตารางที่ 19 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอนายายอาม	107

ตารางที่ 20 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอท่าใหม่.....	121
ตารางที่ 21 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอท่าใหม่กับภาษาไทย มาตรฐาน.....	122
ตารางที่ 22 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอท่าใหม่.....	123
ตารางที่ 23 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี.....	138
ตารางที่ 24 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอเมืองจันทบุรีกับ ภาษาไทยมาตรฐาน.....	139
ตารางที่ 25 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี.....	140
ตารางที่ 26 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีเขาคิชฌกูฏ.....	156
ตารางที่ 27 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอเขาคิชฌกูฏกับ ภาษาไทยมาตรฐาน.....	157
ตารางที่ 28 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอเขาคิชฌกูฏ.....	158
ตารางที่ 29 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอโป่งน้ำร้อน.....	168
ตารางที่ 30 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอโป่งน้ำร้อนกับ ภาษาไทยมาตรฐาน.....	169
ตารางที่ 31 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอโป่งน้ำร้อน.....	170
ตารางที่ 32 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอเขาสอยดาว.....	184
ตารางที่ 33 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอเขาสอยดาวกับ ภาษาไทยมาตรฐาน.....	185
ตารางที่ 34 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอเขาสอยดาว.....	186
ตารางที่ 35 ระบบเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 9 อำเภอ.....	187
ตารางที่ 36 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอแหลมสิงห์.....	187

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 คลื่นความถี่เสียง.....	11
ภาพที่ 2 แผนที่จังหวัดจันทบุรี (Google) รวมกับแผนที่ภาษาในประเทศไทย (2520).....	14
ภาพที่ 3 การแปลงไฟล์เสียงจาก Mp4a. เป็น Wmv. ด้วยโปรแกรม FormatFactory	23
ภาพที่ 4 ภายในโปรแกรม PARRT และการเลือกนำเข้าไฟล์เสียง	24
ภาพที่ 5 การแสดงค่าความถี่เส้นเสียงและค่าความถี่มูลฐาน.....	25
ภาพที่ 6 การ Save ไฟล์เสียงให้เป็น Wav.	25
ภาพที่ 7 การเลือกเปิดไฟล์เสียงและเปลี่ยนเป็น to Manipulation และทำไฟล์เสียงจาก to Manipulation เป็น Point Process และเซฟ (Save).....	26
ภาพที่ 8 การเลือกเปิดไฟล์เสียง Point Process.....	27
ภาพที่ 9 การเลือกขั้นตอนที่ 1 ของการนำเข้าข้อความ (Text Import Wizard Step) เลือกที่ถัดไป	28
ภาพที่ 10 การเลือกขั้นตอนที่ 2 ของการนำเข้าข้อความ (Text Import Wizard Step) เลือกที่แท็บ (Tab) และ ช่องว่าง (Space) และกดถัดไป	28
ภาพที่ 11 การเลือกขั้นตอนที่ 3 ของการนำเข้าข้อความ (Text Import Wizard Step) กดเสร็จสิ้น (Finish) เพื่อเข้าสู่การวิเคราะห์เสียงด้วยโปรแกรม Microsoft excel.....	29
ภาพที่ 12 แสดงค่า NT และเลือกสุ่มข้อมูล	30
ภาพที่ 13 การคำนวณหาค่า F0.....	30
ภาพที่ 14 การสุ่มเลือกข้อมูล	31
ภาพที่ 15 การทำแผนภูมิรูปภาพ (Line Chart).....	31
ภาพที่ 16 ตัวอย่างกราฟแสดงเส้นค่าความถี่มูลฐาน.....	32
ภาพที่ 17 ตัวอย่างภาพแสดงสัญลักษณ์ (515) แสดงวรรณยุกต์จัตวา	33
ภาพที่ 18 กราฟแสดงค่าเฮมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะขาม.....	38
ภาพที่ 19 กราฟแสดงค่าเฮมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะขาม.....	39

ภาพที่ 244 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว.....	180
ภาพที่ 245 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว.....	181
ภาพที่ 246 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว.....	181
ภาพที่ 247 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว.....	182
ภาพที่ 248 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว.....	182
ภาพที่ 249 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว.....	183
ภาพที่ 250 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว.....	183

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาได้มาจากการอยู่ร่วมกันในสังคมของมนุษย์ที่ใช้ในการสื่อสารให้เข้าใจกันดังนั้นภาษาก็เปรียบเสมือนสมบัติของสังคมดังคำกล่าวของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2541, หน้า 15 – 17) ความว่า “ภาษาเป็นสมบัติของสังคมเช่นเดียวกับวัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ภาษาเป็นสิ่งที่ได้มาจากสังคม (socially acquired) ที่มีความหลากหลายของภาษามีได้หลายอย่างความแตกต่างกันของภาษาต่าง ๆ ในโลกก็เป็นความหลากหลายอย่างหนึ่ง ภาษาในสังคมหนึ่งย่อมต่างจากภาษาของอีกสังคม”

ในสังคมไทยมีภาษาไทยมาตรฐานที่ใช้กันเป็นการสื่อสารทั่วไปแล้วนั้น ยังมีอีกภาษาหนึ่งหรือภาษาไทยถิ่นที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ด้วยเสียงและสำเนียงที่แตกต่างกันออกไป จากคำกล่าวของ เรืองเดช ปันเชื้อนชิตย์ (2541, หน้า 8) กล่าวถึงภาษาไทยถิ่นว่า ในประเทศไทยมีภาษาถิ่นที่มีจำนวนผู้พูดเกิน 7 ล้านคน มีอยู่ 4 ภาษาถิ่น คือ 1 ภาษาไทยถิ่นกลาง (Central Thai) 2 ภาษาไทยถิ่นเหนือ (Northern Thai) 3 ภาษาไทยถิ่นอีสาน (Northeastern Thai) 4 ภาษาไทยถิ่นใต้ (Southern Thai) และ พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2547, หน้า 200) ได้ให้ความหมายของภาษาถิ่นย่อยหรือภาษาไทยถิ่นเอาไว้ว่า “ภาษาถิ่นย่อยหรือภาษาถิ่น dialect คือ “ภาษาของสังคมหนึ่ง ๆ ที่มีระบบสื่อความระบบเดียวแต่อาจมีภาษาย่อยที่ใช้ในกลุ่มชนต่าง ๆ ของสังคมนั้น ๆ ภาษาย่อยเหล่านี้จะพิจารณาเป็นภูมิภาคตามลักษณะทางภูมิศาสตร์จึงเรียกว่าภาษาไทยถิ่น เช่น ภาษาประจำท้องถิ่นภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคกลาง ที่มีสำเนียงการพูดแตกต่างกันไปแต่ยังพอสื่อสารเข้าใจกันได้ ศัพท์บางศัพท์ก็อาจจะแตกต่างกันไป

จากการศึกษางานวิจัยพบว่า สิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียงในลักษณะแตกต่างกันออกไปคือ เสียงวรรณยุกต์ที่บ่งบอกถึงการออกเสียงและการจำแนกภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ หรือภาษาไทยถิ่นตามภาคต่าง ๆ เช่น วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีของ เนตรนภา วรวงศ์, (2543) การศึกษาลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรี: กรณีศึกษาตำบลท่าช้าง และตำบลแสง อำเภอมะเมือง จังหวัดจันทบุรีของ พรโชค อุสมบรณ์, (2552) จากงานวิจัยต่าง ๆ พบว่าภาษาไทยถิ่นที่พูดกันในแต่ละภาคของประเทศไทยนั้นมีระบบเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน นอกจากภาษาไทยถิ่นที่ยกตัวอย่างข้างต้นแล้วนั้น ยังมีภาษาไทยถิ่นที่ติดอยู่ทางชายฝั่งทะเล และมีภาษาและสำเนียงที่เป็นเอกลักษณ์อยู่อีกภาษาหนึ่ง คือ ภาษาไทยถิ่นตะวันออก ที่มีสำเนียงและความแตกต่างไปจากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ และภาษาไทยมาตรฐาน ดังคำกล่าวของ อภิลักษณ์ เกษมผลกุล (2555, หน้า 25 อ้างถึงใน ไพเราะวรรณสุข, ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงภาษาถิ่นจันทบุรีว่า ภาษาถิ่นจันทบุรีนี้สำเนียงพูดไม่เร็วเหมือนภาคใต้

และไม่ซ้ำเหมือนภาคเหนือ ไม่อ่อนหวานแบบกรุงเทพฯ แต่สำเนียงของชาวจันทน์จะห้วนสั้น ในแง่ของคำศัพท์ มีความคล้ายคลึงกับภาษาถิ่นใต้ และ ภาษาถิ่นอีสาน โดยเฉพาะภาษาถิ่นโคราช จาก การศึกษางานวิจัย เรื่อง ศึกษาลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรี (พรโชค อุสมบูรณ์ 2552) และ การศึกษา ภาษาถิ่นย่อยของจังหวัดระยอง (สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์ 2522) พบว่า ภาษาถิ่นในภาคตะวันออกนั้นมี ลักษณะความแตกต่างกันออกไปในแต่ละจังหวัด เป็นคำเดียวกับภาษาไทยมาตรฐานแต่ออกเสียงไม่เหมือนกัน เช่นคำว่า ตา ออกเสียง ต่า น้ำ ออกเสียง เป็นน้ำม

ด้วยจังหวัดจันทบุรีใช้ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีในการสื่อสารเป็นหลักจึงทำให้มีเสียงที่แปรไปจากภาษาไทยมาตรฐานและทำให้การสื่อสารเปลี่ยนแปลงไปและเนื่องด้วยผู้วิทยานิพนธ์สังเกตเห็นการสื่อสารของเสียงที่แปรไปในแต่ละอำเภอของจังหวัดจันทบุรีจึงได้ทำการเลือกเก็บเสียงภาษาถิ่นจันทบุรีเพื่อประโยชน์ในด้านของภาษาและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของจังหวัดจันทบุรีให้ยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาระบบวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีใน 10 อำเภอเปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีทั้งหมด 10 อำเภอ
2. ทำให้ทราบความเหมือนและความต่างของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน
3. เป็นแนวทางในการศึกษาวรรณยุกต์ถิ่นอื่น ๆ ในภาคตะวันออก
4. เป็นแหล่งข้อมูลศึกษาเกี่ยวกับภาษาในท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตการศึกษา

1. **พื้นที่ในการเก็บข้อมูลผู้บอกภาษา** การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา 10 อำเภอโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตำบลปะตง อำเภอเขาสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
2. ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
3. ตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
4. ตำบลเขาวัว อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
5. ตำบลฉมัน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

6. ตำบลช้างข้าม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
7. ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
8. ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี
9. ตำบลตะเคียนทอง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี
10. ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

จากการสำรวจสำมะโนประชากรของใน 10 อำเภอของจังหวัดจันทบุรีและเฉลี่ยให้เท่ากัน

ทุกอำเภอ

2. ชุดคำที่ใช้ในการทดสอบ ชุดคำที่ใช้ในการทดสอบเป็นของ Gedney (1972 อ้างถึงใน ชันัญญา ภัคดีไทย และ อุมาภรณ์ สังขมาน (2545) โดยแบ่งออกเป็น

- 1.1 คำที่ไม่ปรากฏรูปวรรณยุกต์ เช่น หัว ขา ตา กิน บิน แดง ดาว มือ ควาย
- 1.2 คำที่ปรากฏรูปวรรณยุกต์ เอก เช่น ไข่ เข้า ไก่ แก่ ป่า ต่ำ บ่า พี่ พ่อ ว่าว
- 1.3 คำที่ปรากฏรูปวรรณยุกต์ โท เช่น เสื่อ ข้าว ป้า ต้ม บ้า บ้าน น้ำ น่อง ไม้
- 1.4 คำพยางค์ตาย เสียงสั้น และเสียงยาว เช่น เหงือก หาบ หมัด สุก ผัก ปอด ปีก ดอก กบ ตับ เจ็บ แดด อาบ ดอก เบ็ด ดิบ ออก มีด ลูก เลือด นก มัด ลัก

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยศึกษาคำเปรียบเทียบภาษาไทยถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน โดยแบ่งหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีทั้ง 10 อำเภอนำมาเปรียบเทียบกัน
2. เปรียบเทียบภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ทั้ง 10 อำเภอ กับภาษาไทยมาตรฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่

1. เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยมาตรฐาน
 - 1.2 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่น
 - 1.3 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่นกับสังคม
 - 1.4 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับวรรณยุกต์ภาษาไทย
 - 1.5 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์
 - 1.6 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับกลศาสตร์
 - 1.7 ตรวจสอบเอกสารและตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัทอักษร
 - 1.8 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับ โปรแกรม PRAAT
2. ประวัติความเป็นมาของจังหวัดจันทบุรี
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ตรวจสอบเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยมาตรฐาน

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่มีผู้กล่าวถึง ความหมายของภาษาไทยมาตรฐาน ไว้ดังนี้

วิไลวรรณ ขนิฐานันท์ (2533, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยมาตรฐานเอาไว้ว่า

“ภาษามาตรฐานเริ่มต้นจากภาษาถิ่นใดถิ่นหนึ่งและนำมารวมกันจนเป็นภาษามาตรฐานเกิดขึ้นในประเทศไทยมีภาษาถิ่นต่าง ๆ ที่แตกต่างกันแต่ภูมิภาค จึงจำเป็นต้องมีภาษาไทยมาตรฐานเพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน”

อภิรักษ์ณ์ เกษมผลกุล (2550, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยมาตรฐานเอาไว้ว่า

“ภาษาไทยมาตรฐาน คือภาษาไทยถิ่นกลาง คือภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคกลาง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาษากรุงเทพมหานคร เป็นภาษาถิ่นหนึ่งเป็นภาษาของเมืองหลวงจึงได้รับการยกให้เป็นภาษาราชการและใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน ในมหาวิทยาลัยในการทำการค้า หรือ ใช้ในการติดต่อทางราชการ ” และคำกล่าวของ เรื่องเดช ปันเขื่อนขันดี (2541) กล่าวถึงภาษาไทยมาตรฐานว่า “ในฐานะภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ (National language) และเป็นภาษาที่ใช้เป็นภาษาราชการ (Official Language) จึงนิยมเรียกว่า ภาษาไทยมาตรฐาน (Standard Thai) และเป็น

ภาษาที่ใช้ในการศึกษา (Education language) และเป็นภาษากลางสำหรับใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนใช้ชาติ”

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่าภาษาไทยมาตรฐานมาจากการรวมตัวของภาษาในแต่ภูมิภาคเพื่อเป็นการสื่อสารให้เข้าใจกันมากยิ่งขึ้นจึงได้ใช้ภาษาไทยถิ่นกลางเป็นภาษาไทยมาตรฐานที่เอาไว้ใช้ติดต่อกัน

1.2 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่น

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่มีผู้กล่าวถึง ความหมายของภาษาไทยถิ่น ไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554, หน้า 869) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยถิ่นเอาไว้ว่า “เป็นภาษาที่เกิดจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ความเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งแตกต่างไปจากภาษามาตรฐาน ทั้งทางด้านเสียง คำและ การใช้คำ ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะทั้งถ้อยคำสำเนียงภาษาถิ่นจะแสดงถึงเอกลักษณ์ ลักษณะความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของผู้คนในแต่ละท้องถิ่น”

เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2552, หน้า 9) ได้ให้ความหมายภาษาไทยถิ่นเอาไว้ว่า “สำหรับภาษาไทยถิ่นกลางมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น ภาษาไทยสยาม ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ภาษาไทยกลางมีภาษาถิ่นทั้งหมด 5 ถิ่น หรือ 5 สำเนียงได้แก่ (1) ภาษาไทยถิ่นโคราช (2) ภาษาไทยถิ่นสุพรรณ (3) ภาษาไทยถิ่นตะวันออก (ระยอง ตราด) (4) ภาษาไทยถิ่นสุโขทัยและ (5) ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ” (ปันเขื่อนขันธ์, 2541)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2541, หน้า 90) ได้ให้ความหมายของภาษาถิ่นเอาไว้ว่า “การศึกษาภาษาถิ่นทำให้เกิดคำว่า dialect ซึ่งเดิมใช้ในความหมายของ ภาษาถิ่น ต่อมาคำนี้ใช้ในความหมาย ภาษาย่อย ซึ่งอาจหมายถึง ภาษาถิ่น regional dialect หรือ ภาษาย่อยสังคม social dialect ”

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ (2533, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของภาษาถิ่นเอาไว้ว่า “ภาษาถิ่น ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า regional dialect ในภาษาถิ่นกับภาษากลุ่ม มีความคล้ายคลึงกัน และเป็นภาษาที่ผู้พูดสามารถพูดจาติดต่อกันได้รู้เรื่อง แต่ภาษาถิ่นบางภาษาแตกต่างกันมากจนคนต่างถิ่นอาจจะพูดจาเข้าใจกันไม่ได้เลย”

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2556) กล่าวถึงการแบ่งภาษาไทยถิ่น เอาไว้ว่า การแบ่งภาษาไทยถิ่น ถ้าแบ่งตามความแตกต่างของภูมิศาสตร์ หรือท้องที่ที่ผู้พูดภาษานั้น ๆ อาศัยอยู่อาจแบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ภาษาไทยถิ่นกลาง ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในเมืองหลวงของประเทศไทยและจังหวัดรอบ ๆ ทางภาคกลางของประเทศ เช่น นครปฐม ปทุมธานี เป็นต้น

2. ภาษาไทยถิ่นใต้ ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย เช่น สงขลา ภูเก็ต พังงา เป็นต้น

3. ภาษาไทยถิ่นอีสาน ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย เช่น ชัยภูมิ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด เป็นต้น

4. ภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย เช่น เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เป็นต้น (กิ่งคำ, 2556)

เปรมจิต ชนวงษ์ (2523) กล่าวถึงระบบเสียง ภาษาถิ่นใต้จังหวัดชุมพรว่า ระบบเสียงใน ภาษาถิ่นชุมพรเป็นภาษาเชื่อมต่อระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ทำให้สามารถใช้เสียงวรรณยุกต์ แบ่งภาษาถิ่นชุมพรออกเป็นภาษาถิ่นย่อยได้ 2 กลุ่ม และเสียงวรรณยุกต์มี 7 หน่วยเสียง ลักษณะแต่ละเสียงแตกต่างกัน เช่น เสียง สูง-ขึ้น-ตก หรือ 453 กลุ่ม 2 เป็นเสียง สูง-ตก หรือ 43 เสียง 1 ออกเสียงคล้ายเสียงโทในภาษาไทยมาตรฐาน เช่น ภาษาไทยมาตรฐาน ขา kha:5 ภาษาถิ่นชุมพร ข้า kha:1

สุพัตรา จรินันทนาภรณ์ (2541) ได้บอกความหมายภาษาถิ่นไว้ว่า ภาษาถิ่น หรือ ภาษาเฉพาะกลุ่ม คือ ภาษาย่อย (Sub language) ของภาษา (language) อาจมีความแตกต่างกันเล็กน้อยในเรื่องเสียง คำ ประโยค แต่สามารถเข้าใจกันได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ภาษาถิ่นหรือภาษาย่อย (dialect) คือภาษาที่ใช้พูดกันในท้องถิ่นภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาไทยถิ่นภาคกลาง ซึ่งเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นแต่ละภาคนั้นแตกต่างกันออกไปจึงทำให้การสื่อสารในภาษาถิ่นแต่ละภาคแตกต่างกัน

1.3 เอกสารและตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องภาษาถิ่นกับสังคม

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่มีผู้กล่าวถึง ความหมายของภาษาถิ่นกับสังคม ไว้ดังนี้

ภาษาถิ่นสังคมเกิดจากอายุของผู้ใช้ภาษาที่ทำให้ภาษาของชุมชนนั้น ๆ เกิดการแปร ดังคำพูดของ สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ (2551, หน้า 199) ความว่า “อายุของผู้ใช้ภาษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ภาษาของชุมชนนั้น ๆ เกิดการแปร เช่น การแปรด้านเสียง การแปรด้านศัพท์”

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2541, หน้า 9-10) ได้ให้ความหมายของภาษาถิ่นกับสังคม เอาไว้ว่า “นักภาษาศาสตร์บางคนจัดวิทยาภาษาถิ่น (dialectology) ไว้ในภาษาศาสตร์สังคมหรือภาษากับสังคม ถ้อยหลักที่ว่าภาษาถิ่น (regional dialect) ก็คือภาษาย่อย (dialect) ชนิดหนึ่ง”

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่าภาษาถิ่นกับสังคมเกิดจากการรวมกันของชุมชนและทำให้เกิดภาษาถิ่นในชุมชนนั้นขึ้นมา ภาษาถิ่นสังคมเกิดจากอายุของผู้ใช้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการแปรเสียงเกิดขึ้น

1.4 เอกสารและตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณยุกต์ภาษาไทย

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่มีผู้กล่าวถึง ความหมายของวรรณยุกต์ภาษาไทย ไว้ดังนี้

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2556, หน้า 19) ให้ความหมายของ หน่วยเสียงวรรณยุกต์เอาไว้ว่า ภาษาไทยมาตรฐานมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง สามารถแบ่งออกได้เป็นวรรณยุกต์ระดับ Level Tone และวรรณยุกต์เปลี่ยน Contour tone ดังนี้ Level Tone หรือ วรรณยุกต์ระดับมี 3 หน่วยเสียง คือ 1) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก หรือเรียกว่าวรรณยุกต์เอก 2) วรรณยุกต์กลาง-ระดับ หรือเรียกว่าวรรณยุกต์สามัญ 3) วรรณยุกต์สูง-ขึ้น หรือเรียกว่าวรรณยุกต์ตรี Contour tone หรือ วรรณยุกต์เปลี่ยนมี 2 หน่วยเสียง คือ 1) หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก หรือเรียกว่าวรรณยุกต์โท 2) เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น หรือเรียกว่าวรรณยุกต์จัตวา (กิ่งคำ, 2556)

เริงชัย ทองหล่อ (2556, หน้า 70) ให้ความหมายของวรรณยุกต์เอาไว้ว่า “วรรณยุกต์ หรือ วรรณยุกต์ มาจากคำว่า วรรณ (หนังสือ) สมาสกับคำ ยุคต์, ยุค (ประกอบ) หมายถึง เครื่องหมาย ประกอบหนังสือ ในทางหลักภาษา วรรณยุกต์ หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้บอกระดับเสียงสูงต่ำของคำ ในภาษาไทยจะเขียนไว้บนพยัญชนะหรือสระ วรรณยุกต์เป็นอักษรรายภาษา เพราะสามารถเขียนเสียงคำ ในโลกได้เกือบทุกเสียง เช่น คำว่า เกียะ, โค้ช เป็นต้น” วรรณยุกต์ คือ เสียงที่อยู่ในรูปของคำ หรือ เสียงที่เปล่งออกมาในครั้งหนึ่ง ๆ ที่มีความหมาย ในตัวเองและยังบอก ระดับของเสียง สูงและต่ำ (ทองหล่อ, 2556)

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2552, หน้า 116) ให้ความหมายของวรรณยุกต์เอาไว้ว่า “เสียง วรรณยุกต์ภาษาไทย เป็นเสียงที่มีจุดเริ่มต้นต่างกันเป็น 3 ระดับ คือ สูง กลาง ต่ำ ในขณะที่ออกเสียง ถ้าเสียงคงที่ตั้งแต่ต้นจนสิ้นเสียง เรียกว่า วรรณยุกต์คงที่ หรือวรรณยุกต์ระดับ Level tone ถ้าเสียง เลื่อนขึ้นลงขณะที่กำลังออกเสียงเรียกว่า วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ Contour tone” (ปันเขื่อนขันธ์, 2541)

พิศศรี กมลเวช (2548, หน้า 15) ได้จำแนกวรรณยุกต์เอาไว้ว่า “วรรณยุกต์สามารถ จำแนกลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์เป็น 2 ประเภทคือ ประเภทที่มีระดับความถี่ของเสียง ค่อนข้างคงที่ตลอดพยางค์ เรียกว่าวรรณยุกต์ระดับ level tone เช่น วรรณยุกต์ เอก สามัญ และตรี และวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ contoure tone เช่น วรรณยุกต์ โทและจัตวา”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554. หน้า 1100) ได้ให้ความหมายของวรรณยุกต์เอาไว้ว่า “วรรณยุกต์ระดับเสียงสูงต่ำของคำในภาษาไทยมี 5 เสียง คือ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา”

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่าวรรณยุกต์ในภาษาไทยเป็นเครื่องหมายบอกระดับเสียง โดยแบ่งออกเป็น 5 เสียง ได้แก่ สามัญ เอก โท ตรี และจัตวา มีลักษณะเสียง สูง ต่ำ กลาง หรือที่เรียกว่าวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ

1.5 เอกสารและตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่มีผู้กล่าวถึงภาษาศาสตร์ ไว้ดังนี้

วรวรรณ ศรียาภย์ (2556, หน้า 4) ให้ความหมายของภาษาศาสตร์เอาไว้ว่า

“ภาษาศาสตร์เป็นศัพท์บัญญัติจากคำภาษาอังกฤษว่า Linguistic พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2547: 823) อธิบายว่า ภาษาศาสตร์ หมายถึง วิชาที่ศึกษาในแง่ต่าง ๆ เช่น เสียง โครงสร้าง ความหมาย โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์”

เรื่องเดช ปิ่นเชื่อนขันดี (2552, หน้า 22) ให้ความหมายของภาษาศาสตร์เอาไว้ว่า “คำว่า ภาษาศาสตร์ Linguistic หมายถึงการศึกษาภาษาต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ Scientific study เรียกว่า การศึกษาภาษาศาสตร์ Linguistic อีกประการหนึ่งการศึกษาภาษาโดยวิธีการศึกษาอย่างมีระบบ Systematic way เช่นเดียวกันนี้กล่าวถึงการศึกษาภาษาต่าง ๆ โดยไม่จำเพาะเจาะจง ภาษาใดภาษาหนึ่ง” (ปิ่นเชื่อนขันดี, 2541)

เอกพงศ์ ประสงค์เงิน (2550, หน้า 2) ให้ความหมายของภาษาศาสตร์เอาไว้ว่า “สัทศาสตร์ เป็นวิชาที่ศึกษาเสียงในภาษาด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ การศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่ที่ภาษาใดภาษาหนึ่งมุ่งจะวิเคราะห์และบรรยายสัทลักษณะ Phonetic features ของเสียงพูดทุกเสียงที่มนุษย์สามารถผลิตออกมาโดยใช้อวัยวะในการออกเสียงอย่างละเอียดไม่พิจารณาหน้าที่ในการสื่อความหมาย”

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ภาษาศาสตร์ (Linguistic) ใช้ในการศึกษาภาษาต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาอย่างมีระบบโดยใช้ เสียง โครงสร้าง ความหมาย ทั้งนี้ภาษาศาสตร์สามารถนำไปใช้กับเสียงของมนุษย์ได้ทุกเสียงโดยไม่จำกัดในภาษาใดภาษาหนึ่ง

1.6 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับกลศาสตร์ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่กล่าวถึงกลศาสตร์เอาไว้ ดังนี้ กลศาสตร์เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเสียงโดยเฉพาะและไม่คำนึงถึงว่าเสียงนั้น จะปรากฏอยู่ในภาษาใดเพราะการศึกษาของเสียงใดก็ตามที่อวัยวะในการออกเสียงสามารถจะเปล่งออกมาได้ดังคำกล่าวของ นันทนา รณเกียรติ (2548, หน้า 5) ได้กล่าวเอาไว้ว่า กลศาสตร์ (Acoustic phonetics) ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของคลื่นเสียงในเรื่องต่าง ๆ เช่น ความถี่เสียง (Frequency) ความเข้มของเสียง (Intensity) เป็นต้น โดยใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ช่วยในการศึกษา เช่น เครื่องมือถ่ายภาพเสียง (Sond spectrograph) เครื่องมือบันทึกการทำงานของเส้นเสียง (Layngograph) และเครื่องมือศึกษาระดับสูงต่ำของเสียง (Pitch meter)

ศศิธร ธาตุเหล็ก (2548, หน้า 20) ให้ความหมายของกลศาสตร์เอาไว้ว่า กลศาสตร์ (Acoustic phonetics) เป็นการศึกษาเสียงพูดในด้านของลักษณะทางกายภาพของเสียงการหาค่าความถี่ของคลื่นเสียงลักษณะต่าง ๆ การศึกษาความเข้มของเสียงพูด การศึกษาเสียงพูดในสาขานี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการศึกษาลักษณะทางกายภาพของเสียงที่พูดเกิดขึ้น ความถี่ของคลื่นเสียงจึงอาจจะกล่าวได้ว่าการศึกษากลศาสตร์เป็นการศึกษาเสียงพูดในช่วงระหว่างที่เสียงพูดออกจากปากผู้พูดไปสู่หูของผู้ฟัง

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2553, หน้า 56 - 58) ได้ให้ความหมายของกลศาสตร์เอาไว้ว่า กลศาสตร์ (Acoustic phonetics) การศึกษาลักษณะทางกายภาพของเสียงในภาษา ความรู้เรื่องเสียงอันเป็นวิชาแขนงหนึ่งของฟิสิกส์ เมื่อได้นำความรู้เรื่องเสียงตามแบบของฟิสิกส์มาใช้ในการศึกษาทางภาษาศาสตร์จึงเห็นได้ว่ากลศาสตร์มีส่วนช่วยให้เราเข้าใจในเรื่องคุณสมบัติของเสียงมากขึ้น โดยการศึกษาเสียงที่ออกจากปากของผู้พูดมาสู่หูของผู้ฟังจะทำให้เสียงพลังงานของเสียงจะไปกระทบโมเลกุลของอากาศ แต่เนื่องจากการเคลื่อนตัวของอากาศเป็นการสั่นแบบวงจร (Oscillate) การเคลื่อนที่ของเสียงจึงมีการเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับการเคลื่อนที่ของอากาศ จึงเป็นการศึกษาเรื่องของคลื่นเสียงนอกจากนี้การศึกษาด้านกายภาพของเสียงที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

คลื่นเสียงคือ คลื่นเสียงที่มีอยู่ทั่วไปรอบตัวที่มนุษย์รับรู้ได้และรับรู้ไม่ได้ เพราะธรรมชาติสร้างมนุษย์ให้รับรู้คลื่นเสียงที่มีความถี่ 16 – 16,000 Hertz (Hz) เท่านั้น คลื่นเสียงของมนุษย์เกิดมาจากปอดดันลมออกมาผ่านกล่องเสียงทำให้เส้นเสียงสั่นสะเทือนสำหรับเสียง โฆษะ และเส้นเสียงไม่สั่นสะเทือนสำหรับเสียง อโฆชะ

ความถี่คือ จำนวนรอบต่อช่วงเวลา ถ้าคลื่นเสียงใดมีจำนวนรอบมากก็ถือว่ามีความถี่สูงปกติเสียงที่มีความถี่มากจะดังมากกว่าเสียงที่มีความถี่น้อย

ความสั้น - ความยาวของเสียงคือ ความสั้น - ความยาวของเสียงเป็นปัจจัยสำคัญในการอธิบายเสียงพยัญชนะ เช่น เสียงพยัญชนะระเบิด กับเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ถ้าช่วงการระเบิดออกมานานกว่าจะเป็นเสียงพยัญชนะเสียดแทรก

ช่องว่างภายในปากคือ ช่องว่างภายในปากเปรียบเหมือนวัตถุที่เก็บอากาศไว้ภายในเมื่อทำให้อากาศภายในสั้นและระเบิดออกมาภายนอกจะเกิดเสียงขึ้นทางกลศาสตร์เรียกว่า Resonator จากความหมายของกลศาสตร์แสดงให้เห็นถึงวิธีการศึกษาระบบเสียงในภาษาศาสตร์เป็นการศึกษาเพื่อลักษณะของคลื่นเสียง คลื่นความถี่ ความสั้น - ความยาว จากปากของผู้พูดไปสู่ผู้ฟังโดยการวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของคลื่นเสียงโดยผ่านโปรแกรม PARRT เพื่อใช้ในการวิเคราะห์คลื่นเสียงกลศาสตร์

1.7 เอกสารและตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัทอักษร

วรวรรณ ศรียาภย (2556, หน้า 66) ให้ความหมายของสัทอักษรเอาไว้ว่า สัทอักษร (phonetic alphabet) คือสัญลักษณ์ที่ใช้ในการบันทึกเสียงพูดในภาษา โดยทั่วไปนักภาษาศาสตร์จะใช้สัทอักษรสากล (international phonetic alphabet) หรือย่อ ๆ ว่า “ไอ. พี. เอ” (I.P.A) สัทอักษร 1 ตัวสามารถแสดงคุณลักษณะของเสียงได้ 3 ลักษณะ คือ ประเภทของเสียง ลักษณะของเสียง และตำแหน่งที่เกิดของเสียง

เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2552, หน้า 27-29) ให้ความหมายของสัทอักษรเอาไว้ว่า สัทอักษร (phonetic alphabet) เป็นอักษรที่รู้จักกันในหมู่นักภาษาว่า อักษร I.P.A (international phonetic alphabet) เนื่องจากมีตัวอักษรใช้บันทึกเสียงภาษาต่าง ๆ และสามารถถ่ายทอดเสียงได้ถูกต้องและมีความผิดพลาดน้อยที่สุด ในแต่ละภาษาจะมีหน่วยเสียงหรือเสียงพูดของตนโดยเฉพาะและมีอย่างจำกัดซึ่งในภาษาไทยมี หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงพยัญชนะ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ เช่น หน่วยเสียง /p/ เป็นสัทอักษรแทนเสียงพูดเหล่านี้คือ 1) พยัญชนะเสียงหยุด (Stop) 2) เสียงอโฆษะ (เสียงไม่ก้อง) (Voiceless) 3) มีลมพ่นออกมาเบา ๆ หรือเป็นเสียงสลิล (Inspirated) 4) เกิดขึ้นที่ริมฝีปากทั้งสอง (Bilabial)

อภิลักษณ์ ธรรมทวิกุล (2547, หน้า 33) ให้ความหมายของสัทอักษรเอาไว้ว่า สัทอักษรเป็นหน่วยเสียงประกอบย่อยของหน่วยเสียง (Phoneme) ซึ่งใช้บอกคุณสมบัติทางสรีระของการออกเสียง หรือทางกายภาพที่เกี่ยวข้องกับเสียงนั้น ๆ ความแตกต่างในสัทลักษณ์หนึ่งสัทลักษณ์ สามารถแยกเอกลักษณ์ของเสียงสองเสียงออกจากกันได้ เช่น สัทลักษณ์บอกคุณสมบัติของเส้นเสียงสั้นหรือเสียงโฆษะ (voice) จะแยกเสียงกักฐานกรณเดียวกันระหว่าง เสียงก้องหรือโฆษะ (voiced) / b / และเสียงไม่ก้องหรืออโฆษะ (voiceless) / p / ออกจากกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่าสัทอักษรใช้ในหมู่ของนักภาษาศาสตร์เพื่อใช้บันทึกเสียงต่าง ๆ และนำมาถ่ายทอดเสียงออกมาเพื่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุดโดยใช้สัทอักษรที่อยู่ในรูปแบบของสากลที่เรียกว่า (internation phonetic alphabet) หรือย่อ ๆ ว่า “ไอ. พี. เอ” (I.P.A)

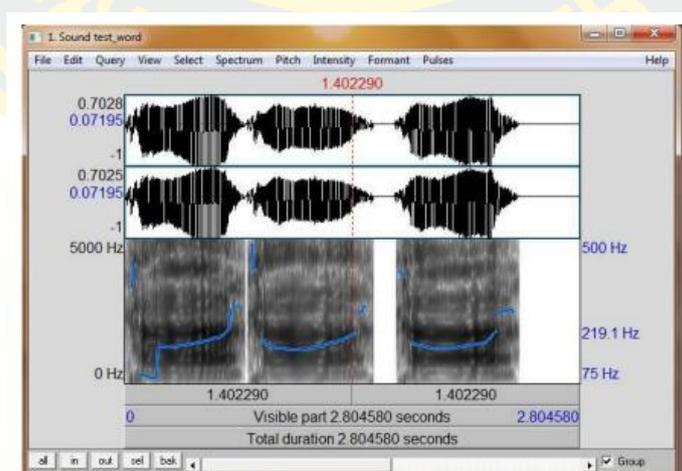
1.8 เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม PRAAT

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่มีผู้กล่าวถึง โปรแกรม PRAAT ไว้ดังนี้

วีรภิจ ผดุงศรีสวัสดิ์ (2557, หน้า 1)กล่าวถึงการใช้โปรแกรมPRAAT เอาไว้ว่า “PRAAT เป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับ วิเคราะห์และสังเคราะห์เสียง ซึ่งสร้างสรรค์โดย Paul Boersma และ David Weenink จากมหาวิทยาลัยอัมสเตอร์ดัม เมื่อบันทึกเสียง จากการสัมภาษณ์ครบทั้ง 3 ครั้ง แล้ว จึงนำเข้าสู่ โปรแกรม Microsoft Excel 365 ใช้ในการประมวลผลออกมาเป็นตาราง”

อดิวิงศ์ สุชาโต (2551, หน้า 1) ได้แสดงวิธีการใช้โปรแกรม PARRT เอาไว้ว่าโปรแกรม PARRT ใช้บันทึกเสียงพูดโดยใช้คลื่นความถี่ 22050 เฮิรตซ์ เพื่อใช้ในการบันทึกเสียง จึงสรุปได้ว่าโปรแกรม PARRT เป็นโปรแกรมที่ใช้บันทึกคลื่นเสียงของมนุษย์เพื่อบ่งบอกลักษณะความแตกต่างของเสียง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่าโปรแกรม PRAAT เป็นโปรแกรมที่ใช้วิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์โดยการบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์และนำมาเข้าสู่โปรแกรมในการอ่านค่าระบบเสียงวรรณยุกต์ โดยใช้การอ่านค่าจากคลื่นเสียงและนำมาเปรียบเทียบกับเสียงมาตรฐาน เพื่อดูความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์จากผู้ถูกสัมภาษณ์

ภาพที่ 1 คลื่นความถี่เสียง

2. ประวัติความเป็นมาของจังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรีเริ่มมีการตั้งเมืองครั้งแรก หน้าเขาสระบาป ราวพุทธศตวรรษที่ 18 ชาวชองหรือชนเผ่าในตระกูลมอญ-เขม เป็นชนพื้นเมืองกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งรกรากอยู่ในป่าฝั่งตะวันออก บริเวณจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด โดยเฉพาะบริเวณรอยต่อจันทบุรี-ตราด ซึ่งเป็นแหล่งของป่าและสมุนไพรที่อุดมสมบูรณ์ ในสมัยก่อนชาวชองดำรงชีพด้วยการเก็บของป่าออกมาขาย แต่ในปัจจุบันพื้นที่ป่าลดน้อยลงเพราะถูกหักร้างเพื่อทำสวน ทำไร่ ถูกจับจองโดยคนไทยและคนจีน ตลอดจนการเก็บของป่ากลายเป็นสิ่งผิดกฎหมาย พยานป่าอย่างชาวชองจึงต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตมาเป็นแรงงานในเมือง บางส่วนกลายเป็นชาวนาชาวไร่ ชุมชนของชาวชองในปัจจุบันยังปรากฏให้เห็นบริเวณบ้านคลองพลู กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ พ.ศ. 2200 ได้ย้ายมาสร้างเมืองใหม่ที่บ้านลุ่ม ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรีและหลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เมื่อครั้งยังเป็นพระยาวชิรปราการ ได้นำกำลังพลประมาณ 500 คน ฝ่าพม่าล้อมพม่าออกมาทางทิศตะวันออกและยึดเมืองจันทบุรีไว้เป็นเวลา 5 เดือน เพื่อเป็นแหล่งสะสมเสบียงอาหารและไพร่พล จากนั้นจึงนำกองทัพทั้งชาวไทยและชาวจีนจำนวน 5,000 คน กลับไปกอบกู้กรุงศรีอยุธยา เหตุการณ์ดังกล่าว เป็นความภาคภูมิใจของชาวจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเราสามารถเห็นได้จากโบราณสถาน และอนุสรณ์สถานหลายแห่งที่ได้จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ในครั้งนั้น ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ย้ายเมืองไปตั้งที่บ้านเนินวง เนื่องจากเป็นที่สูงมีชัยภูมิเหมาะสมเป็นที่มั่น ในการป้องกันการรุกรานของพวกญวน จนกระทั่งในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมืองจันทบุรีได้ย้ายกลับมาอยู่ที่บ้านลุ่มตามเดิม เนื่องจากบริเวณบ้านเนินวงอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ ในปี พ.ศ. 2436 เกิดกรณีพิพาทระหว่างไทยกับฝรั่งเศส โดยฝรั่งเศสได้เข้ามายึดครองเมืองจันทบุรีไว้เป็นเวลานานถึง 11 ปี จนไทยต้องยอมยกดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงให้กับฝรั่งเศสเพื่อแลกเมืองจันทบุรีกลับคืนมา ในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการจัดตั้งระเบียบบริหารราชการแผ่นดินขึ้นใหม่ เมืองจันทบุรีได้ยกฐานะเป็นจังหวัดจันทบุรีมาจนถึงปัจจุบัน จันทบุรีจึงเป็นเมืองชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย ทั้งในสมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จวบจนทุกวันนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดจันทบุรี

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดในภาคตะวันออก ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันออกของอ่าวไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทางประมาณ 245 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 6,338 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,961,250 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.6 ของพื้นที่ภาคตะวันออกและเท่ากับร้อยละ 1.8 ของพื้นที่ทั้งประเทศ

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอวังสมบูรณ์ อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว

ทิศใต้ ทะเลอ่าวไทย (มีแนวชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 87 กิโลเมตร)

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบ่อไร่ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด และจังหวัดพระตะบอง ราชอาณาจักรกัมพูชา (แนวเขตยาวประมาณ 86 กิโลเมตร)

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเขาชะเมา อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง และอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

2. ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดจันทบุรี

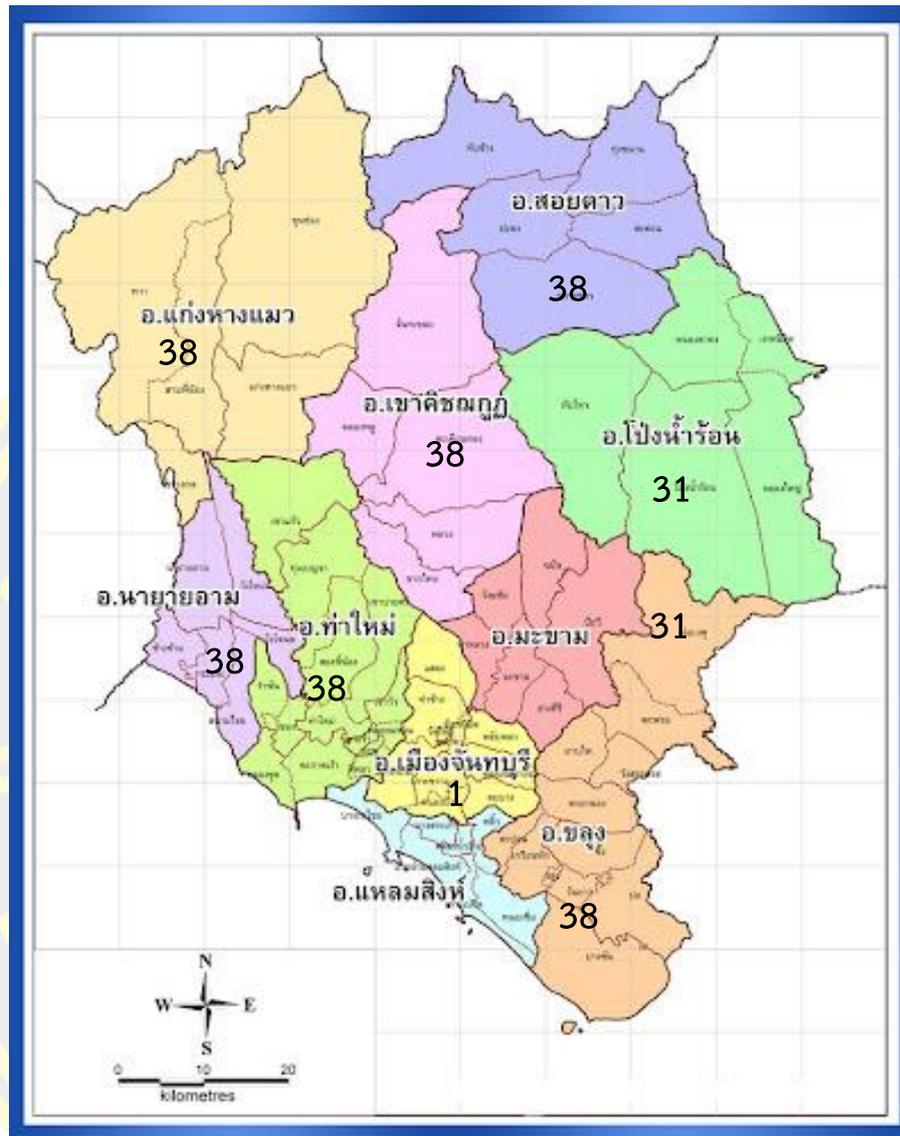
ในจังหวัดจันทบุรีแบ่งออกมีทั้งหมด 10 อำเภอที่มีลักษณะภูมิประเทศแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ป่าไม้ ภูเขา และเนินสูง อยู่ทางด้านเหนือและตะวันออกของจังหวัด ได้แก่ อำเภอแก่งหางแมว อำเภอท่าใหม่ อำเภอมะขาม อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน และตอนบนของอำเภอขลุง มีจุดสูงสุดของจังหวัดอยู่ที่ยอดเขาสอยดาวใต้ ซึ่งเป็นยอดเขาที่มีความสูงที่สุดในภาคตะวันออก โดยมีความสูง 1,675 เมตร และมีเขตป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า คิดเป็นร้อยละ 29.42

2. ที่ราบสลับภูเขา อยู่ตอนกลางของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอเขาคิชฌกูฏ ตอนบนของอำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง และตอนบนของอำเภอแหลมสิงห์ คิดเป็นร้อยละ 75.04

3. ที่ราบฝั่งทะเล ได้แก่ พื้นที่อำเภอนายายอาม ตอนล่างของอำเภอท่าใหม่ อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอขลุง มีลักษณะเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลสลับด้วยเนินเขา และบริเวณป่าชายเลน คิดเป็นร้อยละ 5.54 (ภูมิภาคตะวันออก)

จากที่กล่าวมาประวัติในอำเภอของจังหวัดจันทบุรีทั้ง 10 อำเภอนั้นสามารถแบ่งออกเป็นแผนที่ภาษาโดยใช้หลักการของ แผนที่ภาษาในประเทศไทย (2520) ได้บอกเลขตรรกซ์ของภาษา เพื่อแสดงชื่อภาษาถือเอาอำเภอเป็นเกณฑ์ตัวเลขอาจจะอยู่ส่วนไหนของอำเภอก็ได้ไม่ได้เจาะจงทำตำแหน่งหมู่บ้าน ดังนั้นตัวเลขตรรกซ์ภาษาถิ่นในจังหวัดจันทบุรีแบ่งออกเป็น 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาไตใหญ่ หมายเลข 1 ภาษาเขมร หมายเลข 31 และภาษาชอง หมายเลข 38

ภาพที่ 2 แผนที่จังหวัดจันทบุรี (Google) รวมกับแผนที่ภาษาในประเทศไทย (2520)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ คือ

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่น
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบเสียงวรรณยุกต์
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม PRAAT

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่น

สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2522) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาษาถิ่นย่อยของจังหวัดระยอง ใน การศึกษางานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย การศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนหรือแตกต่างของระบบเสียง และเสียงภาษาถิ่นระยองย่อย 5 ภาษา คือ ภาษาถิ่นย่อยระยองอำเภอเมือง อำเภอบ้านค่าย อำเภอ แกลง อำเภอปลวกแดง ผลการวิจัยพบว่า ภาษาถิ่นย่อยระยองมีลักษณะเหมือน และ แตกต่างกับ ภาษาถิ่นย่อยระยองส่วนใหญ่มีหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว 20 หน่วย มีเพียง 2 ภาษาเท่านั้นที่มีหน่วย เสียงพยัญชนะเดี่ยว 21 หน่วย สำหรับหน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏร่วมกัน ภาษาถิ่นย่อยระยอง อำเภอเมืองมีหน่วยเสียงพยัญชนะที่ปรากฏร่วมกันเพียง 4 แบบ ส่วนภาษาถิ่นระยองอื่น ๆ มีหน่วย เสียงพยัญชนะที่ปรากฏร่วมกัน 10 แบบ

กุหลาบ สำราญสุข (2538) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัด ชลบุรี ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายคือ จะศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ใน ภาษาไทยถิ่นที่พูดในบริเวณต่าง ๆ ของจังหวัดชลบุรี การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเสียงวรรณยุกต์ระดับคำ เพียงอย่างเดียว โดยเลือกเก็บข้อมูล 18 จุด รวมทั้งสิ้น 36 คน ทำให้ทราบว่า วรรณยุกต์ที่พูดที่จุดเก็บ ข้อมูลต่าง ๆ เหมือนกัน คือมีวรรณยุกต์ 5 เสียง การกระจายหน่วยเสียงวรรณยุกต์ก็เหมือนกันเป็น ส่วนใหญ่ จึงสรุปได้ว่า ภาษาไทยถิ่นจังหวัดชลบุรีสามารถแบ่งเป็นภาษาถิ่นย่อยได้ โดยใช้สัทลักษณะ ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์

สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร (2538) ศึกษาเรื่อง ระบบหน่วยเสียงในภาษาไทยถิ่นจังหวัด นครราชสีมา ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาระบบหน่วยเสียงในภาษาไทยถิ่นจังหวัด นครราชสีมา คือ ภาษาถิ่นโคราช ภาษาถิ่นอีสาน และภาษาไทยกลาง ในด้านหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยศึกษาลักษณะของเสียง คุณสมบัติของเสียง ฐานที่เกิด ของเสียง ระดับของเสียง ตลอดจนจำนวนหน่วยเสียง เพื่อเปรียบเทียบระบบหน่วยเสียงภาษาถิ่นทั้ง 3 ภาษา ผลการวิจัยดังนี้ เมื่อเปรียบเทียบภาษาถิ่นทั้ง 3 ภาษา แล้วพบว่า ปรากฏหน่วยเสียง /ch/ และ /r/ ในเฉพาะภาษาถิ่นโคราชและถิ่นไทยกลาง มีหน่วยเสียง /ก/ ในภาษาถิ่นอีสานเท่านั้น

ภักธีรา หนูแก้ว (2542) ศึกษาเรื่อง การศึกษาระบบเสียงไทยถิ่นของชาวไทยมุสลิม อำเภอ เทพา จังหวัดสงขลา เปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐาน ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระบบ เสียงภาษาไทยถิ่นของชาวไทยมุสลิม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐาน ในเรื่องระบบเสียงวรรณยุกต์ ระบบเสียงพยัญชนะ ระบบเสียงสระ และโครงสร้างของพยางค์ โดยเก็บ ข้อมูลจากการคัดเลือกด้วยเกณฑ์ด่าบลละ 3 คน ผลการวิจัยสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้ กลุ่มย่อย ที่ 1 มีวรรณยุกต์ 7 หน่วยเสียง พยัญชนะต้นเดี่ยว 27 หน่วยเสียง พยัญชนะประสม 12 แบบ พยัญชนะท้ายพยางค์ 9 หน่วยเสียง สระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง สระประสม 3 หน่วยเสียง โครงสร้าง พยางค์ 5 แบบ ปรากฏวรรณยุกต์ 54 แบบ กลุ่มย่อยที่ 2 วรรณยุกต์ 7 หน่วยเสียง พยัญชนะต้น

เดี่ยว 27 หน่วยเสียง พยัญชนะประสม 8 แบบ พยัญชนะท้ายพยางค์ 9 หน่วยเสียง สระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง สระประสม 3 หน่วยเสียง โครงสร้างพยางค์ 5 แบบ ปรากฎวรรณยุกต์ 54 แบบ

พรโชค อุสมบูรณ์ (2552) ศึกษาเรื่อง ศึกษาลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรี: กรณีศึกษาตำบลท่าช้าง และตำบลแสง อำเภอมะนัง จังหวัดจันทบุรี ในการวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาษาถิ่นจันทบุรีเปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐานและศึกษาคำศัพท์สำนวนภาษาถิ่นจันทบุรีที่สะท้อนวัฒนธรรมของท้องถิ่น โดยศึกษาจากผู้ออกภาษาตำบลท่าช้าง ตำบลแสง จากผลการศึกษาพบว่า ลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรีมีหน่วยเสียง 3 ชนิด คือ หน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระ 18 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง เมื่อนำคำภาษาถิ่นมาเปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐาน มีลักษณะ 3 ประการ คือ 1) ลักษณะคำที่แตกต่างกันทุกประการ 2) ลักษณะคำที่คล้ายกันทุกประการ 3) ลักษณะที่คล้ายกันทุกประการพบมากที่สุด

รัชนิญา เฉยรอด (2562) ศึกษากระบวนการวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นควนโดน ใน ตำบลควนโดน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล โดยผู้ออกภาษากลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์และบันทึกเสียง ตัวแทนผู้ออกภาษา 2 คน คือ นางชี มาลินี อายุ 70 ปี และนางสุกัญญา มาลินี อายุ 62 ปี โดยนำเสียงที่บันทึกมาเข้าโปรแกรม Preet Version 5.4.05 ได้รับผลการวิเคราะห์ ในภาษาไทยถิ่นควนโดนมี 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ คือ เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 สูงขึ้น-ตก เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 กลางขึ้น-ตก เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 กลางขึ้น เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 สูงระดับ เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 กลางระดับ จากผลการศึกษาพบว่า เสียงวรรณยุกต์มีความแตกต่างจากวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน จากการออกเสียงวรรณยุกต์ ในคำที่เป็นคำเดียวกัน แต่ออกเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณยุกต์

เนตรนภา วรวงษ์ (2543) ศึกษาเรื่องวรรณยุกต์ไทยถิ่นกาญจนบุรี ในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาวรรณยุกต์ไทยถิ่นกาญจนบุรีที่พูดที่ อ.พนมทวน อ.ท่าม่วง อ.ด่านมะขามเตี้ย และ อ.ห้วยกระเจา เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของทั้ง 4 อำเภอ ผลการศึกษาพบว่า ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีที่พูดกันใน อ.พนมทวน อ.ท่าม่วง อ.ด่านมะขามเตี้ย และ อ.ห้วยกระเจา มีระบบวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงเช่นเดียวกับภาษาไทยมาตรฐาน แต่ลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์แตกต่างจากทั้งภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอื่น ๆ

จิตนา ขอดจันทิก (2545) ศึกษาเรื่อง การปรับเปลี่ยนระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาในชุมชนหลายภาษา ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ในงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาในชุมชนหลายภาษา ตำบลลาดบัวขาว

อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา การเก็บข้อมูลผู้บอกภาษา 18 คน โดยคัดเลือกหมู่ที่ 8 เป็นสถานที่ศึกษาเนื่องจากมีผู้ใช้ภาษาถิ่น 3 ภาษา คือ ภาษาเขมร ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นโคราช โดยใช้เครื่องมือ คือ ตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ วิลเลียม เจ เกิดนีย์ แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม Winccil ได้ผลการศึกษาพบว่า ภาษาถิ่นบ้านโนนนา อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ภาษาเขมร 5 หน่วยเสียง ภาษาไทยถิ่นอีสาน 4 หน่วยเสียง และภาษาไทยถิ่นโคราช 4 หน่วยเสียง การเปรียบเทียบระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาเขมร ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นโคราชที่บ้านโนนนา กับภาษาเขมรสีคิ้ว ภาษาไทยถิ่นอีสาน บ้านมะเกลือเก่า และ ภาษาไทยถิ่นโคราชบ้านกรวด ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบว่าภาษาเขมรมีอิทธิพลเหนือกว่าภาษาถิ่นอื่น ๆ และการปรับเปลี่ยนระบบเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาเป็นเพียงการปรับเปลี่ยนระดับเสียงเท่านั้น ความหมายคำยังคงเดิม

ปิ่นกนก คำเรืองศรี (2545) ศึกษาเรื่อง การแบ่งกลุ่มภาษาญ้อในภาคอีสานโดยใช้ระบบเสียงวรรณยุกต์ ในงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาญ้อในภาคอีสานจำนวน 7 จังหวัด คือ สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองคาย มุกดาหาร มหาสารคาม และ เพื่อแบ่งกลุ่มย่อยของภาษาญ้อ โดยใช้ระบบเสียงวรรณยุกต์ จากการศึกษาด้วยการวิธีการทางภาษาศาสตร์เปรียบเทียบครั้งนี้ปรากฏว่าภาษาญ้อในภาคอีสานแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ จึงอาจสันนิษฐานได้ว่า ญ้อกลุ่มที่มีการแตกตัวของวรรณยุกต์ดั้งเดิมเป็น 2 ทาง

พรเพ็ญ ตันประเสริฐ (2546) ศึกษาเรื่องการจัดกลุ่มภาษาพวนในประเทศไทย: ศึกษาจากระบบเสียงวรรณยุกต์ ในงานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์ ของภาษาถิ่นพวนในประเทศไทย และนำผลที่ได้มาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มและทำแผนที่ภาษาถิ่นพวน ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาษาถิ่นพวนในประเทศไทย มีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง และ 6 หน่วยเสียง มีระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน 8 แบบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโปรแกรม PRAAT

เพ็ญวิภา อยู่เย็น (2556) ศึกษาการแปรเสียงวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุในภาษาไทยช่อง จังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยช่อง ตำบลดอนคลัง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา 3 กลุ่มช่วงวัยคือ ผู้บอกภาษากลุ่มวัยสูงอายุ ผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคน และผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่น โดยใช้กล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ (Gedney's Tone Checklist) และใช้โปรแกรม Praat เพื่อวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐาน จากการวิจัยพบว่า ตัวแปรอายุมีอิทธิพลต่อการแปรและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสัทลักษณะและวรรณยุกต์ของภาษาไทยช่อง ทั้งรูปแบบสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์ โดยเฉพาะผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่น

รัชฎาภรณ์ ผลยะฤทธิ์ (2558) ศึกษาการแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาตามตัวแปรอายุ โดยเก็บข้อมูลจาก 3 กลุ่มคน ได้แก่ กลุ่มวัยสูงอายุ กลุ่มวัยกลางคน และกลุ่มหนุ่มสาว ที่อาศัยอยู่ใน 8 กลุ่มพื้นที่ของจังหวัดสงขลา โดยงานวิจัยนี้ใช้โปรแกรม Praat เพื่อทำการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐาน จากผลการศึกษาพบว่าตัวแปรอายุมีอิทธิพลต่อการแปรและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดสงขลา ผู้พูดในกลุ่มวัยหนุ่มสาวใช้รูปแปรเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างไปจากกลุ่มสูงอายุและวัยกลางคน

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการศึกษาภาษาไทยถิ่นและเสียงวรรณยุกต์ในภูมิภาคต่าง ๆ มีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบของเสียงพยัญชนะ เสียงวรรณยุกต์ เสียงสระ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเสียงภาษาไทยมาตรฐานและการเปรียบเทียบกับภาษาถิ่นย่อยของในจังหวัดนั้น ๆ โดยการศึกษาจากผู้บอกภาษาที่ความแตกต่างในด้านของอายุตั้งแต่ กลุ่มวัยกลางคน กลุ่มสูงวัย และกลุ่มหนุ่มสาว และผู้บอกภาษาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป เพื่อให้เห็นลักษณะของเสียงในภาษาไทยถิ่นและเสียงวรรณยุกต์ โดยใช้งานร่วมกับโปรแกรม PARRT เพื่อให้เห็นค่าการวิเคราะห์ของคลื่นเสียงจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้นำความรู้มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรี 10 อำเภอกับภาษาไทยมาตรฐานจากการภาษาผู้บอกภาษาวัยสูงอายุใช้กล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ (Gedney's Tone Checklist) และใช้โปรแกรม Praat เพื่อวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานเพื่อทราบถึงระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นเพื่อทราบถึงความเหมือนความต่างกับภาษาไทยมาตรฐาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง วรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาถิ่นจันทบุรี สร้างรายการคำศัพท์ กำหนดขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิเพื่อนำมาวิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษาถิ่นจันทบุรี
2. รายการคำศัพท์ทดสอบเสียงวรรณยุกต์
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. การเก็บข้อมูล
5. การแปรผลข้อมูล
6. การนำเสนอข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษาถิ่นจันทบุรี

1.1 ศึกษาตำรา งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับภาษาถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ และภาษาถิ่นย่อยในแต่ละภูมิภาค ที่มีผู้วิจัยไว้แล้วเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและศึกษาเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเพิ่มเติมโดยอาศัยข้อมูลในการวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

- 1.1.1 หอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
- 1.1.2 หอสมุดรัชมง์คลาภิเษก จังหวัดจันทบุรี
- 1.1.3 สภาวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
- 1.1.4 หอสมุดแห่งชาติ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2. รายการคำศัพท์กล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์

ผู้วิจัยใช้กล่องทดสอบวรรณยุกต์ของ Gedney (1972 อ้างถึงใน ชนัญญา ภัคดีไทย และ อุมารณ สัจฆาน) โดยใช้จำนวนคำทั้งหมด 51 คำเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาด้วยกล่องวรรณยุกต์ (Tone box) ของ Gendney ซึ่งประกอบไปด้วยแนวตั้งแสดงประเภทของรูปวรรณยุกต์ และแนวนอนแสดงประเภทของพยัญชนะต้นที่ประกอบในคำ กล่าวคือ แนวตั้งแถว A คือ คำพยางค์ที่ไม่ปรากฏรูปวรรณยุกต์ แถวแนวตั้ง B คือ คำพยางค์ที่ปรากฏรูปวรรณยุกต์เอก แถวแนวตั้ง C คือ คำพยางค์ที่ปรากฏรูปวรรณยุกต์ โท และ แถวแนวตั้ง DL และ DS คือ คำพยางค์ตายเสียงยาวและเสียงสั้นตามลำดับ ในแถว แนวนอนของวรรณยุกต์ แบ่งออกเป็น 4 แถว ได้แก่ แถวแนวนอนที่ 1 หมายถึง คำพยัญชนะต้นมีสัทลักษณะกักไม่ก้องพ่นลมเสียดแทรก นาสิก และ อัมสระ แถวแนวนอนที่ 2 หมายถึง คำพยัญชนะต้นมีสัทลักษณะกักไม่ก้องไม่พ่นลม แถวแนวนอนที่ 3 หมายถึง คำพยัญชนะต้นมีสัทลักษณะกักที่เสี้ยนเสียง แถวแนวนอนที่ 4 หมายถึง คำพยัญชนะต้นมีสัทลักษณะก้อง โดยใช้รายการคำศัพท์ที่ใช้ทดสอบระบบวรรณยุกต์ ดังตัวอย่าง

ตารางที่ 1 กล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์

วรรณยุกต์ตั้งเดิม / พยัญชนะต้นตั้งเดิม	A	B	C	DL	DS
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1	หัว ขา	ไข่ เข้า	เสือ ข้าว	เห็งอก หาบ	หมัด สุก ผัก
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2	ตา กิน	ไก่อ แก่ ป่า	ป่า ต้ม	ปอด ปีก ดอก	กบ ตับ เจ็บ
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3	บิน แดง ดาว	ดำ บ่า	บ้า บ้าน	แดด อาบ ดอก	เปิด ดิบ ออก
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	มือ ควาย	พี่ พ่อ ว่าว	น้ำ น่อง ไม้	มีด ลูก เลือด	นก มัด ลัก

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร

ประชากรในงานวิจัยนี้ คือประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดจันทบุรีที่มีภูมิลำเนาใน 10 อำเภอของจังหวัดจันทบุรีโดยมีอายุ 60 – 70 ปี โดยจำนวนประชากรของผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรีมีจำนวนประชากร 61,798 คน (สำรวจจากประชากรทะเบียนราษฎรอายุ 60 ปีขึ้นไป ในปีงบประมาณ 2566)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ Krejice & Morgan จากบทความของ Natthakon M. (2566) การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejice & Morgan. เข้าถึงได้จาก <https://krootor.com/2062>

$$n = \frac{x^2 NP(1-P)}{d^2 P(1-P)}$$

โดย ค่า n แทนขนาดของกลุ่มประชากร

ค่า N แทน จำนวนประชากร

ค่า X แทน ค่าไคสแควร์ที่ Degree of freedom (df) เท่ากับ 1 ระดับความเชื่อมั่น 95% (เท่ากับ 3.841)

ค่า P แทน สัดส่วนของประชากร หากไม่ทราบ ใส่ค่า 0.05

และค่า d แทน ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05) และการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย โดยใช้เกณฑ์อายุประชากรที่ 60 – 70 ปี สำรวจจากประชากรทะเบียนราษฎรอายุ 60 ปีขึ้นไป ในปีงบประมาณ 2566 ของจังหวัดจันทบุรีในอำเภอ 10 อำเภอมีจำนวนประชากรทั้ง ผู้ชาย และผู้รวมทั้งหมด 61,798 คน โดยผู้วิจัยใช้การดำเนินตามขั้นตอนทั้งหมด 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1.1 การขอจริยธรรมจากมหาวิทยาลัย 1.2 กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้บอกภาษา 1.3 การคัดกรองผู้บอกภาษา ขั้นตอนดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อได้ดำเนินการอย่างราบรื่นและไม่คลาดเคลื่อนในงานวิจัยนี้ ประกอบไปด้วยประชากร 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ประชากรที่มีอายุ 60 – 70 ปีเพศชายที่มีภูมิลำเนาใน 10 อำเภอของจังหวัดจันทบุรี
2. ประชากรที่มีอายุ 60 – 70 ปีเพศหญิงที่มีภูมิลำเนาใน 10 อำเภอของจังหวัดจันทบุรี

กำหนดเกณฑ์ผู้บอกภาษาคัดเลือกผู้บอกภาษามีคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้บอกภาษาจะต้องพูดภาษาไทยถิ่นจันทบุรีเป็นภาษาแม่ และภาษาพูดดังกล่าวต้องใช้ในชีวิตประจำวันด้วย และยังคงเต็มใจให้ความร่วมมือในการบอกภาษา
2. ผู้บอกภาษาจะต้องเกิดและเติบโตในอำเภอของ จังหวัดจันทบุรี โดยไม่เคยย้ายถิ่นฐานมาก่อน หรือ ถ้าย้ายถิ่นฐานมาอยู่จังหวัดจันทบุรี จะต้อง อยู่มาเกิน 10 ปีขึ้นไป

3. ผู้บอกภาษาจะต้องมีอายุ 60-70 ปีขึ้นไป ทั้ง เพศชาย และ เพศหญิง

4. ผู้บอกภาษาต้องมีสุขภาพดี และมีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วนสมบูรณ์ ออกเสียงชัดเจนสม่ำเสมอ

คัดกรองผู้บอกภาษาโดยแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 2 เกณฑ์ คือ

1. เกณฑ์คัดเข้า เกณฑ์คัดเข้าหมายถึง การคัดผู้บอกภาษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ (รัชนีฉาย เถียรอด, หน้า 114-155, 2562) โดยคัดเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากคำแนะนำของผู้ใหญ่บ้านด้วยความสมัครใจของผู้บอกภาษา และเป็นไปตามคุณสมบัติของผู้บอกภาษาที่ระบุเอาไว้ 4 ข้อดังนี้

1.1 ผู้บอกภาษาจะต้องพูดภาษาไทยถิ่นจันทบุรีเป็นภาษาแม่ และภาษาพูดดังกล่าว ต้องใช้ในชีวิตประจำวันด้วย และยังคงเต็มใจให้ความร่วมมือในการบอกภาษา

1.2 ผู้บอกภาษาจะต้องเกิดและเติบโตในอำเภอของ จังหวัดจันทบุรีโดยไม่เคยย้ายถิ่นฐานมาก่อน หรือถ้าย้ายถิ่นฐานมาอยู่จังหวัดจันทบุรีจะต้องมาอยู่เกิน 10 ปีขึ้นไป

1.3 ผู้บอกภาษาจะต้องมีอายุ 60-70 ปี ขึ้นไป ทั้ง เพศชายและเพศหญิง

1.4 ผู้บอกภาษาต้องมีสุขภาพดี และมีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วนสมบูรณ์ออกเสียงชัดเจนสม่ำเสมอ

2. เกณฑ์คัดออกเกณฑ์คัดออกคือ ผู้บอกภาษาที่ถูกเลือกเข้ามาแล้ว แต่ต้องถูกคัดออกภายหลัง โดยระบุเอาไว้ 2 ข้อดังนี้

2.1 ผู้บอกภาษาไม่สามารถอยู่ร่วมในการสัมภาษณ์จนครบกระบวนการโดยมีจำนวนคำถาม 10 คำถามและคำ 51 คำ

2.2 ผู้บอกภาษาขอถอนตัวจากเป็นผู้ร่วมวิจัย

4. การเก็บข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลผู้บอกภาษาตามขั้นตอนดังนี้

4.1.1. ติดต่อขอความร่วมมือกับผู้บอกภาษา โดยแจ้งวัน เวลา สถานที่ที่สะดวกเพื่อ การนัดหมายในการเก็บข้อมูลบันทึกเสียง

4.1.2 พูดคุยกับผู้บอกภาษาเพื่อสร้างความคุ้นเคยกันในระหว่างผู้วิจัยและผู้บอกภาษา เริ่มจากเรื่องทั่วไปเพื่อฟังเสียงของผู้บอกภาษาก่อนเริ่มเก็บข้อมูล

4.1.3 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลผู้บอกภาษาตามสถานที่นัดหมายทีละคน เพื่อป้องกันเสียงรบกวนและขาดสมาธิของผู้บอกภาษา ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำตามรายการคำที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการตั้งคำถามหรือชวนคุย เช่น เมื่อใช้คำว่า “ไข่” ผู้วิจัยจะถามว่า “ของ

ที่ออกมาจากไถ่” หรือการชี้ให้เห็นภาพจริง เช่นคำว่า “ขา” ผู้วิจัยชี้ไปยังส่วนของผู้บอกภาษาและถามว่า “นี่เรียกว่าอะไร” เมื่อผู้บอกภาษาออกเสียงคำที่ต้องการที่กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษา “ออกเสียงคำนั้นอีกครั้ง” ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำทดสอบภาษาไทยจำนวน 51 คำ โดยออกเสียงคำละ 3 ครั้ง ต่อผู้บอกภาษา 1 คน การเก็บข้อมูลของผู้บอกภาษาใช้เวลาประมาณ 30-60 นาที ต่อผู้บอกภาษา 1 คน

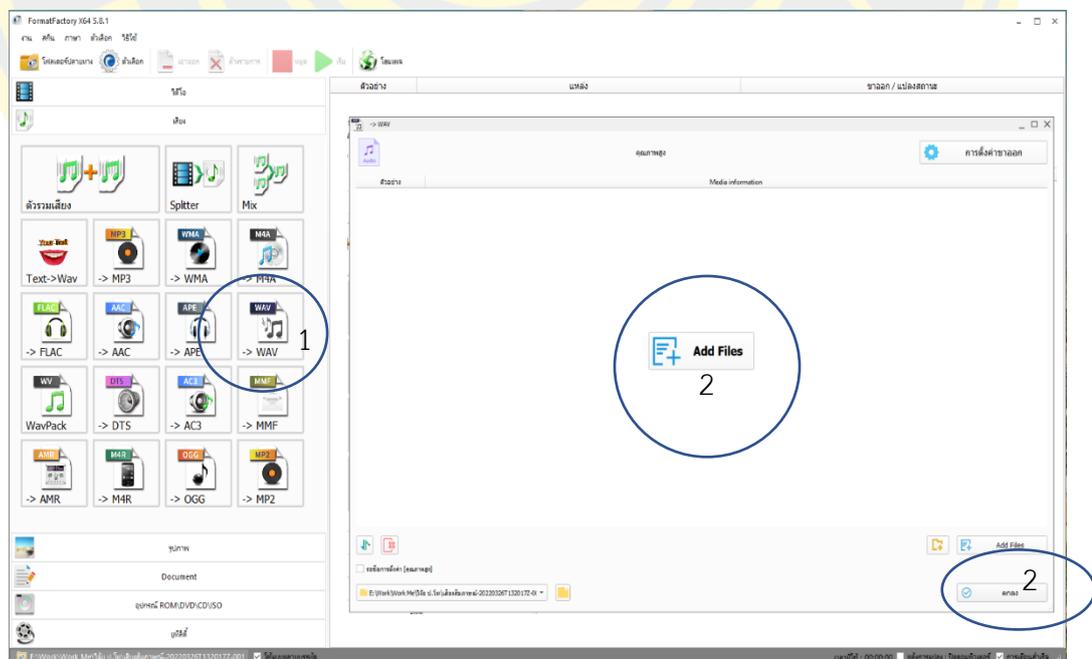
4.1.4 บันทึกเสียงของผู้บอกภาษาโดยตรงผ่านแอฟโทรศัพท์ Samsung S21 ultra โดยบันทึกไฟล์เสียงเป็นรายการคำ เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

4.2 เมื่อบันทึกเสียงของผู้บอกภาษาผ่านทาง Samsung S21 ultra ไฟล์ที่บันทึกเสียงมายังไม่สามารถเข้าสู่โปรแกรมวิเคราะห์เสียง PARRT ได้จึงต้องทำการแปลงไฟล์เสียงเป็น wma. ดังนี้

4.2.1 เปิดโปรแกรม FormatFactory ในที่นี้ผู้วิจัยใช้ Version 5.8.1

4.2.2 กดเลือกที่ Wav. และเลือก Add File และกดตกลง

4.2.3 หลังจากทำการ Add File และกดตกลงแล้วจะกลับเข้ามาสู่หน้าเดิม ให้ทำการกด เริ่ม ไฟล์ที่แปลงแล้วจาก Mp4a. จะเป็น wav. และเข้าไปอยู่ที่ทำการเลือกจัดเก็บเอาไว้ โดยเป็นไปตามขั้นตอนดังภาพ

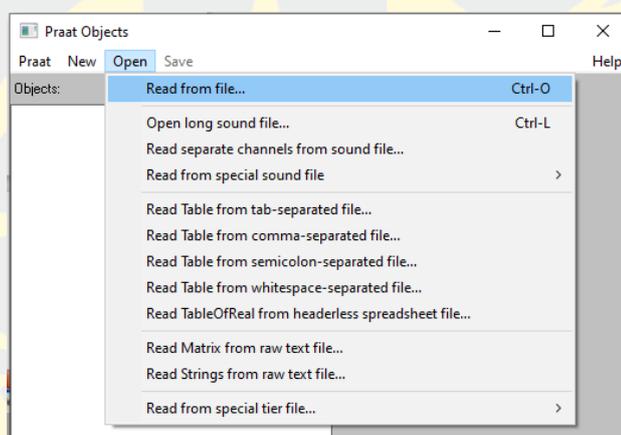
ภาพที่ 3 การแปลงไฟล์เสียงจาก Mp4a. เป็น Wmv. ด้วยโปรแกรม FormatFactory

5. การแปรผลข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการแปลงไฟล์เสียงจาก Mp4a. เป็น Wmv. ด้วยโปรแกรม FormatFactory แล้วกระบวนการต่อไปคือการวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีดังนี้

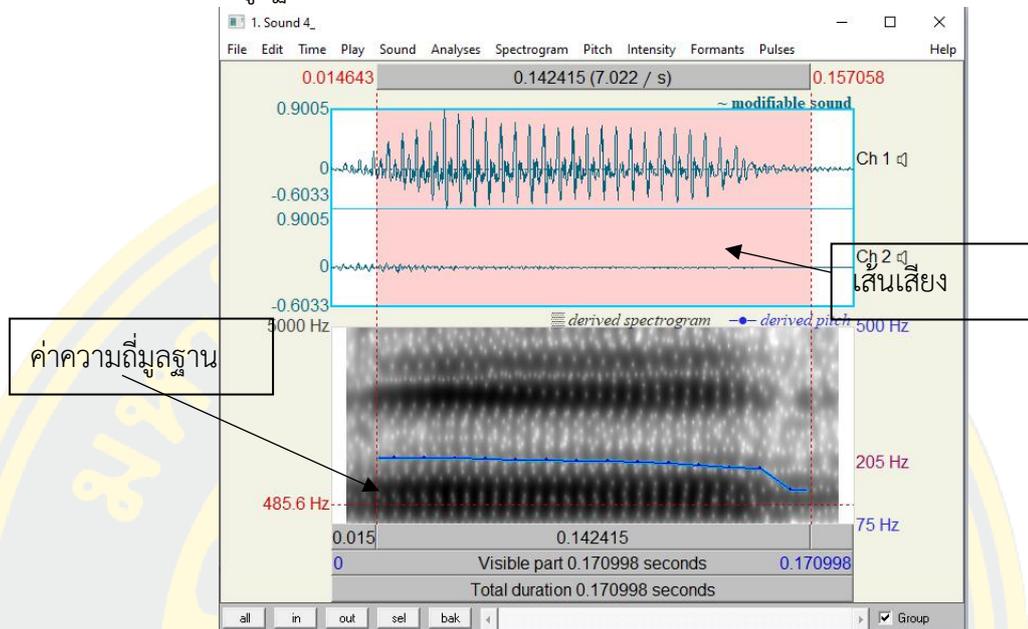
6.1 การวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์โดยผู้บอกภาษาถิ่นจันทบุรี ในประเด็นค่าความถี่มูลฐาน ผู้วิจัยใช้โปรแกรม PRAAT พิจารณาคลื่นเสียงที่แสดงค่าความถี่จากการฟังทั้ง 3 ครั้งควบคู่กับการฟังของผู้วิจัยดังนี้

6.1.1 เปิดโปรแกรม PARRT จากนั้นเปิดไฟล์ เลือกเสียงที่ต้องการนำมาวิเคราะห์ โดยคลิกที่ Open และคลิก Read form file ดังภาพที่ 4

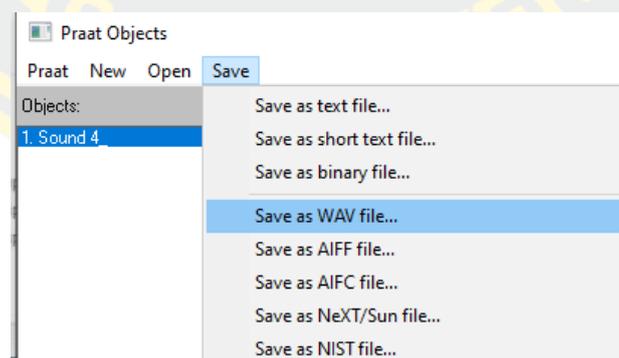
ภาพที่ 4 ภายในโปรแกรม PARRT และการเลือกนำเข้าไฟล์เสียง

6.1.2 เริ่มฟังไฟล์เสียงจากที่เลือกและคลุมค่างเสียงที่ได้ยิน โดยเสียงที่ได้ยินจะเป็นเส้นสีฟ้าแสดงค่าความถี่มูลฐานดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 การแสดงค่าความถี่เส้นเสียงและค่าความถี่มูลฐาน

6.1.3 หลังจากที่ได้ค่าที่ต้องการ และได้ค่าเส้นเสียง ค่าความถี่มูลฐานแล้วให้ทำการ Save เป็นไฟล์ wav. ดังภาพที่ 6

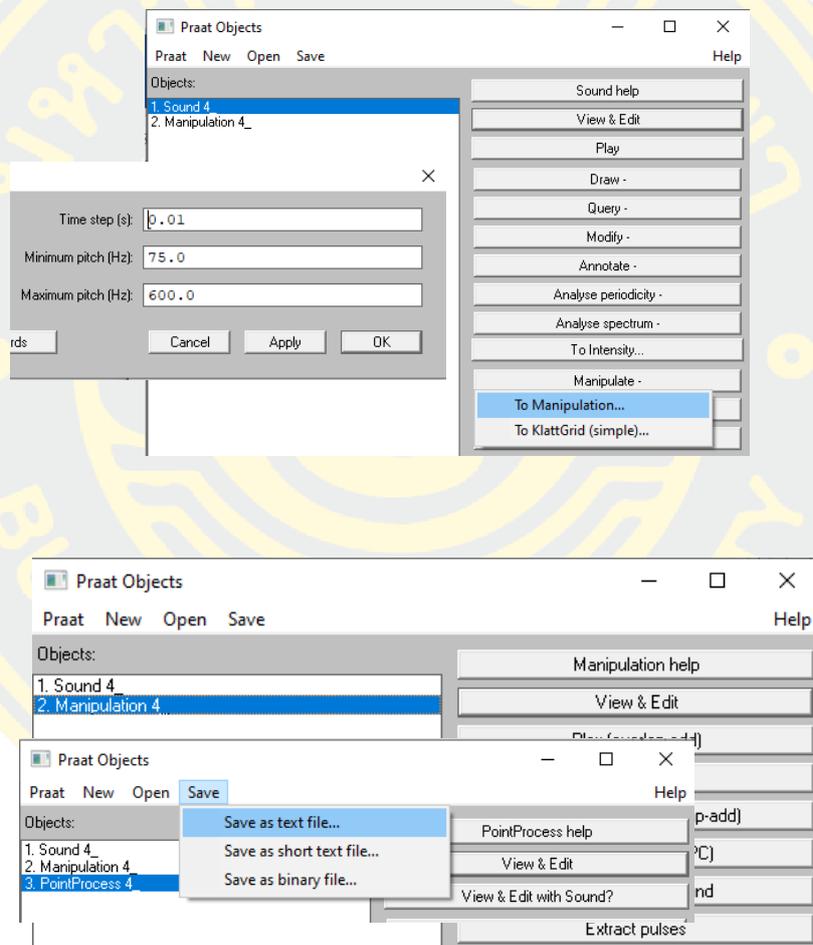
ภาพที่ 6 การ Save ไฟล์เสียงให้เป็น Wav.

6.1.4 เมื่อการ Save ไฟล์แล้วใช้กระบวนการ Manipulation ให้เป็น Point Process และทำการเซฟไฟล์ใหม่ให้เป็น Write to text file เป็นลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1.4.1 ทำการเลือกไฟล์ คลิก Open

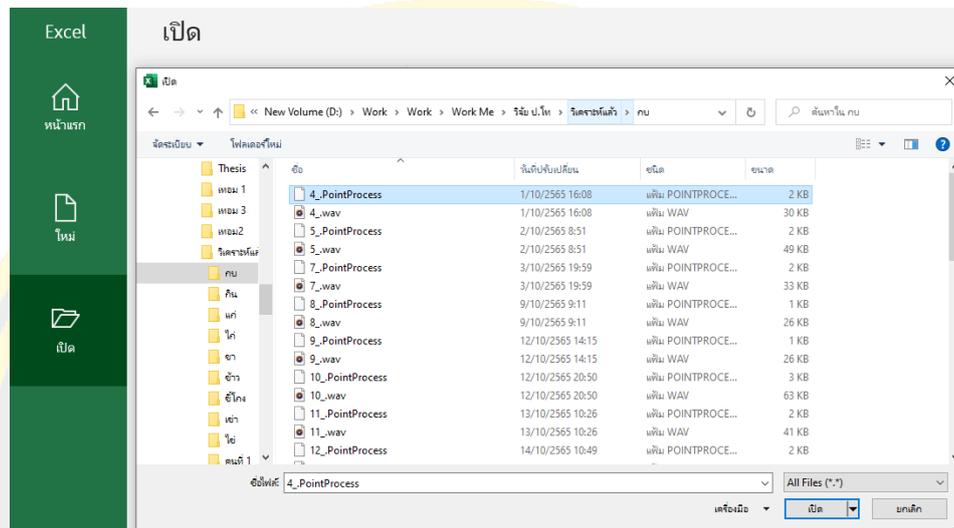
6.1.4.2 คลิก Manipulation และคลิก to Manipulation และกด Ok

6.1.4.3 หลังจากที่ได้ Manipulation ให้คลิกที่ Point Process และทำการ Save Write to text file หลังจากทำการ save ไฟล์แล้วใช้ File Write to text file เพื่อนำเข้าสู่การวิเคราะห์ต่อไปดังภาพที่ 7

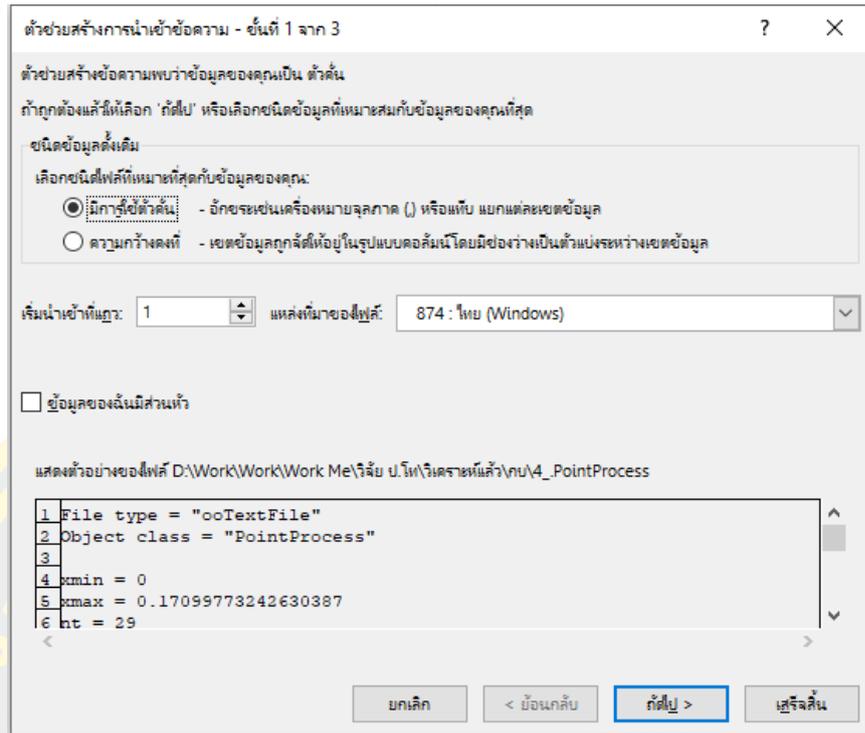
ภาพที่ 7 การเลือกเปิดไฟล์เสียงและเปลี่ยนเป็น to Manipulation และทำไฟล์เสียงจาก to Manipulation เป็น Point Process และเซฟ (Save)

6.1.5 เมื่อทำการ to Manipulation เป็น Point Process แล้วนำไฟล์ข้อมูลเข้าสู่โปรแกรม Microsoft excel ในที่นี้ผู้วิจัยใช้ Office 365 และเลือกไฟล์ Text File โดยการเลือกจาก All-File คลิกเลือกที่ไฟล์นั้นแล้ว Open จะปรากฏหน้าต่างขึ้นมาต่าง YES ดังภาพที่ 8

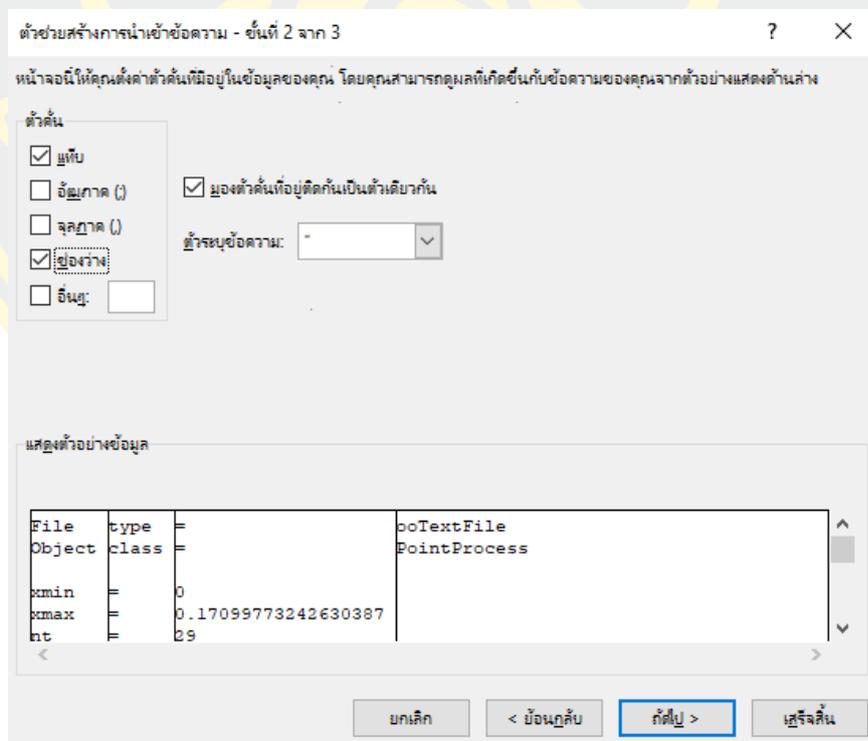

ภาพที่ 8 การเลือกเปิดไฟล์เสียง Point Process

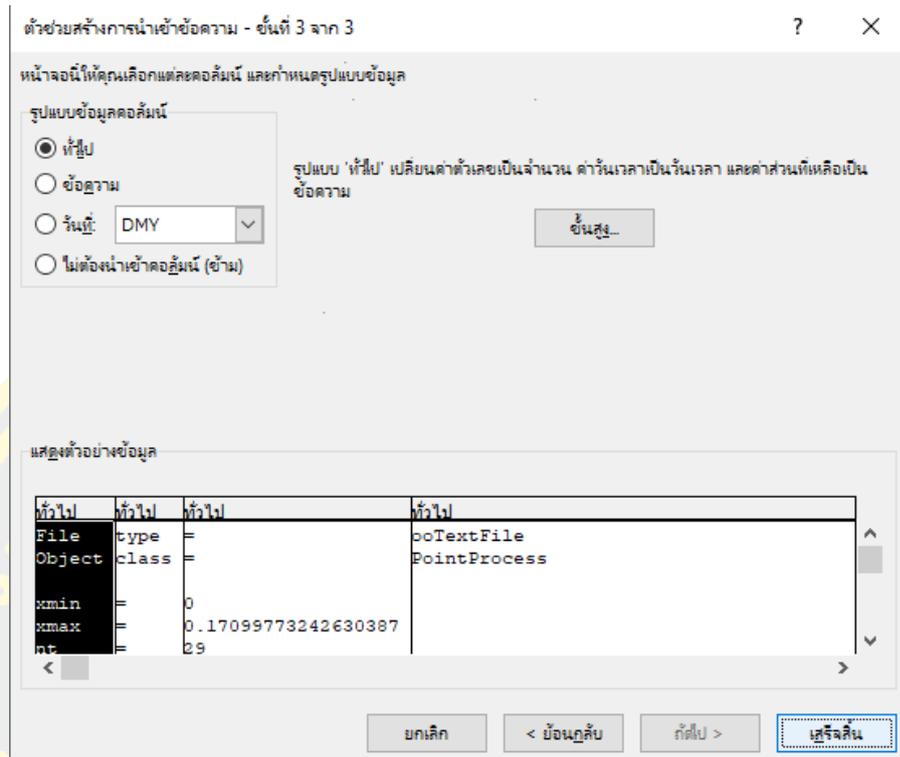
6.1.6 ขั้นตอนต่อไปเมื่อกด Open และกด Yes ไปแล้วจะขึ้นหน้าต่าง ตัวช่วยการนำเข้าข้อความ (Text Import Wizard Step) ขั้นที่ 1-3 โดยแบ่งขั้นตอนดังนี้ ในขั้นตอนที่ 1 กดที่ถัดไป (Next) ได้เลย ขั้นตอนที่ 2 เลือกที่แท็บ (Tab) และ ช่องว่าง (Space) และกดถัดไป (Next) ขั้นตอนที่ 3 กดเสร็จสิ้น (Finish) ดังภาพที่ 9 เรียงลำดับตามขั้นตอนที่ 1-3

ภาพที่ 9 การเลือกขั้นตอนที่ 1 ของการนำเข้าข้อความ (Text Import Wizard Step) เลือกที่ถัดไป

ภาพที่ 10 การเลือกขั้นตอนที่ 2 ของการนำเข้าข้อความ (Text Import Wizard Step) เลือกที่แท็บ (Tab) และ ช่องว่าง (Space) และกดถัดไป

ภาพที่ 11 การเลือกขั้นตอนที่ 3 ของการนำเข้าข้อความ (Text Import Wizard Step) กดเสร็จสิ้น (Finish) เพื่อเข้าสู่การวิเคราะห์เสียงด้วยโปรแกรม Microsoft excel

6.1.7 เมื่อเข้าสู่โปรแกรม Microsoft excel ให้ดูที่ค่า NT มีค่าเท่ากับเท่าไรเพื่อนำไปหาร 10 จะได้ค่าสุ่มเลือกข้อมูลเพื่อนำมาใช้ทำกราฟแสดงเสียงวรรณยุกต์ เช่น ค่า NT = 29 เมื่อนำไปหาร 10 จะได้ค่าเท่ากับ 2.9 ปิดเศษเป็นจำนวนเต็มคือ 3 แสดงว่าสุ่มเลือกจากทุก 3 ข้อมูลเลือกมา 1 ค่า และใช้สูตรเพื่อคำนวณหาค่า F0 ให้ค่าที่หาไปในช่อง F9 โดยใช้สูตรดังนี้ $=1/(E9-E8)$ แล้วจะได้ค่า F0 จากตัวอย่างค่า F0 = 215.2664 ดังภาพที่ 12 และ ภาพที่ 13 เรียงตามลำดับ

1	File	type	=	ooTextFile	
2	Object	class	=	PointProcess	
3					
4	xmin	=		0	
5	xmax	=		0.170998	
6	nt	=		29	
7	t	[:			
8		t	[1]	=	0.014099
9		t	[2]	=	0.018745
10		t	[3]	=	0.023378
11		t	[4]	=	0.028002
12		t	[5]	=	0.032599
13		t	[6]	=	0.037186
14		t	[7]	=	0.041782
15		t	[8]	=	0.046387
16		t	[9]	=	0.051015
17		t	[10]	=	0.055665
18		t	[11]	=	0.060339
19		t	[12]	=	0.065033
20		t	[13]	=	0.069734
21		t	[14]	=	0.074454
22		t	[15]	=	0.079176
23		t	[16]	=	0.08391
24		t	[17]	=	0.088669
25		t	[18]	=	0.093433

ภาพที่ 12 แสดงค่า NT และเลือกสุ่มข้อมูล

1	File	type	=	ooTextFile		
2	Object	class	=	PointProcess		
3						
4	xmin	=		0		
5	xmax	=		0.170998		
6	nt	=		29		
7	t	[:				
8		t	[1]	=	0.014099	
9		t	[2]	=	0.018745	215.2664
10		t	[3]	=	0.023378	

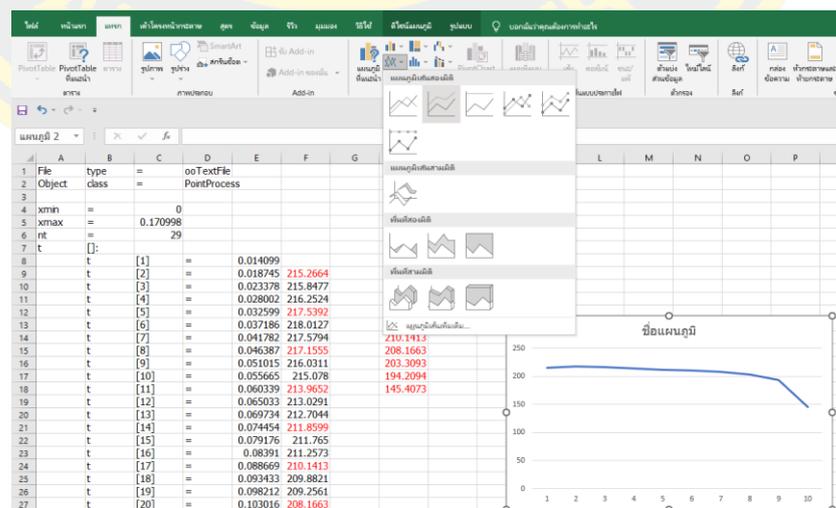
ภาพที่ 13 การคำนวณหาค่า F0

6.1.8 จากนั้นทำการสุ่มเลือกข้อมูลโดยทุก ๆ 3 ค่าเลือก 1 ค่า โดยต้องเลือกข้อมูลแรกและข้อมูลสุดท้าย เมื่อเลือกข้อมูลเรียบร้อยแล้วให้นำมาเรียงเอาไว้ที่ช่อง H9 จากงานวิจัยข้อมูลที่เลือกมาเป็นข้อมูลที่ 2, 5, 8, 11, 14, 17, 20, 23, 26, 29 ตามลำดับดังภาพที่ 14

1	File	type	=	ooTextFile			
2	Object	class	=	PointProcess			
3							
4	xmin	=		0			
5	xmax	=		0.170998			
6	nt	=		29			
7	t	[]:					
8		t	[1]	=	0.014099		
9		t	[2]	=	0.018745	215.2664	215.2664
10		t	[3]	=	0.023378	215.8477	217.5392
11		t	[4]	=	0.028002	216.2524	217.1555
12		t	[5]	=	0.032599	217.5392	213.9652
13		t	[6]	=	0.037186	218.0127	211.8599
14		t	[7]	=	0.041782	217.5794	210.1413
15		t	[8]	=	0.046387	217.1555	208.1663
16		t	[9]	=	0.051015	216.0311	203.3093
17		t	[10]	=	0.055665	215.078	194.2094
18		t	[11]	=	0.060339	213.9652	145.4073

ภาพที่ 14 การสุ่มเลือกข้อมูล

6.1.9 เมื่อได้ค่า F0 ทั้ง 10 ค่า เรียบร้อยเลือกค่าทั้งหมดในช่อง H แล้วเลือกที่แทรก (Insert) จากแถบเมนูและเลือกคำว่า แผนภูมิรูปภาพ (Line Chart) ดังภาพที่ 15

ภาพที่ 15 การทำแผนภูมิรูปภาพ (Line Chart)

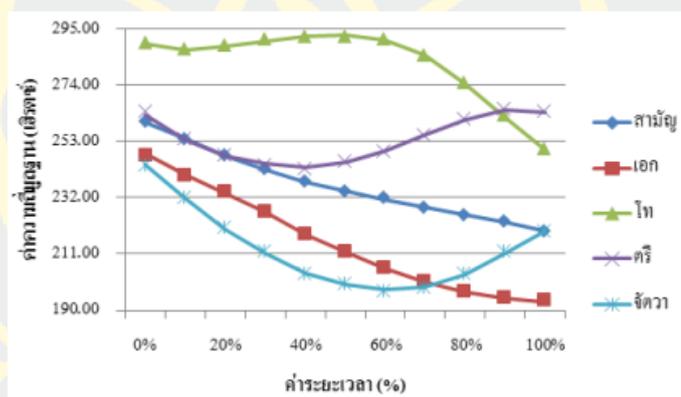
6. วิธีการนำเสนอข้อมูล

6.1 ผลการวิเคราะห์จะถูกนำเสนอในรูปแบบเส้นกราฟแสดงค่าเฉลี่ยค่าความถี่มูลฐานและผลการวิเคราะห์ของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจันทบุรี โดยนำเสนอที่ละกลุ่มอำเภอตามลำดับ และนำมาเปรียบเทียบกับภาษาไทยพื้นฐานโดยการใช้ค่าสถิติ T-test ใช้ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม โดยมีเงื่อนไขเป็นร้อยละโดยใช้สูตร

$$\frac{n}{N} \times 100$$

n หมายถึง จำนวนของคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์

N หมายถึง จำนวนทั้งหมดของคำที่ใช้สัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ดังภาพที่ 16

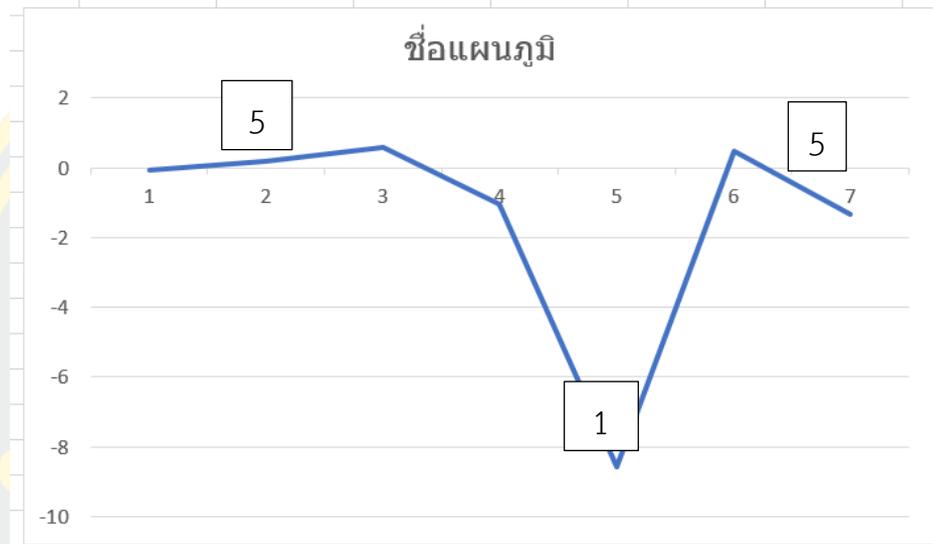

ภาพที่ 16 ตัวอย่างกราฟแสดงเส้นค่าความถี่มูลฐาน

6.2 ผู้วิจัยใช้กราฟนำเสนอค่าความถี่มูลฐานและช่วงกว้างค่าพิสัย ในค่าความถี่มูลฐานสูงสุดและค่าความถี่มูลฐานต่ำสุดของวรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียง โดยใช้รูปแบบจากกราฟค่าความถี่มูลฐานนำมาแยกเสียงวรรณยุกต์ได้ดังนี้

- ว.1 วรรณยุกต์เสียงสามัญ โดยจุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ - กลาง - กึ่งสูง
- ว.2 วรรณยุกต์เสียงเอก โดยจุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ - กลาง - กึ่งต่ำ
- ว.3 วรรณยุกต์เสียงโท โดยจุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง - กึ่งสูง - กลาง
- ว.4 วรรณยุกต์เสียงตรี โดยจุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งสูง - กลาง - กึ่งสูง
- ว.5 วรรณยุกต์เสียงจัตวา โดยจุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง - ต่ำ - กึ่งต่ำ

6.3 จากนั้นผู้วิจัยพิจารณาแสดงค่าความถี่มูลฐานของแต่ละวรรณยุกต์ปรากฏอยู่ในช่วงใด และบรรยายลักษณะที่เกิดขึ้นโดยการใช้ตัวเลขแทนการบรรยาย วรรณยุกต์เพื่อให้ความละเอียดเช่น [515] โดยเริ่มจากระดับกลางและลงมาระดับเสียงต่ำและค่อย ๆ เพิ่มขึ้นไประดับเสียงค่อนข้างต่ำ ดังภาพที่ 17

ภาพที่ 17 ตัวอย่างภาพแสดงสัญลักษณ์ (515) แสดงวรรณยุกต์จัตวา

6.4 จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ที่ได้มาจากค่าเซมิโตนแล้วนำมาเสนอข้อมูลโดยใช้การเขียนถอดเสียงด้วยสัทอักษรตามระบบสัทอักษรของ เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์ (2554, หน้า 48-51) โดยแบ่งออกเป็น หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์

หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทยมีพยัญชนะแท้ 19 หน่วยเสียงคือ /p / t / c / k / ʔ / p^h / t^h / c^h / k^h / b / d / m / n / ŋ / f / s / h / l / r/ และหน่วยเสียงที่เป็นอัมสระ (Semivowels) 2 หน่วยเสียง คือ / w / y / รวมทั้งหมดเป็น 21 หน่วยเสียง ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทยจากหนังสือของ เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์ (2554, หน้า 48)

ลักษณะของเสียง (Phonemes)	ฐานกรณ์	ริมฝีปาก	ริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	คอหอย
	คุณสมบัติของเสียง	Bilabial	labio-dental	Alveolar	Palatal	Velar	glottal
กัก หรือ ระเบิด (Stop)	อโฆชะ (ไม่ก้อง) สลิกล (ไม่พ่นลม)	-p		-t	c-	-k-	-ʔ-
	อโฆชะ (ไม่ก้อง) โฆชะ (พ่นลม)	p ^h -		t ^h -	c ^h -	k ^h -	
	โฆชะ (ก้อง)	b-		d-			
	เสียดแทรก (Fricatives)	อโฆชะ (ไม่ก้อง)		f-	s-		h-
นาสิก (Nasala)	โฆชะ (ก้อง)	-m-		-n-		-ŋ-	
รัว (Flap)	โฆชะ (ก้อง)			-r-			
ข้างลิ้น (Lateral)	โฆชะ (ก้อง)			l-			
อัมสระ (Semi-vowels)	โฆชะ (ก้อง)	-w-			-y-		

หน่วยเสียงสระในภาษาไทยแบ่งออกเป็น สระเดี่ยว 18 เสียง เป็นสระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง คือ /i (ิ) / i̇ (ิ̇) / u (ุ) / e (เอะ) / ə (เออะ) / o (โอะ) / ɛ (แะ) / a (-ะ) / ɔ (เอาะ) / สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง คือ / iː (ีย) / i̇ː (ีย̇) / uː (อู) / eː (เอ) / əː (เออ) / oː (โ) / ɛː (แ) / aː (-า) / ɔː (-อ) และหน่วยเสียงสระประสมภาษาพูด (Diphthongs) 3 หน่วยเสียง คือ /i:a (เอีย) / ɯ:a (เอื่อ) / u:a (อัว) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาไทย จากหนังสือของ เรืองเดช ปันเพื่อนขัตติย์ (2554, หน้า 49)

ตำแหน่งลิ้น ระดับลิ้น	ลิ้นส่วนหน้า (front)		ลิ้นส่วนกลาง (central)		ลิ้นส่วนหลัง (back)	
	ไม่ห่อริมฝีปาก		ไม่ห่อริมฝีปาก		ห่อริมฝีปาก	
สูง (High)	i	iː	ɨ	ɨː	u	uː
กลางสูง (High Mid)	e	eː	ə	əː	o	oː
กลางต่ำ (Low Mid)	ɛ	ɛː			ɔ	ɔː
ต่ำ (Low)			a	aː		
สระประสม (Diphthongs)	i:a		ɯ:a		u:a	

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมี 5 หน่วยเสียง โดยแบ่งออกเป็น

1. เสียงกลาง (Mid tone) หรือเสียงสามัญ จะปรากฏในช่อง A234
2. เสียงต่ำ (Low tone) หรือเสียงเอก (ˊ) จะปรากฏในช่อง B123 DS DL 123
3. เสียงตก (Falling tone) หรือเสียงโท (ˋ) จะปรากฏในช่อง B4 C123 DL4
4. เสียงสูง (High tone) หรือเสียงตรี (ˊ) จะปรากฏในช่อง C4 DS4
5. เสียงขึ้น (Rising tone) หรือเสียงจัตวา (ˊ) จะปรากฏในช่อง A1 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย

	A	B	C	DS	DL
1	(5) จัตวา	(2)	(3)	(2)	(2)
2	(1)	เอก	โท	เอก	เอก
3		(3)	(4)	(4)	(3)
4	สามัญ	โท	ตรี	ตรี	โท

หลังจากได้ดำเนินการวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ตามขั้นตอนต่าง ๆ เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจันทบุรีในประเด็นค่าความถี่มูลฐานในอำเภอด่าง ๆ เปรียบเทียบวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานในบทต่อไปคือบทที่ 4 จะเป็นผลการศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจันทบุรี

บทที่ 4

ระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีในแต่ละอำเภอ กับภาษาไทยมาตรฐาน

ในบทนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งในการเก็บข้อมูลเสียงวรรณยุกต์เพื่อนำมาวิเคราะห์ระบบของเสียงนั้น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่มีช่วงอายุ 60-70 ปี ในกลุ่มพื้นที่ของอำเภอในจังหวัดจันทบุรี โดยผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มพื้นที่ตามการออกเสียงวรรณยุกต์ที่ได้จากการฟังออกเป็น 5 กลุ่มพื้นที่โดยมีผู้บอกภาษาทั้งหมด 40 คน ได้แก่ ผู้บอกภาษาเพศหญิง จำนวน 18 คน และผู้บอกภาษาเพศชายจำนวน 18 คน จากที่กล่าวมาข้างต้นเมื่อผู้วิจัยได้ลงเก็บข้อมูลทางภาคสนามแล้ว พบว่าผู้บอกภาษาในกลุ่มช่วงอายุ 60 –70 ปี มีผู้บอกภาษาบางคนที่ย้ายถิ่นฐานมาจากจังหวัดอื่น และผู้บอกภาษาที่ยังคงอยู่ในพื้นที่นั้นตั้งแต่เกิดจนโตมาถึงปัจจุบัน

ในบทที่ 4 ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจันทบุรีออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ประเด็นนำเสนอประกอบไปด้วยวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรี เปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐาน ส่วนที่สองเป็นระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นจันทบุรีในอำเภอต่าง ๆ ของจันทบุรี

ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นจันทบุรี

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นจันทบุรี โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าเซมิโตนเสียงจากวรรณยุกต์ทั้งหมดที่ได้จากผู้บอกภาษาทั้ง 40 คน จาก 10 อำเภอได้แก่

1. อำเภอมะขาม
2. อำเภอแก่งหางแมว
3. อำเภอขลุง
4. อำเภอแหลมสิงห์
5. อำเภอนายายอาม
6. อำเภอท่าใหม่
7. อำเภอเมืองจันทบุรี
8. อำเภอเขาคิชฌกูฏ
9. อำเภอโป่งน้ำร้อน
10. อำเภอเขาสอยดาว

จากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาในจังหวัดจันทบุรีทั้ง 10 อำเภอจากผู้บอกภาษาทั้งหมด 40 คนสามารถบอกถึงเสียงวรรณยุกต์ในจังหวัดจันทบุรีโดยแบ่งออกได้ดังนี้

วรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีมี 5 เสียงวรรณยุกต์ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา ทั้ง 5 เสียงวรรณยุกต์นี้ใน 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง อำเภอมะขาม อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอนายายอาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ อำเภอท่าใหม่ อำเภอเขาสอยดาว อำเภอแก่งหางแมว และมีเพียง 1 อำเภอที่มีวรรณยุกต์เสียง 4 เสียงคือ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี เสียงจัตวา วรรณยุกต์ทั้ง 4 เสียงนี้อยู่ใน อำเภอแหลมสิงห์ โดยแสดงวิธีการเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐานใช้รูปแบบสัทอักษร โดยแบ่งออกเป็นระบบเสียงวรรณยุกต์ในแต่ละอำเภอ

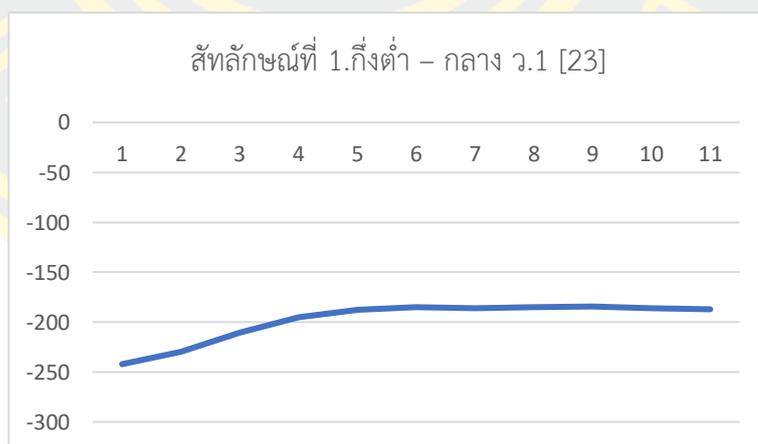
1. ระบบเสียงวรรณยุกต์

1. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอมะขาม

ระบบเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอมะขามแบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงโดยหน่วยเสียงดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1. แบ่งออกเป็น 4 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1.กึ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “แก” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับกึ่งต่ำ จากนั้นระดับเสียงจะเลื่อนขึ้นไประดับกลางดังภาพที่ 18

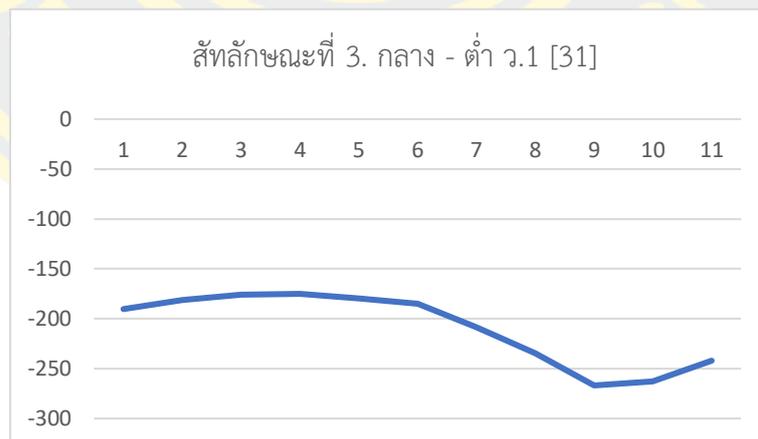
ภาพที่ 18 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะขาม

สัทลักษณะที่ 2.กลาง-กึ่งต่ำ-กลาง [313] เช่นคำว่า “แดง” “ดิบ” จุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับกลาง จากนั้นระดับเสียงจะเลื่อนลงไปกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นมาระดับกลางภาพที่ 19

ภาพที่ 19 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

สัทลักษณะที่ 3. กลาง-ต่ำ [31] เช่นคำว่า “หลุม” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับกลาง จากนั้นเสียงจะเลื่อนลงไปต่ำดังภาพที่ 20

ภาพที่ 20 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

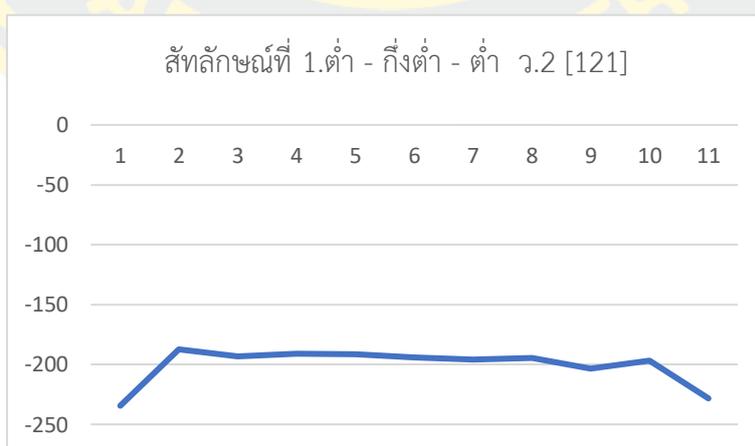
สัทลักษณะที่ 4. กิ่งสูง-กลาง-กิ่งต่ำ [432] เช่นคำว่า “แดด” จุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงมากลางและลงมาระดับกิ่งต่ำตามลำดับดังภาพที่ 21

ภาพที่ 21 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกเป็น 5 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. ต่ำ-กิ่งต่ำ-ต่ำ [121] เช่นคำว่า “เช่า” “ควาย” “เห็อก” “ดาว” “ต่ำ” “กบ” “เจ็บ” “หมัด” “มือ” จุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นไปกิ่งต่ำและลงมาต่ำ ดังภาพที่ 22

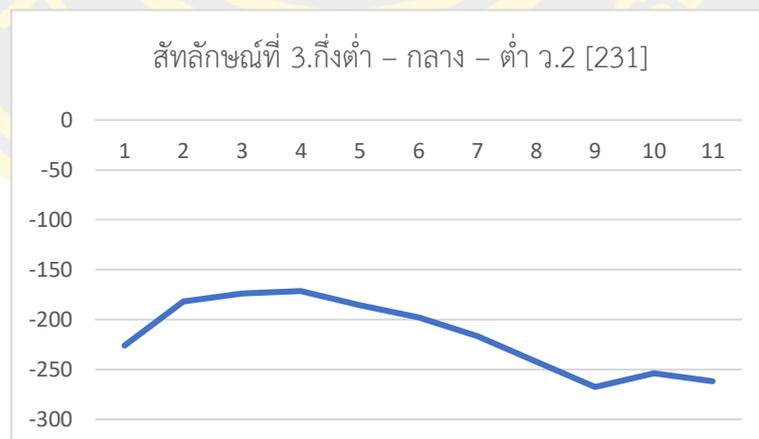
ภาพที่ 22 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 2.กึ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “ไถ่” “ไซ่” “พี” จุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับลงมาต่ำดังภาพที่ 23

ภาพที่ 23 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 3.กึ่งต่ำ-กลาง-ต่ำ [231] เช่นคำว่า “ซา” “บ้าน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกลางและลงมาต่ำดังภาพที่ 24

ภาพที่ 24 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “ว่าว” “น้อง” “มีด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับ กิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นไปกลางดังภาพที่ 25

ภาพที่ 25 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี

อำเภอมะขาม

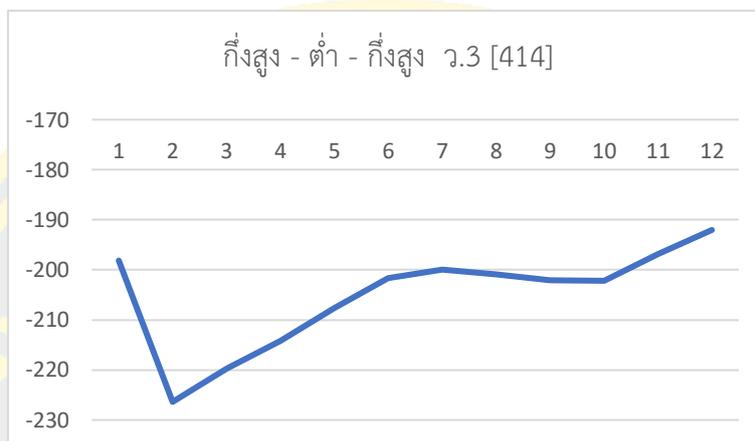
สัญลักษณ์ที่ 5. ต่ำ-กิ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “เลือด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 26

ภาพที่ 26 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี

อำเภอมะขาม

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 1 สัทลักษณะได้แก่ สัทลักษณะที่ 1. กิ่งสูง-ต่ำ-กิ่งสูง [414] เช่นคำว่า “อก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับเสียงระกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงต่ำและเลื่อนระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 27

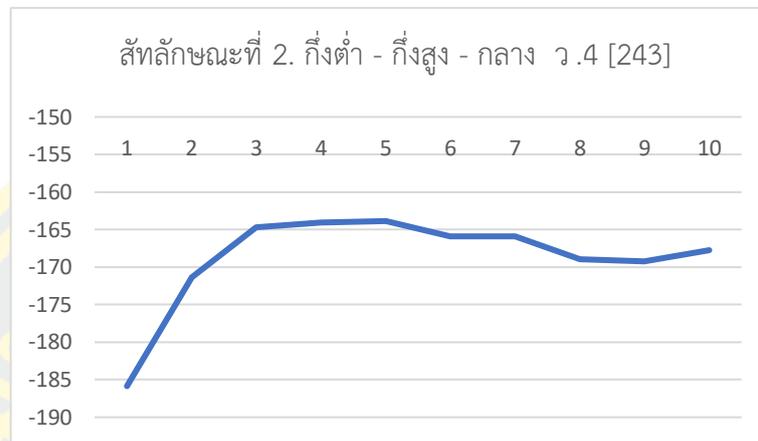
ภาพที่ 27 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะขาม

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 4 สัทลักษณะได้แก่ สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-กลาง-สูง [234] เช่นคำว่า “กิน” “ข้าว” “เสือ” “ต้ม” “ผัก” “บ้า” “ลูก” “ดอก” “พ่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกลางและเลื่อนระดับขึ้นสูงดังภาพที่ 28

ภาพที่ 28 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-กลาง [243] เช่นคำว่า “ปอด” “ปีก” จุดเริ่มต้นเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกิ่งสูงและลงต่ำดังภาพที่ 29

ภาพที่ 29 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี

อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “ไม้” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกลางดังภาพที่ 30

ภาพที่ 30 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี

อำเภอมะขาม

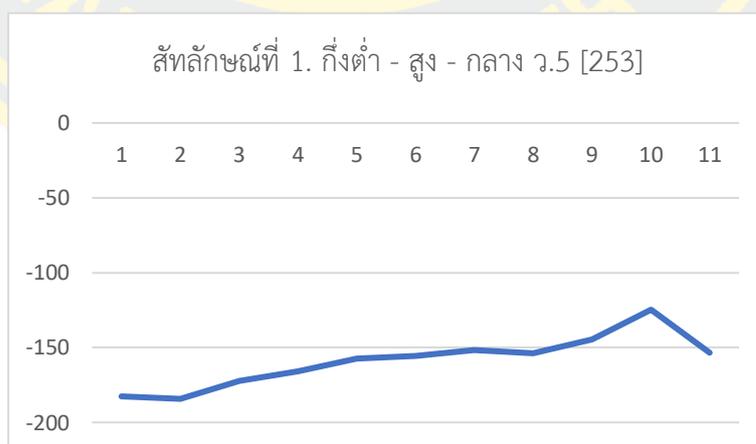
สัทลักษณะที่ 4. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง [24] เช่นคำว่า “มัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 31

ภาพที่ 31 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

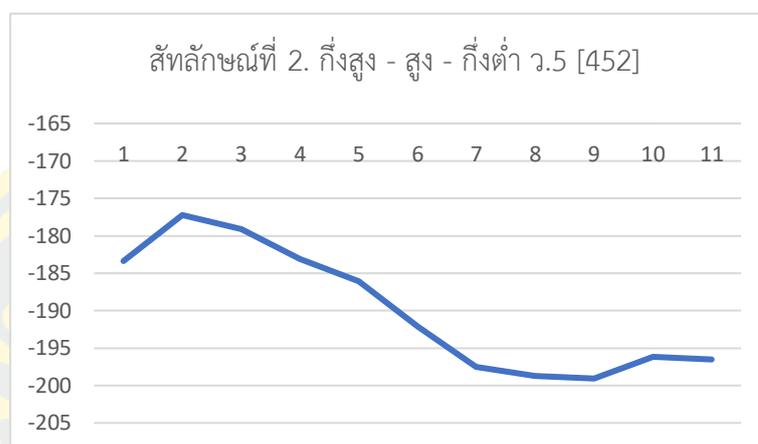
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 5 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-สูง-กลาง [253] เช่นคำว่า “กบ” “ป่า” “บิน” “อาบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นสูงและเลื่อนระดับลงระดับกลางดังภาพที่ 32.

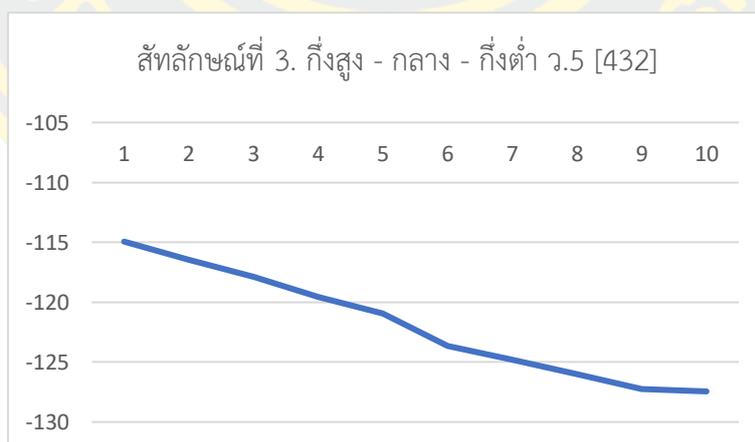
ภาพที่ 32 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งสูง-สูง-กิ่งต่ำ [452] เช่นคำว่า “ตา” “ตับ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นสูงและลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 33

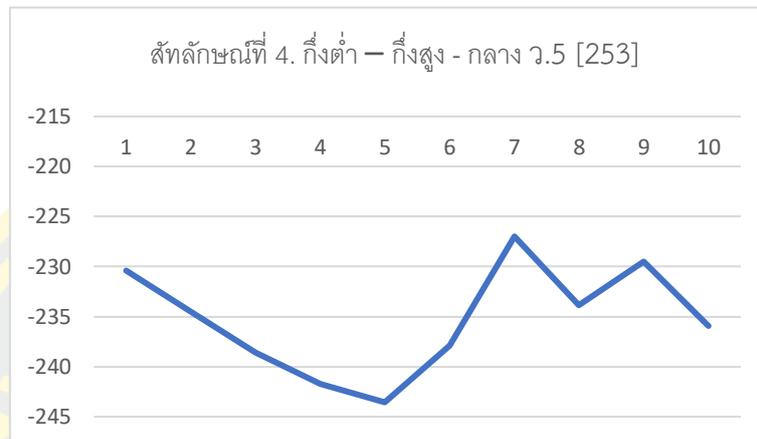
ภาพที่ 33 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งสูง-กลาง-กิ่งต่ำ [432] เช่นคำว่า “น้ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงมากกลางและลงมาระดับต่ำตามลำดับดังภาพที่ 34

ภาพที่ 34 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-กลาง [253] เช่นคำว่า “นก” “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกิ่งสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 35

ภาพที่ 35 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

สัญลักษณ์ที่ 5. กลาง-กิ่งต่ำ-สูง [325] เช่นคำว่า “เบ็ด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงต่ำและเลื่อนระดับขึ้นสูงดังภาพที่ 36

ภาพที่ 36 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอมะขาม

ผลการศึกษาพบว่า การแปรเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอมะขามนั้น พบวรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียง ดังนี้ วรรณยุกต์ที่ 1 มีสัทลักษณะเป็นเสียงกึ่งต่ำขึ้น และกลาง วรรณยุกต์ที่ 2 มีสัทลักษณะเป็นเสียงต่ำ วรรณยุกต์ที่ 3 มีสัทลักษณะเป็นเสียงกึ่งสูงตก วรรณยุกต์ที่ 4 มีสัทลักษณะเป็นเสียงต่ำขึ้น วรรณยุกต์ที่ 5 มีสัทลักษณะเป็นเสียงกึ่งต่ำขึ้น สามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอมะขาม

	A		B		C			DL			DS			
1	ว.1 [313]	ว.2 [231]	ว.2 [21]	ว.2 [121]	ว.4 [234]			ว.2 [121]			ว.2 [21]	ว.4 [234]		
2	ว.5 [452]	ว.4 [234]	ว.2 [21]	ว.1 [23]	ว.5 [253]	ว.1 [23]	ว.4 [234]	ว.4 [243]		ว.5 [253]	ว.5 [452]	ว.2 [121]		
3	ว.5 [253]	ว.1 [313]	ว.2 [121]	ว.1 [31]	ว.4 [234]	ว.2 [231]	ว.1 [432]	ว.5 [253]	ว.4 [243]	ว.5 [325]	ว.1 [313]	ว.3 [414]		
4	ว.2 [121]		ว.2 [21]	ว.4 [234]	ว.2 [23]	ว.5 [432]	ว.2 [23]	ว.4 [23]	ว.2 [23]	ว.4 [234]	ว.2 [12]	ว.5 [253]	ว.4 [24]	ว.5 [253]

ตารางที่ 6 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอมะขามกับภาษาไทยมาตรฐาน

คำไทยมาตรฐาน	ภาษาไทยมาตรฐาน	อำเภอมะขาม	คำไทยมาตรฐาน	คำไทยมาตรฐาน	ภาษาไทยมาตรฐาน	อำเภอมะขาม	คำไทยมาตรฐาน	คำไทยมาตรฐาน	ภาษาไทยมาตรฐาน	อำเภอมะขาม		
หัว	hù:α	hù:α	ป๋า	ป๋า	pá:	pá:	ป๋า	ป๋า	bá:	bá:	น้อง	nó:ŋ
ขา	kʰá:	kʰá:	ป๋า	ป๋า	pa:	pa:	บ้าน	บ้าน	bá:n	bá:n	ไม้	má:y
ไข่	kʰây	kʰây	ต้ม	tóm	tóm	tóm	เด็ด	เด็ด	dè:t	dè:t	มีด	mí:t
เช่า	kʰá:w	kʰá:w	ปอด	pò:t	pò:t	pò:t	อาบ	อาบ	í:p	í:p	ตุ๊ก	lú:k
เสื่อ	sǎ:	sǎ:	ปีก	pí:k	pí:k	pí:k	ดอก	ดอก	dò:k	dò:k	เลือด	lǎ:at
ข้าว	kʰá:w	kʰá:w	ดอก	tò:k	tò:k	tò:k	เปิด	เปิด	bət	bət	นก	nók
เหงือก	hŋw̃:ɔk	hŋw̃:ɔk	กบ	kóp	kóp	kóp	ดิบ	ดิบ	dip	dip	มัด	mád
ทาบ	hà:p	hà:p	ตับ	táp	táp	táp	อก	อก	íok	íok	ถัก	lák
หมัด	hmat	hmat	เจ็บ	cəp	cəp	cəp	มือ	มือ	mu:	mu:	ฝัก	pʰɔk
สุก	sùk	sùk	บิน	bin	bin	bin	ควาย	ควาย	kʰwa:y	kʰwá:y		
ตา	ta:	ta:	แดง	de:ŋ	de:ŋ	de:ŋ	พี่	พี่	pʰí:	pʰí:		
กิน	kin	kin	ดาว	da:w	da:w	da:w	พ่อ	พ่อ	pʰó:	pʰó:		
ไก่	kây	kây	ดำ	dà:	dà:	dà:	ว่า	ว่า	wá:w	wá:w		
แก	kè:	kè:	ป่า	bà:	bà:	ba:	น้ำ	น้ำ	ná:m	ná:m		

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอมะขามมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 49.12% โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 7 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอมะขาม

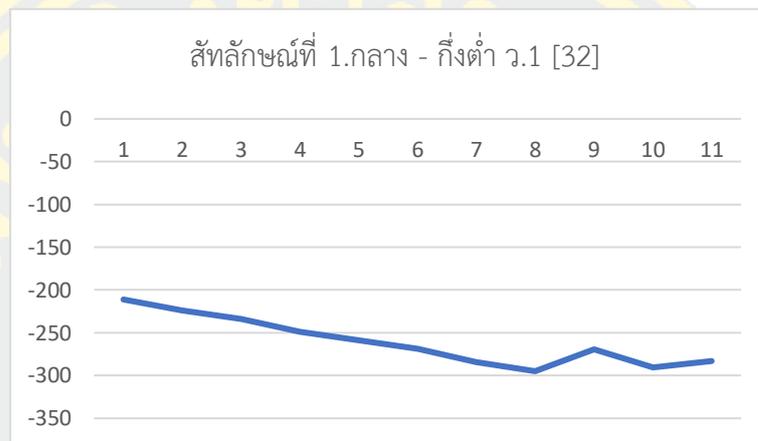
ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นมะขาม	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นมะขาม
1	ชา k ^h ǎ:	ชา k ^h à:	21	มือ mu:	มือ m ^u :
2	เสื่อ s ^u :a	เสื่อ s ^u :a	22	ควาย k ^h wa:y	ควาย k ^h wá:y
3	ข้าว k ^h ǎ:w	ข้าว k ^h á:w	23	พอ p ^h ô:	พอ p ^h ó:
4	ตา ta:	ต่า t ^a :	24	ว่าว wá:w	ว่าว wá:w
5	กิน kin	กิน k ⁱ n	25	น้ำ ná:m	น้ำม n ^a :m
6	แก่ k ^e :	แก่ k ^e :	26	น้อง nó:ŋ	น้อง n ^o :ŋ
7	ป่า pà:	ป่า p ^a :	27	เลือด l ^u :at	เลือด l ^u :at
8	ต้ม t ^o m	ต้ม t ^o m	28	ผัก p ^h ǎk	ผัก p ^h ǎk
9	ปีก p ⁱ :k	ปีก p ⁱ :k			
10	กบ k ^o p	กบ k ^o p			
11	ต๋ับ t ^a p	ต๋ับ t ^a p			
12	บิน bin	บิน b ⁱ n			
13	ดาว da:w	ดาว dà:w			
14	บ่า bà:	บา ba:			
15	บ้า bâ:	บ้า bá:			
16	บ้าน bâ:n	บ้าน bà:n			
17	แดด d ^e :t	แดด d ^e :t			
18	อ่าบ ?à:p	อ่าบ ?á:p			
19	เบ็ด b ^è t	เบ็ด b ^ê t			
20	อ๊ก ?òk	อ๊ก ?ǒk			

2. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอกำแพงแสน

ระบบเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอกำแพงแสนแบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1. แบ่งออกเป็น 2 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1.กลาง-กึ่งต่ำ [32] เช่นคำว่า “นก” “ลัก” “ซา” “หมัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนระดับลงมาเสียงกึ่งต่ำดังภาพที่ 37

ภาพที่ 37 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอกำแพงแสน

สัทลักษณะที่ 2.ต่ำ-กึ่งต่ำ-กลาง [123] เช่นคำว่า “ปีก” “ไก่อ” “ไซ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับกึ่งต่ำและเลื่อนระดับเสียงขึ้นไประดับกลางดังภาพที่ 38

ภาพที่ 38 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกเป็น 4 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1.ต่ำ-กิ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “ป่า” “ตา” “ผัก” “หาบ” “ปึก” “ดาว”
“ดอก” “ควาย” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับเสียงขึ้นไประดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 39

ภาพที่ 39 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “เช่า” “บ้า” “ตอก” “แดง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับเสียงขึ้นไประดับกลางดังภาพที่ 40

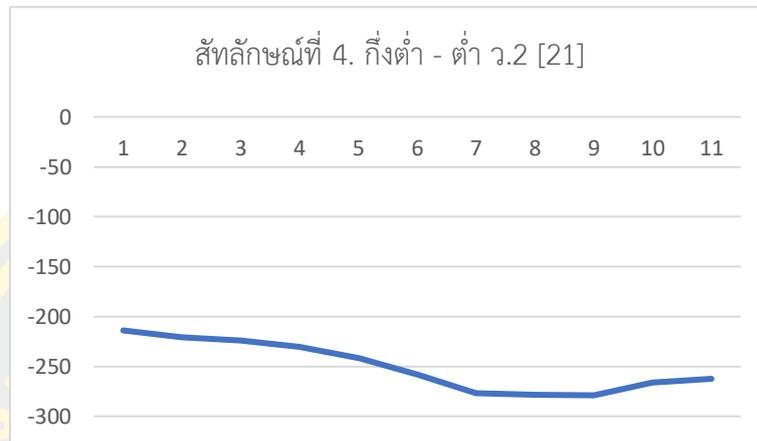
ภาพที่ 40 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-ต่ำ-กลาง [213] เช่นคำว่า “เบ็ด” “เลือด” “น้ำ” “กบ” “อก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับลงมาระดับต่ำและเลื่อนระดับขึ้นไปกลางดังภาพที่ 41

ภาพที่ 41 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

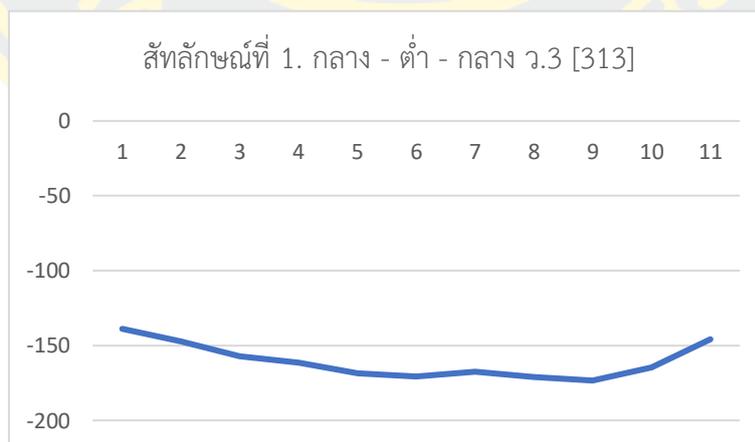
สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “น้อง” “มัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับลงไประดับต่ำดังภาพที่ 42

ภาพที่ 42 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 4 สัญลักษณ์ได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. กลาง-ต่ำ-กลาง [313] เช่น “เหวี่ยง” “ลูก” “ข้าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงต่ำและเลื่อนระดับขึ้นกลางดังภาพที่ 43

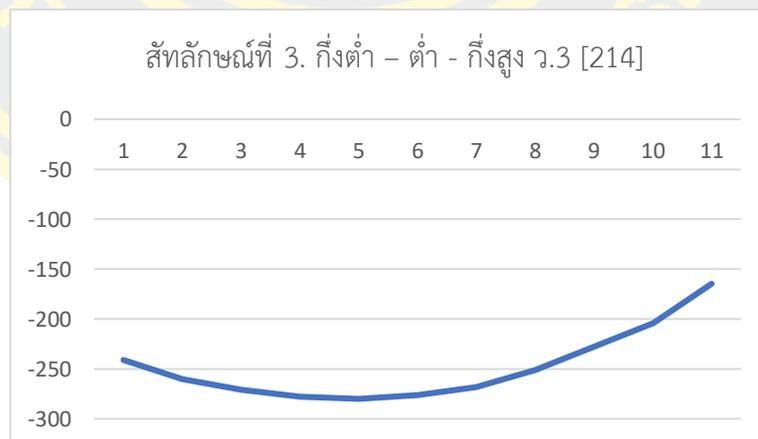
ภาพที่ 43 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-กลาง เช่น [243] เช่น “ปอด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกิ่งสูงดังภาพที่ 44

ภาพที่ 44 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-ต่ำ-กิ่งสูง [214] เช่น “เสื่อ” “พ่อ” “พี่” “มีด” “มือ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับต่ำและเลื่อนระดับขึ้นกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 45

ภาพที่ 45 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

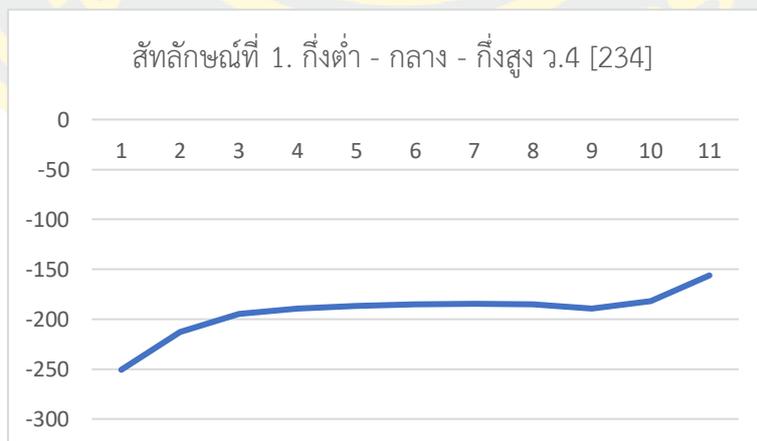
สัทลักษณะที่ 4. กิ่งสูง-ต่ำ-กลาง [413] เช่นคำว่า “ดิบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงมาต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 46

ภาพที่ 46 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

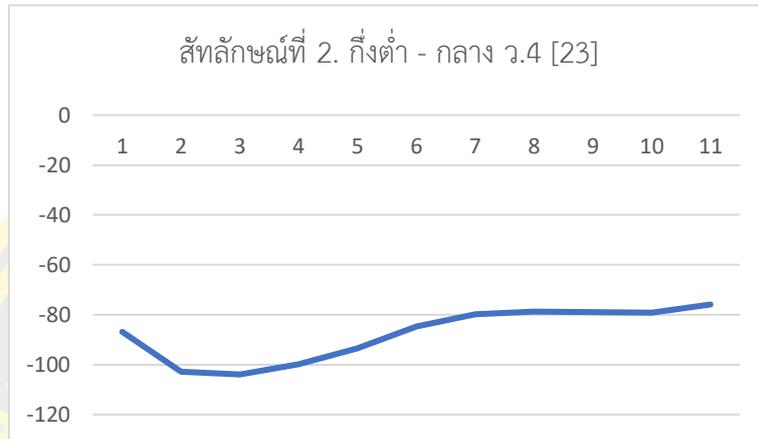
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 5 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [234] เช่น “แก” “ตับ” “เจ็บ” “ว่าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับกลางและขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 47

ภาพที่ 47 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งต่ำ-กลาง [23] เช่น “บ้า” “บ้าน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นไปกลางดังภาพที่ 48

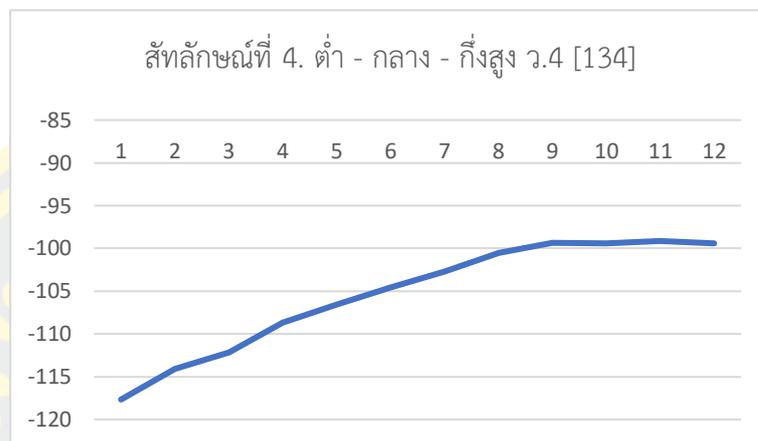
ภาพที่ 48 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-ต่ำ-กลาง [213] เช่น “บิน” “กิน” “เสือ” “ต้ม” “ดำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นไประดับกลางดังภาพที่ 49

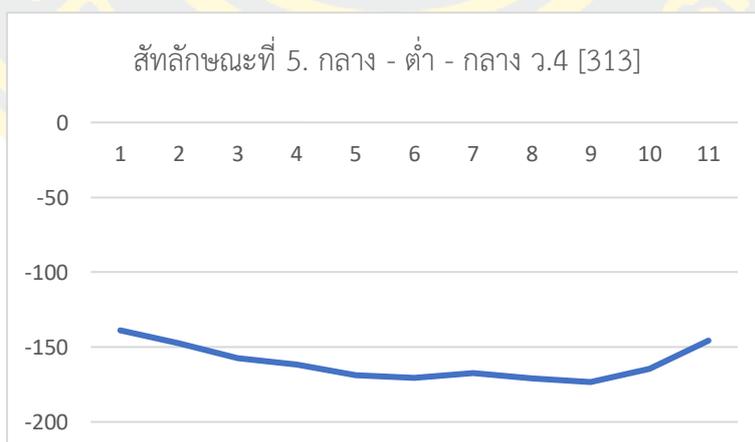
ภาพที่ 49 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัญลักษณ์ที่ 4. ต่ำ-กลาง-กึ่งสูง [134] เช่น “หมัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นไปกลางและกึ่งสูงตามลำดับดังภาพที่ 50

ภาพที่ 50 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

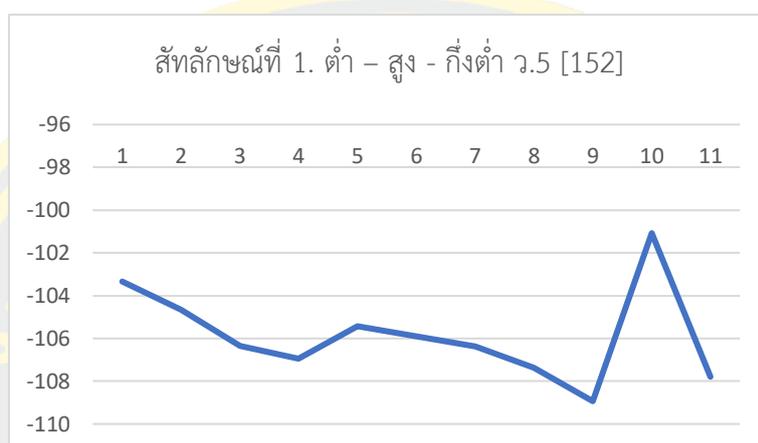
สัญลักษณ์ที่ 5. กลาง-ต่ำ-กลาง [313] เช่น “เหวี่ยง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงต่ำและเลื่อนระดับขึ้นกลางดังภาพที่ 51

ภาพที่ 51 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 4 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. ต่ำ-สูง-กึ่งต่ำ [152] เช่น “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นไปสูงและเลื่อนระดับลงมากึ่งต่ำดังภาพที่ 52

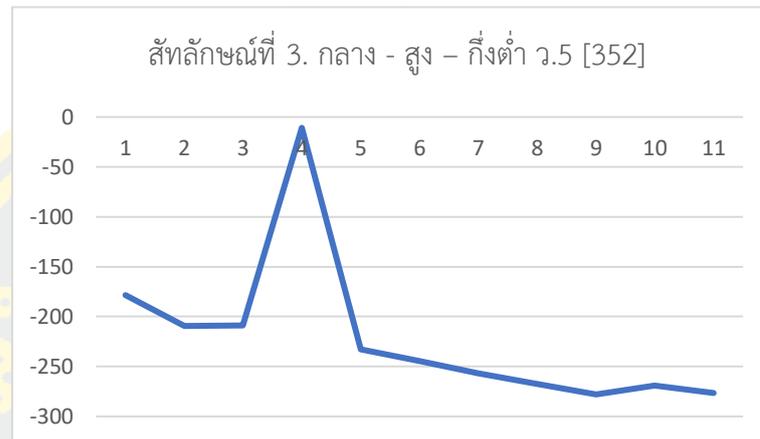
ภาพที่ 52 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัทลักษณะที่ 2. ต่ำ-สูง-กลาง [153] เช่น “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นไปสูงและเลื่อนระดับลงมากลางดังภาพที่ 53

ภาพที่ 53 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแก่งหางแมว

สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-สูง-กึ่งต่ำ [352] เช่น “แดด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นไปสูงและเลื่อนระดับลงมาถึงต่ำดังภาพที่ 54

ภาพที่ 54 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกง่างาง

สัญลักษณ์ที่ 4. สูง-กึ่งต่ำ [52] เช่นคำว่า “ไม้” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงมาถึงต่ำดังภาพที่ 55

ภาพที่ 55 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกง่างาง

ผลการศึกษาพบว่า การแปลเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอแก่งหางแมวมีทั้งหมด 5 เสียง ดังนี้
 วรรณยุกต์ที่ 1. มีสัทลักษณะต่ำกึ่งต่ำและกลาง วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะกึ่งต่ำและกลาง
 วรรณยุกต์ที่ 3. สัทลักษณะกลางต่ำและกึ่งสูง วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะกึ่งต่ำกลางและกึ่งสูง
 วรรณยุกต์ที่ 5 สัทลักษณะ ต่ำสูงและกึ่งต่ำ สามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดัง
 ตารางที่ 9

ตารางที่ 8 วรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์

	A			B			C			DL		DS	
1	ว.1 [32]	ว.1 [123]	ว.2 [23]	ว.4 [213]	ว.3 [313]	ว.4 [313]	ว.2 [12]	ว.1 [32]	ว.4 [134]	ว.2 [12]			
2	ว.2 [12]	ว.4 [213]	ว.1 [123]	ว.4 [234]	ว.2 [12]	ว.5 [153]	ว.4 [213]	ว.3 [243]	ว.2 [12]	ว.2 [23]	ว.2 [213]	ว.4 [234]	
3	ว.4 [213]	ว.2 [23]	ว.2 [12]	ว.4 [213]	ว.5 [152]	ว.4 [23]	ว.5 [352]	ว.1 [123]	ว.2 [12]	ว.2 [213]	ว.3 [413]	ว.2 [213]	
4	ว.3 [214]	ว.2 [12]	ว.3 [214]	ว.4 [234]	ว.2 [213]	ว.2 [21]	ว.5 [52]	ว.3 [214]	ว.3 [313]	ว.2 [213]	ว.1 [32]	ว.2 [21]	ว.1 [32]

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอ
แก่งหางแมวมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 34 คำ คิดเป็นร้อยละ
66.66% โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 10 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอแก่งหางแมว

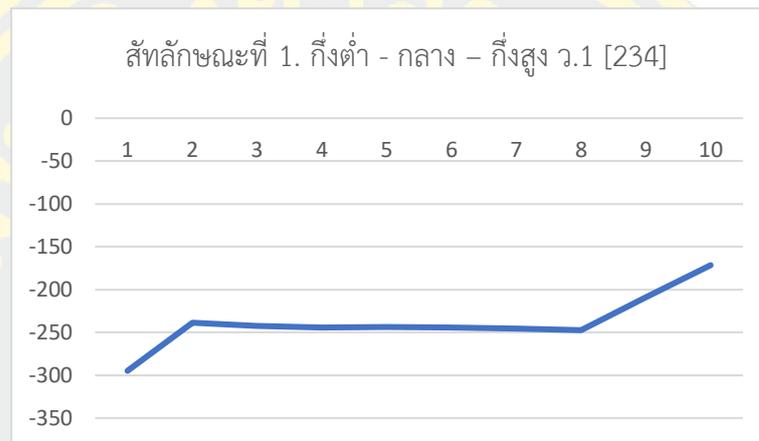
ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นแก่งหางแมว	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นแก่งหางแมว
1	หัว hū:ɑ	ฮัว hu:ɑ	21	มือ mu:	มื่อ mǔ:
2	ขา k ^h ǎ:	คา k ^h a:	22	ควาย k ^h wa:y	คว้าย k ^h wā:y
3	ไข่ k ^h h̄ay	คาย k ^h a:y	23	พี่ p ^h ī:	พี่ p ^h ĩ:
4	ข้าว k ^h h̄a:w	k ^h ǎ:w	24	พ่อ p ^h ô:	พ่อ p ^h ố:
5	หมัด hmət	มัด hmat	25	ว่าว wā:w	ว้าว wá:w
6	สุก sùk	สู้ก súk	26	น้ำ ná:m	น้าม nā:m
7	ตา ta:	ต่า tà:	27	น้อง nó:ŋ	น่อง nô:ŋ
8	กิน kin	กิน kín	28	ไม้ máy	ไม้มây
9	ไก่ kà:y	กาย ka:y	29	ลูก lû:k	ลู๊ก lǔ:k
10	แก้ kè:	แก้ ké:	30	นก nók	น่ก nòk
11	ต้ม tòm	ต้ม tóm	31	มัด mát	มัด mât
12	ตับ tàp	ต๊ับ táp	32	ลัก lak	ลัก lák
13	แดง de:ŋ	แดง dè:ŋ	33	เสื่อ sū:a	เสื่อ sũ:a
14	ดาว da:w	ด้าว dà:w	34	เลือด lû:at	เลือด lú:at
15	ดำ dà:	ด้า dá:			
16	บ้า bà:	บ้า bâ:			
17	บ้า bâ:	บ้า bá:			
18	บ้าน bâ:n	บ้าน bá:n			
19	เด็ด dè:t	เด็ด dé:t			
20	อาบ ?à:p	อ๊าบ ?â:p			

3. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอลุง

ระบบหน่วยเสียงวรรณยุกต์อำเภอลุงแบ่งออกเป็น 5 หน่วยหน่วยเสียงดังนี้

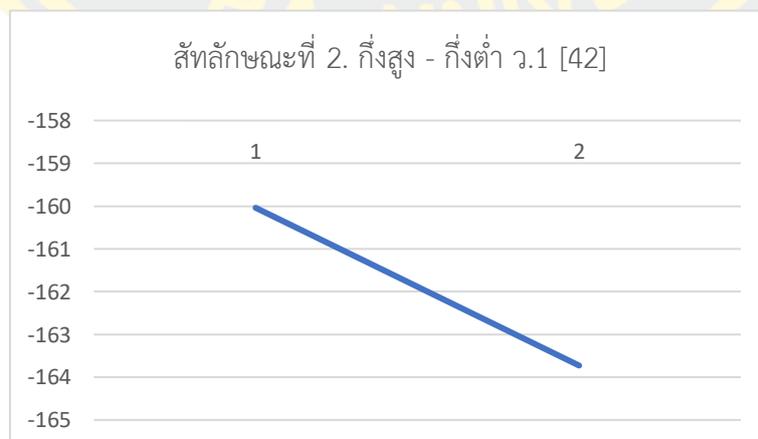
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [234] เช่นคำว่า “เจ็บ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นไปกลางและเลื่อนขึ้นไปกิ่งสูงตามลำดับดังภาพที่ 56

ภาพที่ 56 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลุง

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ [42] เช่นคำว่า “กบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงมาระดับกิ่งต่ำตามลำดับดังภาพที่ 57

ภาพที่ 57 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลุง

สัทลักษณะที่ 3. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง [24] เช่นคำว่า “ดอก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับกิ่งสูงตามลำดับดังภาพที่ 58

ภาพที่ 58 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

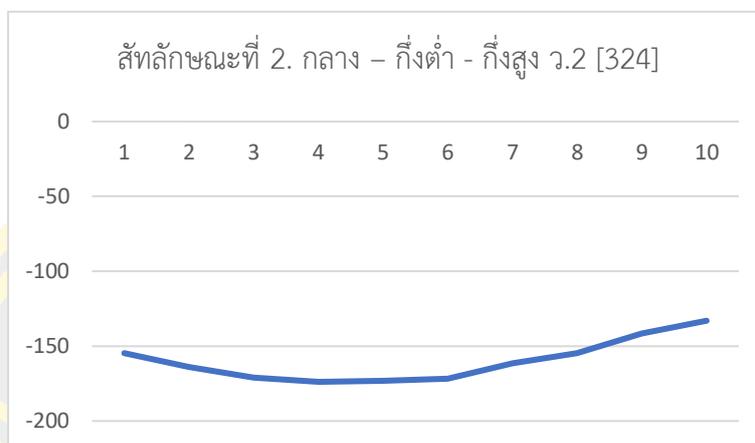
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกเป็น 7 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-ต่ำ [32] เช่นคำว่า “เบ็ด” “หมัด” “ปอด” “มือ” “มิด” “นก” “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนระดับลงต่ำดังภาพที่ 59

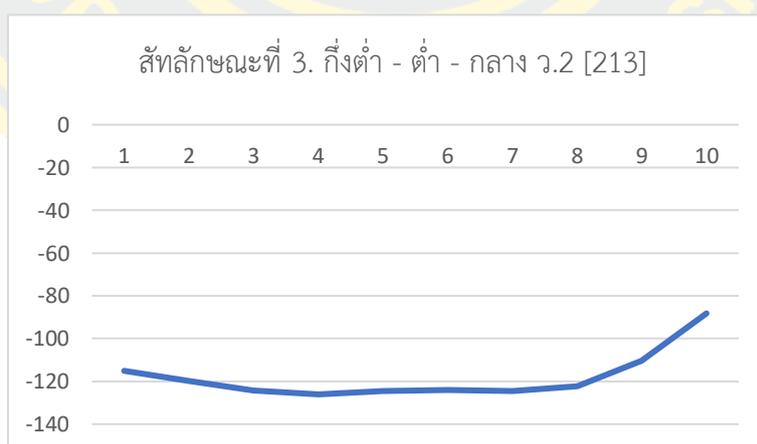
ภาพที่ 59 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัทลักษณะที่ 2. กลาง-กึ่งต่ำ-กึ่งสูง [324] เช่นคำว่า “เหวี่ยง” “ควาย” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นไประดับกึ่งสูงดังภาพที่ 60

ภาพที่ 60 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัทลักษณะที่ 3. กึ่งต่ำ-ต่ำ-กลาง [213] เช่นคำว่า “แดง” “กิน” “ป่า” “อาบ” “พี่” “น้อง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 61

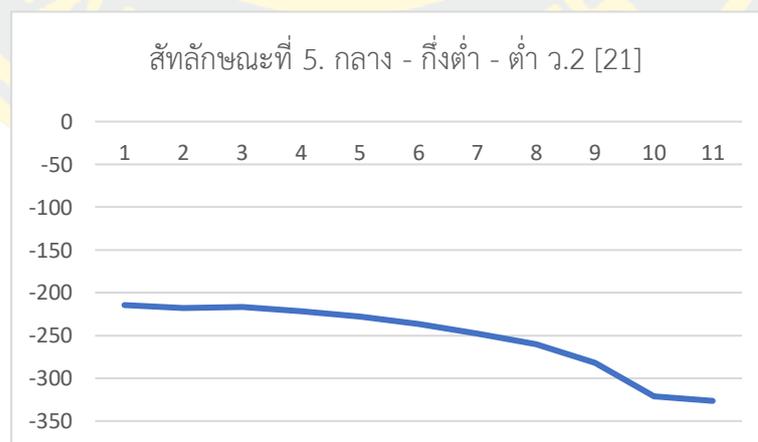
ภาพที่ 61 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัทลักษณะที่ 4. ต่ำ-กึ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “แก” “ไก่อ” “ไซ” “ดาว” “สุก” “ตา” “พ่อ” “ลูก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นกึ่งต่ำดังภาพที่ 62

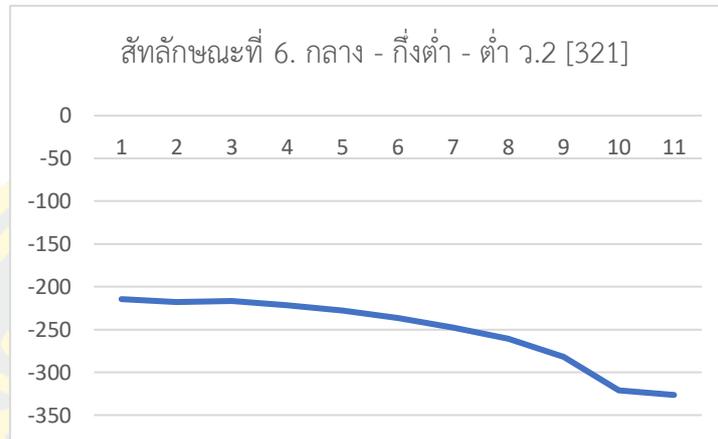
ภาพที่ 62 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัทลักษณะที่ 5. กึ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “ขา” “ปีก” “มัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับลงมาต่ำดังภาพที่ 63

ภาพที่ 63 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัญลักษณ์ที่ 6. กลาง-กึ่งต่ำ-ต่ำ [321] เช่นคำว่า “หัว” “บิน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนระดับลงกึ่งต่ำและต่ำดังภาพที่ 64

ภาพที่ 64 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัญลักษณ์ที่ 7 กึ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “ว่าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 65

ภาพที่ 65 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 5 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-สูง [245] เช่นคำว่า “เลือด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับกิ่งสูงและสูงตามลำดับดังภาพที่ 66

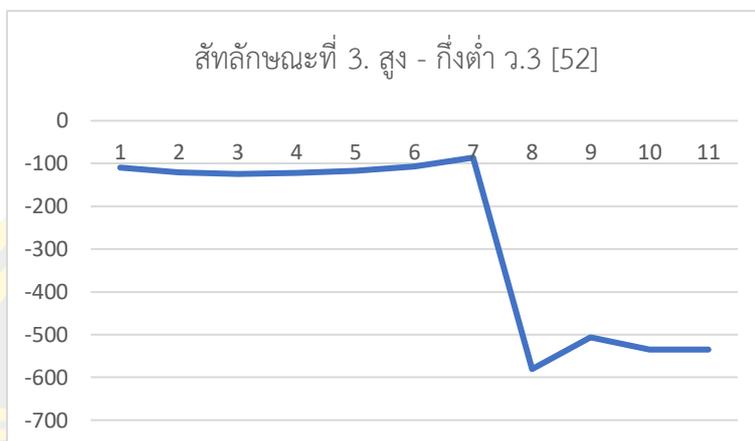
ภาพที่ 66 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอลอง

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [234] เช่นคำว่า “ต้ม” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 67

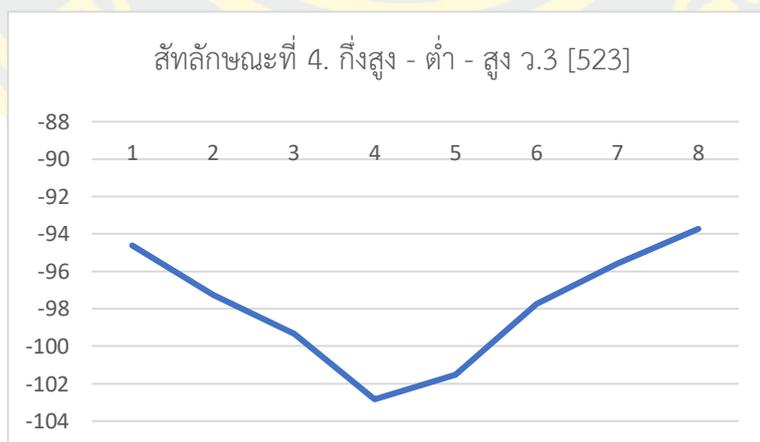
ภาพที่ 67 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอลอง

สัทลักษณะที่ 3. สูง-กึ่งต่ำ [52] เช่นคำว่า “ข้าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงมากึ่งต่ำดังภาพที่ 68

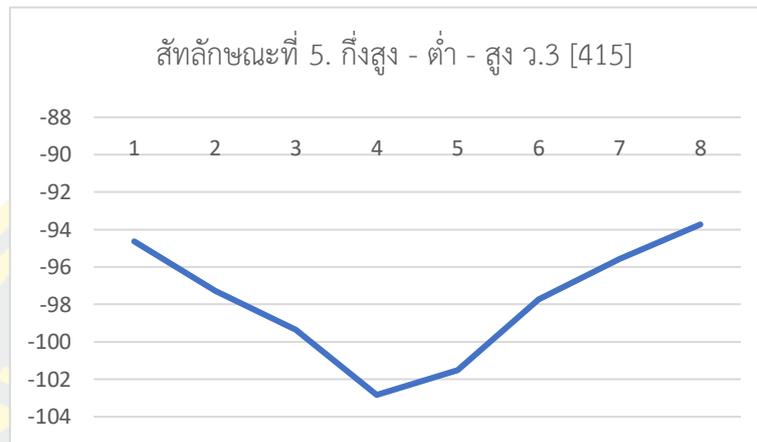
ภาพที่ 68 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัทลักษณะที่ 4. กึ่งสูง-กึ่งต่ำ-กลาง [523] เช่นคำว่า “ผัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงมากึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 69

ภาพที่ 69 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

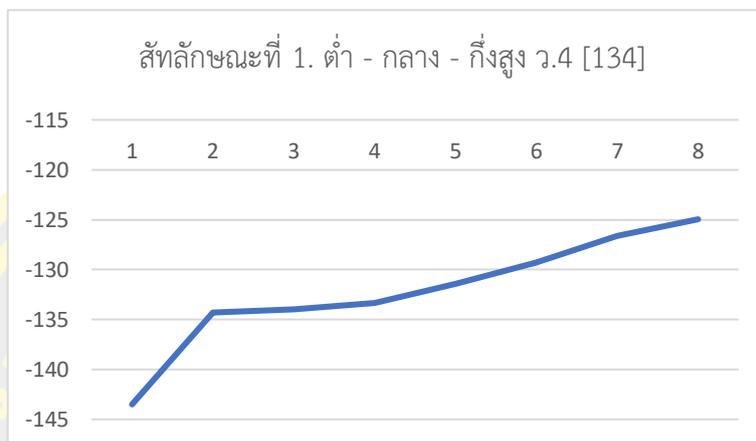
สัทลักษณะที่ 5. กิ่งสูง-ต่ำ-สูง [415] เช่นคำว่า “อก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 70

ภาพที่ 70 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอลอง

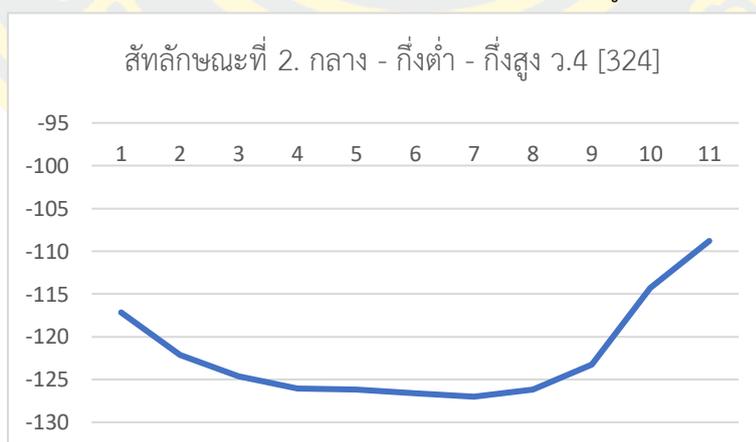
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 6 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. ต่ำ-กลาง-กึ่งสูง [134] เช่นคำว่า “ต่ำ” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับกลางและกึ่งสูงตามลำดับดังภาพที่ 71

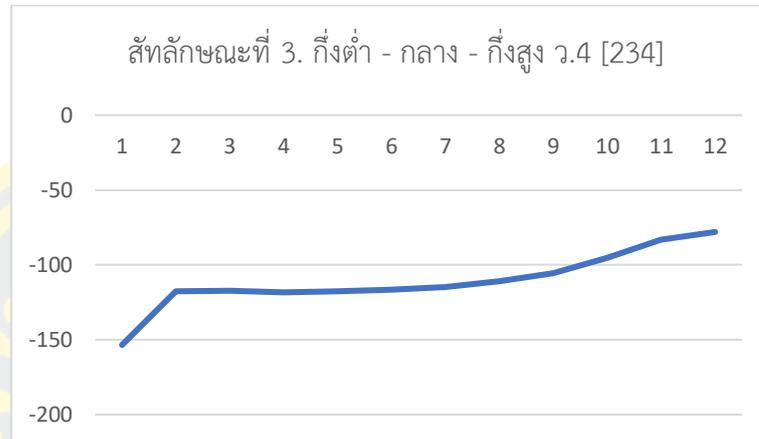
ภาพที่ 71 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอลอง

สัทลักษณะที่ 2. กลาง-กึ่งต่ำ-กึ่งสูง [324] เช่นคำว่า “ไม้” “ทิ้ง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนระดับลงมากึ่งต่ำและเลื่อนระดับขึ้นกึ่งสูงดังภาพที่ 72

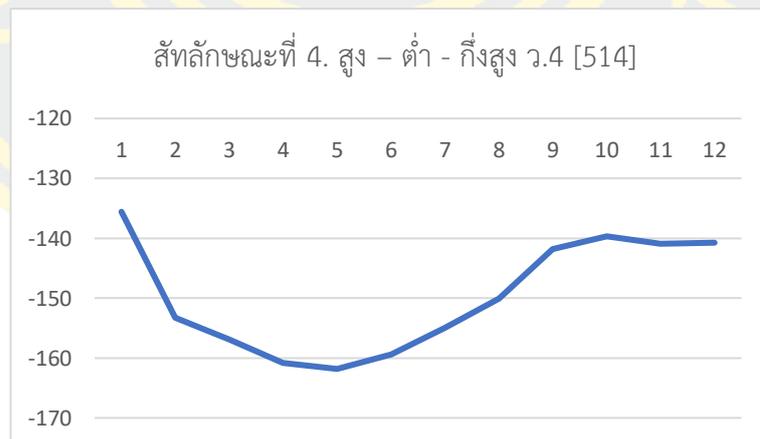
ภาพที่ 72 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอลอง

สัทลักษณะที่ 3. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [234] เช่นคำว่า “ป่า” “บ้าน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกลางและเลื่อนระดับขึ้นสูงดังภาพที่ 73

ภาพที่ 73 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลอง

สัทลักษณะที่ 4. สูง-ต่ำ-กิ่งสูง [514] เช่นคำว่า “หาบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 74

ภาพที่ 74 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลอง

สัทลักษณะที่ 5. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งสูง [254] เช่นคำว่า “ดับ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 75

ภาพที่ 75 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

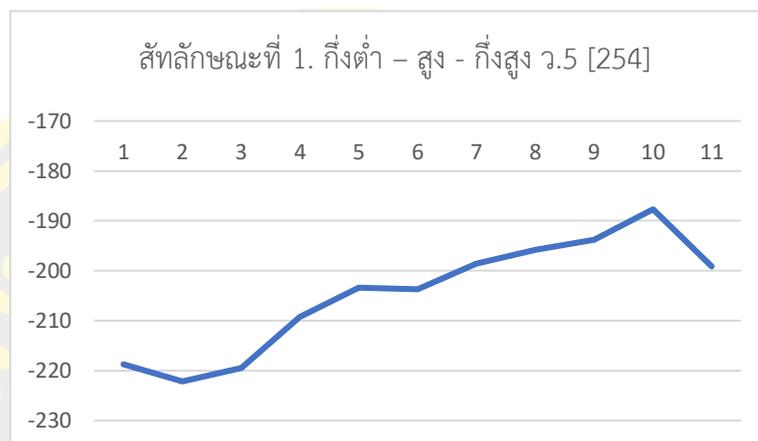
สัทลักษณะที่ 6. กิ่งต่ำ-กลาง-สูง [235] เช่นคำว่า “บ้า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลาง และเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 76

ภาพที่ 76 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 6 สัทลักษณะได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งสูง [254] เช่นคำว่า “เช่า” จุดเริ่มต้นของระดับเสียงกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงกิ่งสูงดังภาพที่ 77

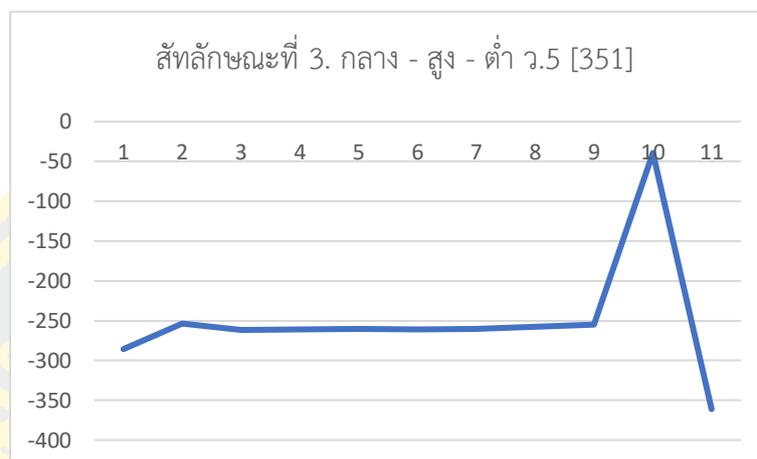
ภาพที่ 77 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอลอง

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งต่ำ-สูง [25] เช่นคำว่า “แดด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 78

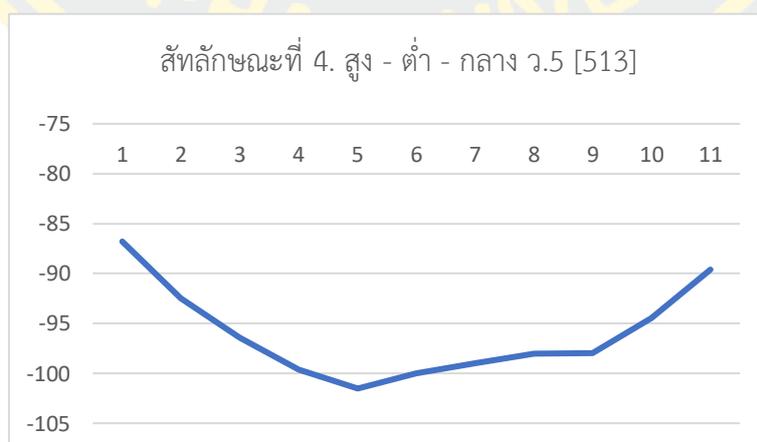
ภาพที่ 78 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอลอง

สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-สูง-ต่ำ [351] เช่นคำว่า “ตอก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 79

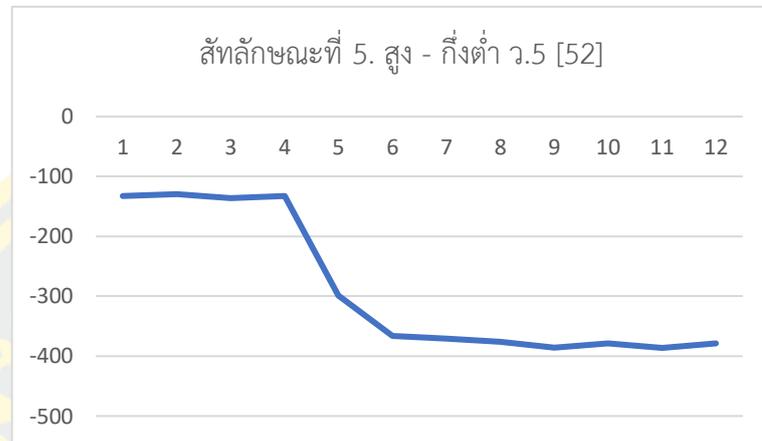
ภาพที่ 79 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัญลักษณ์ที่ 4. สูง-ต่ำ-กลาง [513] เช่นคำว่า “ดิบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 80

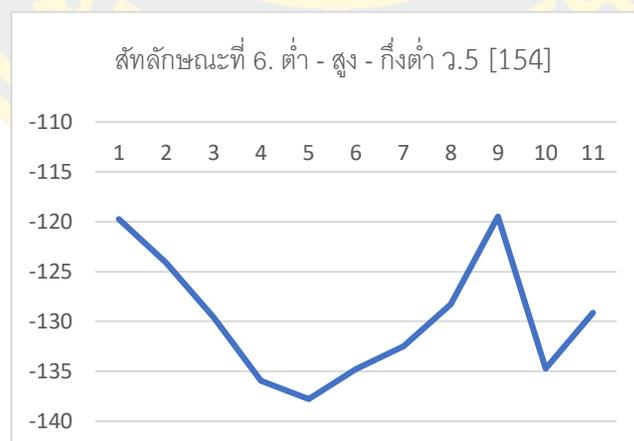
ภาพที่ 80 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัทลักษณะที่ 5. สูง-กึ่งต่ำ [52] เช่นคำว่า “เสื่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 81

ภาพที่ 81 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

สัทลักษณะที่ 6. ต่ำ-สูง-กึ่งต่ำ [154] เช่นคำว่า “น้ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 82

ภาพที่ 82 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอขลุง

ผลการศึกษาพบว่า การแปลงเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอขลุงมีทั้งหมด 5 เสียง ดังนี้ วรรณยุกต์ที่ 1. มีสัทลักษณะกึ่งต่ำ กึ่งสูงและกลาง วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะกึ่งต่ำ ต่ำและกลาง วรรณยุกต์ที่ 3. สัทลักษณะกลางกึ่งต่ำ กึ่งสูงและกลาง วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะต่ำ กลางและกึ่งสูง วรรณยุกต์ที่ 5. สัทลักษณะ กึ่งต่ำและสูงสามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 11 วรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์

	A			B			C			DL		DS	
1	ว.2 [321]	ว.2 [21]	ว.2 [12]	ว.5 [254]	ว.5 [52]	ว.3 [52]	ว.2 [324]	ว.4 [514]	ว.2 [32]	ว.2 [12]	ว.3 [523]		
2	ว.2 [12]	ว.2 [213]	ว.2 [12]	ว.4 [134]	ว.2 [213]	ว.3 [245]	ว.2 [32]	ว.2 [12]	ว.5 [351]	ว.1 [42]	ว.4 [254]	ว.1 [234]	
3	ว.2 [321]	ว.2 [213]	ว.2 [12]	ว.4 [134]	ว.4 [234]	ว.4 [235]	ว.4 [234]	ว.5 [25]	ว.2 [213]	ว.1 [24]	ว.2 [32]	ว.5 [513]	ว.4 [415]
4	ว.2 [32]	ว.2 [324]	ว.2 [213]	ว.2 [12]	ว.2 [23]	ว.5 [154]	ว.2 [213]	ว.4 [324]	ว.2 [32]	ว.2 [12]	ว.3 [245]	ว.2 [21]	ว.2 [32]

ตารางที่ 12 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอขลุง
กับภาษาไทยมาตรฐาน

คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ ขลุง	คำไทย มาตรฐาน	อำเภอ ขลุง	คำไทย มาตรฐาน	อำเภอ ขลุง	คำไทย มาตรฐาน	อำเภอ ขลุง	คำไทย มาตรฐาน	อำเภอ ขลุง
หัว	hū:α	hù:α	ป่า	pá:p	บ้า	bá:b	น้อง	nó:ŋ	น้อง	nó:ŋ
ขา	k ^h á:	k ^h à:	ป่า	pá:p	บ้าน	bá:n	ไม้	má:y	ไม้	má:y
ไข่	k ^h ày	k ^h ày	ต้ม	tóm	แดด	dé:t	มีด	mí:t	มีด	mí:t
เช่า	k ^h á:w	k ^h á:w	ปอด	pò:t	อาบ	à:p	ตุ๊ก	lú:k	ตุ๊ก	lú:k
เสื่อ	sú:a	sú:a	ปีก	pì:k	ดอก	dò:k	เลือด	lú:at	เลือด	lú:at
ข้าว	k ^h á:w	k ^h á:w	ดอก	tò:k	เบ็ด	bèt	นก	nók	นก	nók
เหงือก	hŋw:ok	hŋw:ok	กบ	kòp	ดิบ	dìp	มัด	mát	มัด	mát
หาบ	há:p	há:p	ตับ	táp	อก	òk	ลัก	lák	ลัก	lák
หมัด	hmát	hmát	เจ็บ	cèp	มือ	mu:	ผัก	p ^h ǎk	ผัก	p ^h ǎk
สุก	sùk	sùk	บิน	bìn	ควาย	k ^h wa:y				
ตา	ta:	tà:	แดง	dε:ŋ	พี่	p ^h í:				
กิน	kin	kin	ดาว	da:w	พ่อ	p ^h ò:				
ไก่	káy	káy	ดำ	dá:	ว่า	wá:w				
แก่	ké:	ké:	ป่า	bá:	น้ำ	ná:m				

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีใน
อำเภอขลุงมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 33 คำ คิดเป็น 64.7%
โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 13 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอขลุง

ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นขลุง	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นขลุง
1	หัว hǔ:ɔ	หัว hù:ɔ	21	อก ʔòk	อ๊ก ʔók
2	ขา k ^h ǎ:	ข่า k ^h à:	22	มือ mu:	มื่อ mû:
3	เข้า k ^h à:w	เข้า k ^h â:w	23	ควาย k ^h wa:y	คว้าย k ^h wâ:y
4	ข้าว k ^h â:w	ข้าว k ^h ǎ:w	24	พี่ p ^h î:	พี่ p ^h ì:
5	หาบ hà:p	ห้าย há:p	25	พ่อ p ^h ô:	พ่อ p ^h ò:
6	ตา ta:	ต่า tà:	26	ว่าว wâ:w	ว่าว wà:w
7	ป่า pà:	ป้า pá:	27	น้อง nó:ŋ	นอ้ง nô:ŋ
8	ป่า pâ:	ป่า pà:	28	มีด mí:t	มีด mi:t
9	ตอก tò:k	ตอ๊ก tô:k	29	ลูก lû:k	ลู้ก lù:k
10	กบ kòp	โกบ ko:p	30	นก nók	นั๊ก nôk
11	ตับ tàp	ต๊ับ táp	31	มัด măt	มัต mât
12	บิน bin	บิ่น bìn	32	ลัก lắk	ลั๊ก lâk
13	แดง dɛ:ŋ	แดง dɛ:ŋ	33	ผัก p ^h ắk	ผัก p ^h ắk
14	ดาว da:w	ด้าว dà:w			
15	ด่า dǎ:	ด้า dá:			
16	บ่า bà:	บ้าย bá:			
17	บ้ำ bâ:	บ้าย bá:			
18	บ้าน bâ:n	บ้าย bá:n			
19	แดด dɛ:t	ด้าย dɛ:t			
20	ตอก dò:k	ตอ๊ก do:k			

4. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอลหมสิงห์

ระบบเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอลหมสิงห์แบ่งออกมาได้ 4 หน่วยเสียงดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกได้ 8 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. ต่ำ-กึ่งต่ำ-กลาง [123] เช่นคำว่า “เช่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกึ่งต่ำและเลื่อนระดับขึ้นกลางดังภาพที่ 83

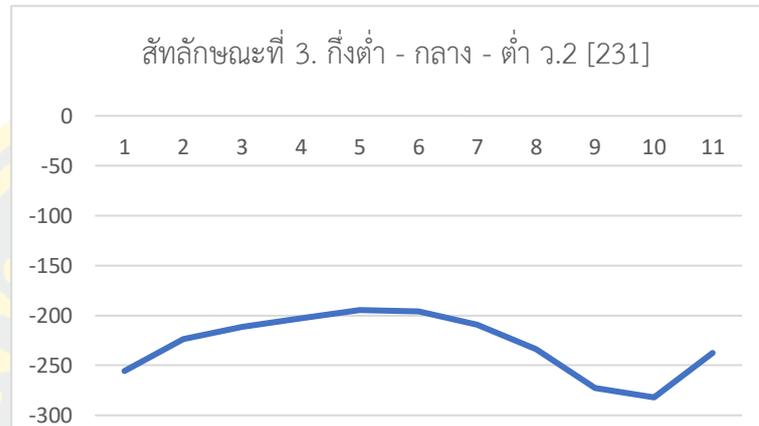
ภาพที่ 83 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลหมสิงห์

สัทลักษณะที่ 2. ต่ำ-กึ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “เบ็ด” “ไก่อ” “ไข” “กิน” “ควาย” “ต้ม” “ตอก” “ตา” “ปอด” “ป่า” “ว่าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 84

ภาพที่ 84 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลหมสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-กลาง-ต่ำ [231] เช่นคำว่า “ขา” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 85

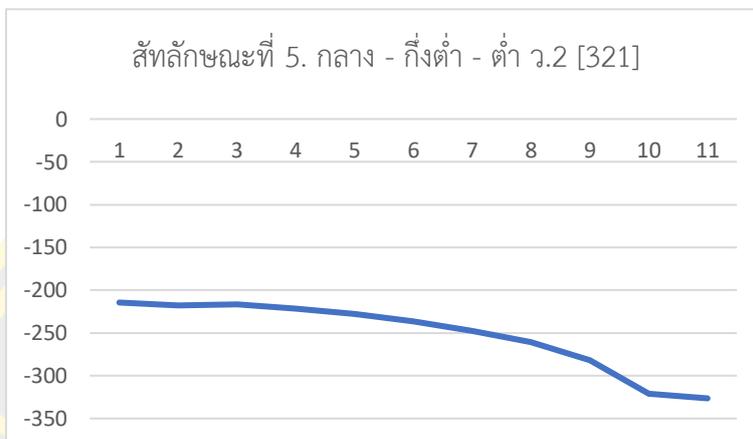
ภาพที่ 85 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลือสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “ดาว” “ปีก” “อก” “มือ” “มีด” “มัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 86

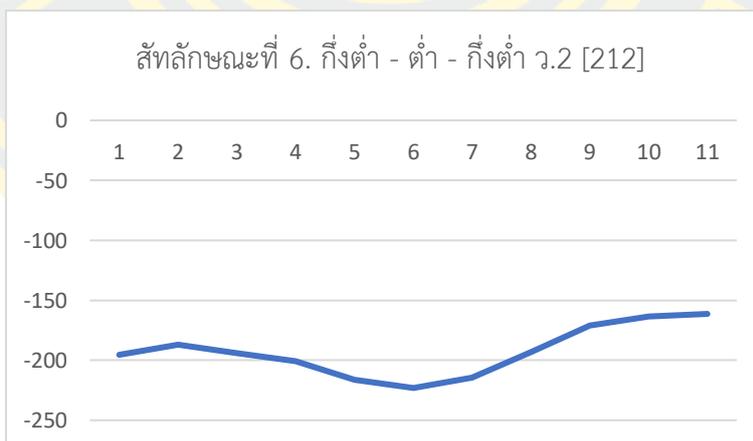
ภาพที่ 86 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลือสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 5. กลาง-กึ่งต่ำ-ต่ำ [321] เช่นคำว่า “หัว” “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 87

ภาพที่ 87 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอละมั่ง

สัญลักษณ์ที่ 6. กึ่งต่ำ-ต่ำ-กึ่งต่ำ [212] เช่นคำว่า “น้ำ” “น้อง” จุดเริ่มต้นของเรียนระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับลงมาต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 88

ภาพที่ 88 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอละมั่ง

สัญลักษณ์ที่ 7. กิ่งต่ำ-ต่ำ-กลาง [213] เช่นคำว่า “แดง” “ลูก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 89

ภาพที่ 89 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี

อำเภอแหลมสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 8. กิ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “นก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 90

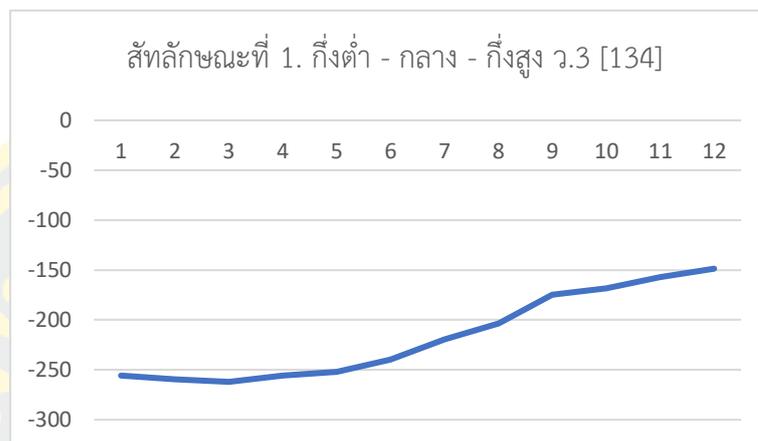

ภาพที่ 90 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี

อำเภอแหลมสิงห์

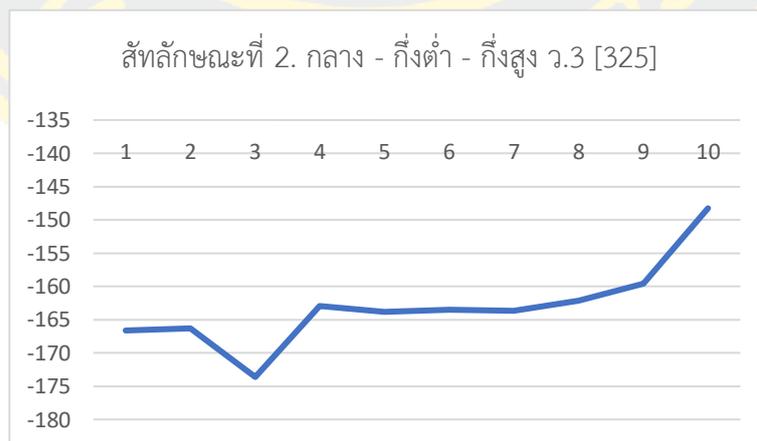
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 4 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [134] เช่นคำว่า “เสื่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 91

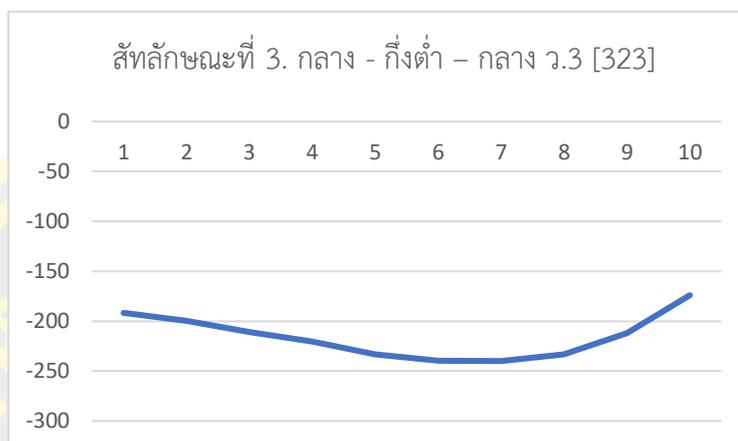
ภาพที่ 91 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัทลักษณะที่ 2. กลาง-กิ่งต่ำ-กิ่งสูง [325] เช่นคำว่า “ดอก” “ทิ้ง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนระดับลงกิ่งต่ำและเลื่อนขึ้นกิ่งสูงดังภาพที่ 92

ภาพที่ 92 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัทลักษณะที่ 3. กลาง-กึ่งต่ำ-กลาง [323] เช่นคำว่า “ไม้” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 93

ภาพที่ 93 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัทลักษณะที่ 4. สูง-กลาง-สูง [535] เช่นคำว่า “หาบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกลางและเลื่อนขึ้นดังภาพที่ 94

ภาพที่ 94 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

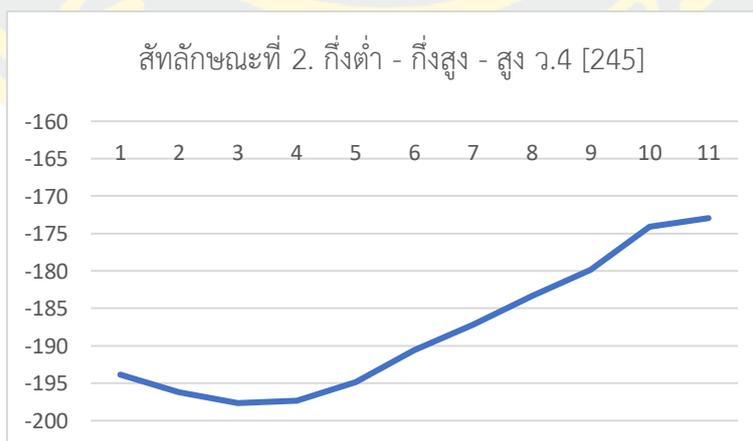
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [234] เช่นคำว่า “แก่” “กบ” “ข้าว” “สุก” “ผัก” “พี” “พ่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นกลางและกิ่งสูงดังภาพที่ 95

ภาพที่ 95 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-สูง [245] เช่นคำว่า “ดำ” “อาบ” “เลือด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 96

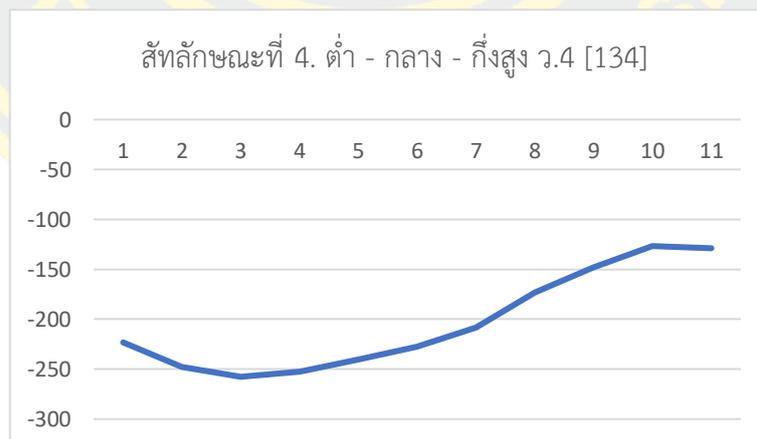
ภาพที่ 96 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งสูง-ต่ำ-กิ่งสูง [414] เช่นคำว่า “เจ็บ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูงจากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 97

ภาพที่ 97 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 4. ต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [134] เช่นคำว่า “ตับ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำจากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 98

ภาพที่ 98 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

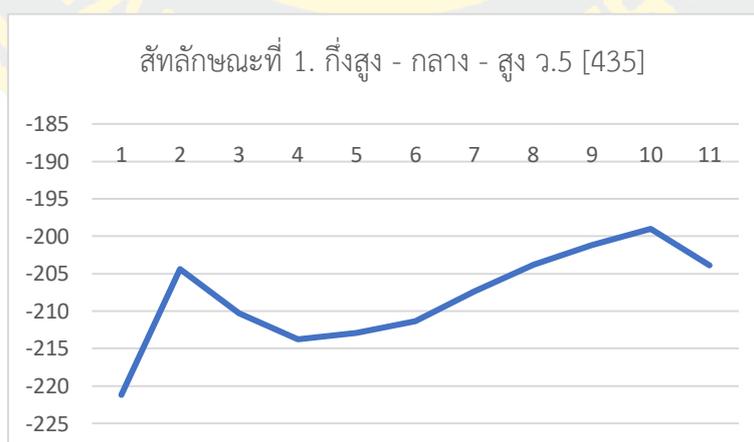
สัญลักษณ์ที่ 5. กิ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “บ้าน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 99

ภาพที่ 99 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. กิ่งสูง-กลาง-สูง [435] เช่นคำว่า “เหงือก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนระดับลงมากกลางและเลื่อนระดับขึ้นสูงดังภาพที่ 100

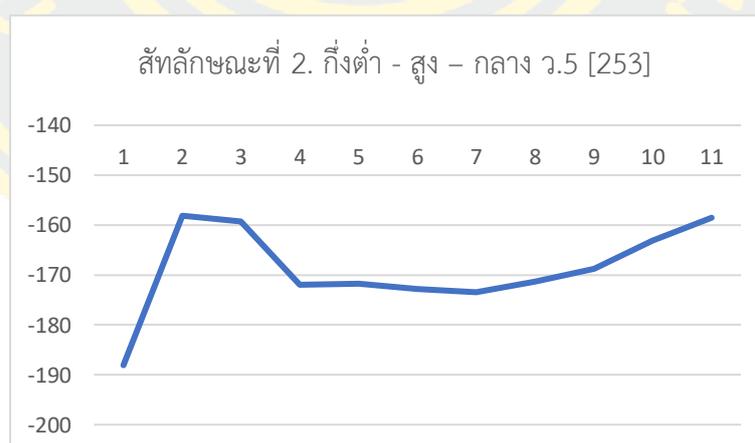
ภาพที่ 100 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งต่ำ-สูง-กลาง [253] เช่นคำว่า “แดด” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 101

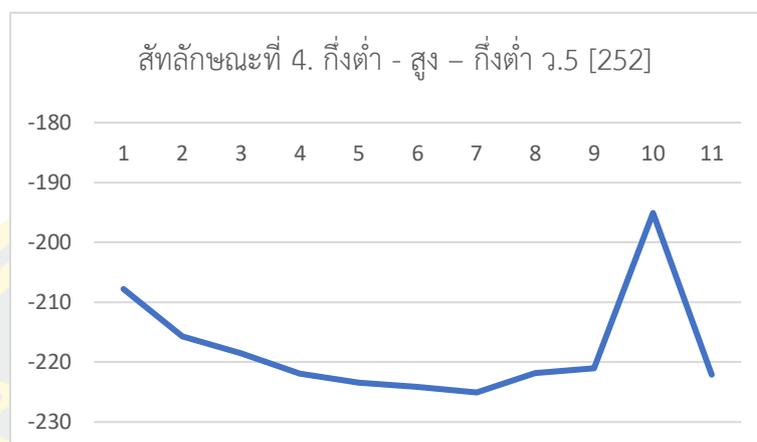
ภาพที่ 101 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-สูง-กิ่งต่ำ [352] เช่นคำว่า “ดิบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนระดับขึ้นสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 102

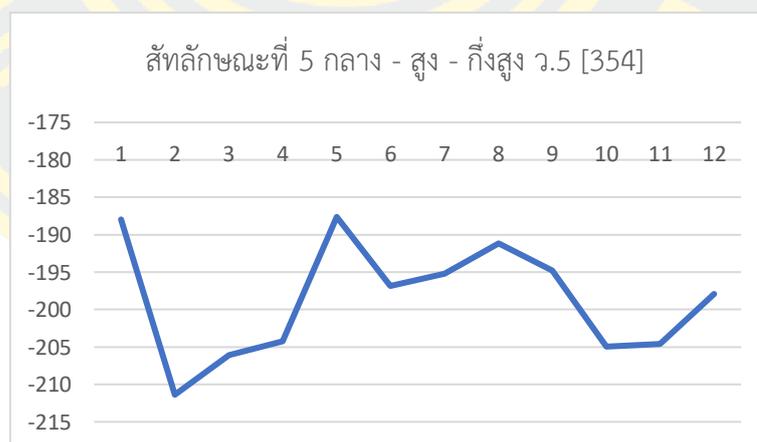
ภาพที่ 102 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งต่ำ [252] เช่นคำว่า “หมัด” “ป่า” “บ้า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 103

ภาพที่ 103 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

สัญลักษณ์ที่ 5 กลาง-สูง-กิ่งสูง [354] เช่นคำว่า “บิน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงต่ำระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 104

ภาพที่ 104 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอแหลมสิงห์

ผลการศึกษาพบว่า การแปลเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอแหลมสิงห์มีทั้งหมด 4 เสียง ดังนี้
 วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะกึ่งต่ำ ต่ำและกลาง วรรณยุกต์ที่ 3. สัทลักษณะกลางกึ่งต่ำ กลางและกึ่ง
 สูง วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะกึ่งสูงและกลาง วรรณยุกต์ที่ 5. สัทลักษณะกึ่งสูงกลางและสูง สามารถ
 จัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 14 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอแหลมสิงห์

	A			B		C		DL		DS			
1	ว.2 [231]	ว.3 [325]	ว.2 [12]	ว.2 [123]	ว.3 [134]	ว.4 [234]	ว.5 [435]	ว.3 [535]	ว.5 [252]	ว.4 [234]			
2	ว.2 [12]			ว.4 [234]	ว.5 [253]	ว.5 [252]	ว.2 [12]	ว.2 [12]	ว.2 [23]	ว.2 [12]	ว.4 [234]	ว.4 [134]	ว.4 [414]
3	ว.5 [354]	ว.2 [213]	ว.2 [23]	ว.4 [245]	ว.2 [12]	ว.5 [252]	ว.4 [23]	ว.5 [253]	ว.4 [245]	ว.3 [325]	ว.2 [12]	ว.5 [352]	ว.2 [23]
4	ว.2 [23]	ว.2 [12]	ว.4 [234]	ว.2 [12]	ว.2 [212]	ว.3 [323]	ว.2 [23]	ว.2 [213]	ว.2 [245]	ว.4 [21]	ว.2 [23]	ว.2 [231]	

ตารางที่ 15 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอแหลมสิงห์กับ
ภาษาไทยมาตรฐาน

คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ แหลมสิงห์	คำไทย มาตรฐาน	อำเภอ แหลมสิงห์								
หัว	hù:ɔ	hù:ɔ	ปา	pá:	ปา	pá:	บ้า	bá:	น้อง	nó:ŋ	น้อง	nó:ŋ
ขา	kʰá:	kʰá:	ข้า	pá:	บ้าน	pá:	บ้าน	bá:n	ไม้	má:y	ไม้	má:y
ไข่	kʰây	kʰây	ต้ม	tóm	แดด	tóm	แดด	dé:t	มีด	mí:t	มีด	mí:t
เงา	kʰá:w	kʰá:w	ปอด	pò:t	อาน	pò:t	อาน	í:a:p	จุก	lú:k	จุก	lú:k
เสื่อ	sú:a	sú:a	ปีก	pì:k	ดอก	pì:k	ดอก	dò:k	เลือด	lú:ɔt	เลือด	lú:ɔt
ข้าว	kʰá:w	kʰá:w	ดอก	tò:k	เบ็ด	tò:k	เบ็ด	bèt	นก	nók	นก	nók
เหวี่ยง	hŋù:ak	hŋù:ak	กบ	kóp	ดิบ	kóp	ดิบ	dìp	มัด	mát	มัด	mát
หอบ	há:p	há:p	ตับ	táp	อก	táp	อก	ì:ok	ถัก	lák	ถัก	lák
หมัด	hmát	hmát	เจ็บ	cəp	มือ	cəp	มือ	mu:	ผัก	pʰɔk	ผัก	pʰɔk
สุก	súk	súk	บิน	bin	ควาย	bin	ควาย	kʰwa:y				
ตา	ta:	ta:	แดง	dɛ:ŋ	พี่	dɛ:ŋ	พี่	pʰí:				
กิน	kin	kin	ดาว	da:w	พอ	da:w	พอ	pʰó:				
ไก่อ	káy	káy	ดำ	dá:	ว่าว	dá:	ว่าว	wá:w				
แก่	ké:	ké:	ป่า	bá:	น้ำ	bá:	น้ำ	ná:m				

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอ
แหลมสิงห์มีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 37 คำ คิดเป็น 72.54%
โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 16 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอแหลมสิงห์

ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นแหลมสิงห์	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นแหลมสิงห์
1	หัว hǔ:ɑ	หัว hù:ɑ	23	อาบ ʔà:p	อ๊าบ ʔá:p
2	ขา k ^h ǎ:	ข่า k ^h à:	24	ดอก dò:k	ต็อก dǒ:k
3	เสือ sǔi:a	เสือ sǔi:a	25	ดิบ dìp	ดิ๊บ dǐp
4	ข้าว k ^h ǎ:w	ข่าว k ^h à:w	26	มือ mu:	มื่อ mǔi:
5	เหวี่ยง hǔw:ak	เหวี่ยง hǔw:ak	27	ควาย k ^h wa:y	คว้าย k ^h wâ:y
6	หาบ hà:p	ห๊าบ hâ:p	28	พี p ^h î:	พื่อ p ^h í:
7	หมัด hmət	หมัด hmăt	29	พ้อ p ^h ô:	พื่อ p ^h ó:
8	สุก sùk	สุ๊ก sùk	30	น้ำ ná:m	น๊า nâ:m
9	ตา ta:	ต่า tà:	31	น้อง nǒ:ŋ	น่อง nǒ:ŋ
10	กิน kin	กิน kìn	32	ไม้ máy	มื่อ máy
11	แก kɛ:	แก ké:	33	เลือด lú:at	เลื่อ lú:at
12	ป่า pà:	ป๊า pâ:	34	นก nók	น็อก nôk
13	ต้ม tòm	ต้ม tòm	35	มัด mát	มัด măt
14	กบ kòp	ก๊บบ kóp	36	ลัก lák	ลัก lâk
15	ต๊ับ tǎp	ต๊ับ tǎp	37	ผัก p ^h ǎk	พ็ัก p ^h ǎk
16	เจ็บ cəp	เจ็บ cəp			
17	บิน bin	บิ่น bîn			
18	แดง de:ŋ	แดง dè:ŋ			
19	ดาว da:w	ด่าว dà:w			
20	ต่า dà:	ต๊า dá:			
21	บ้าน bâ:n	บ้าน bá:n			
22	เด็ด dè:t	เด็ด dè:t			

5. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอนายายอาม

ระบบเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอนายายอามมีทั้งหมด 5 หน่วยเสียงดังนี้

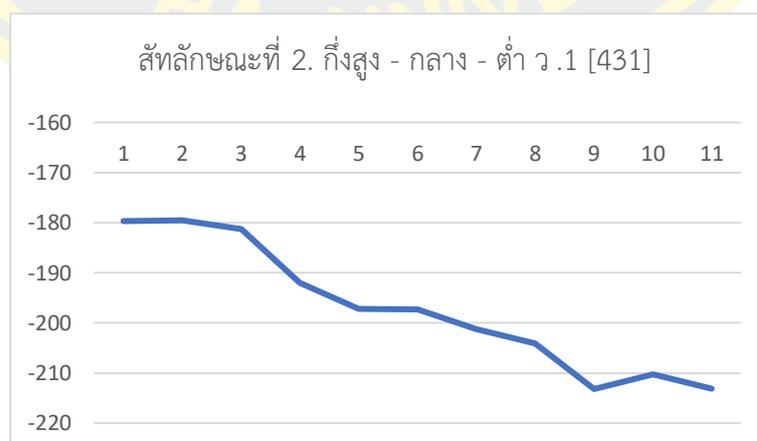
หน่วยวรรณยุกต์ที่ 1. แบ่งออกเป็น 3 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-กึ่งต่ำ [32] เช่นคำว่า “ชา” “เหงือก” “มัด” “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนระดับลงกึ่งต่ำดังภาพที่ 105

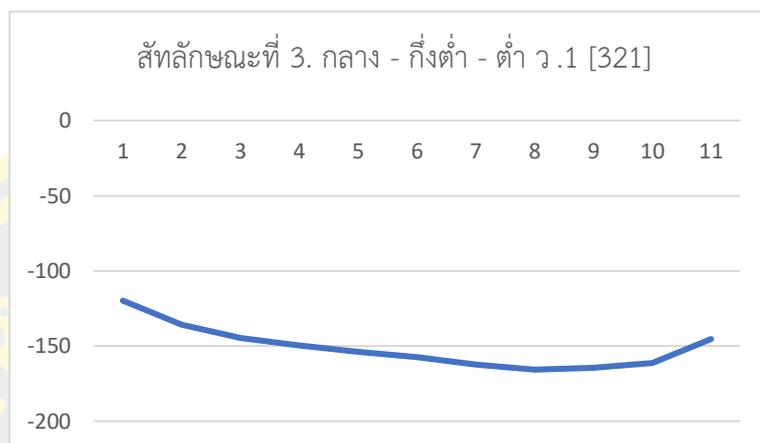
ภาพที่ 105 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

สัทลักษณะที่ 2. กึ่งสูง-กลาง-ต่ำ [431] เช่นคำว่า “เช่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกลางและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 106

ภาพที่ 106 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

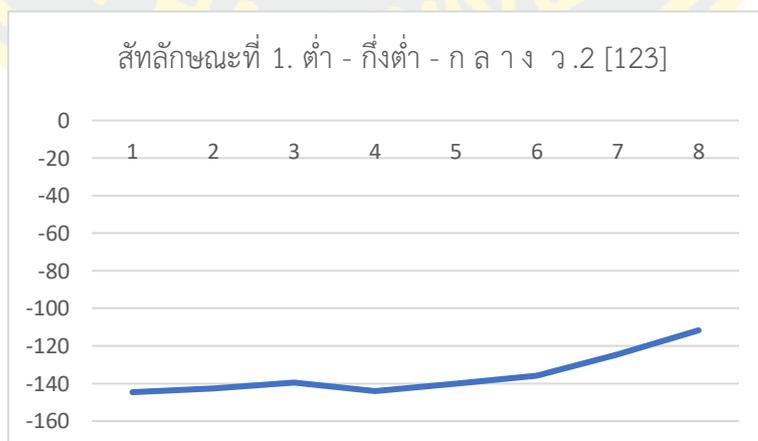
สัทลักษณะที่ 3. กลาง-กึ่งต่ำ-ต่ำ [321] เช่นคำว่า “แดง” “หิว” “นก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลางจากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 107

ภาพที่ 107 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. ต่ำ-กึ่งต่ำ-กลาง [123] เช่นคำว่า “เปิด” “ไก่อ” “ดำ” “สูง” “ปีก” “ว่าว” “ลูก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 108

ภาพที่ 108 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

สัญลักษณ์ที่ 2. ต่ำ-กึ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “เลือด” “แก่” “แดด” “ตอก” “ป่า” “ปอด” “มือ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 109

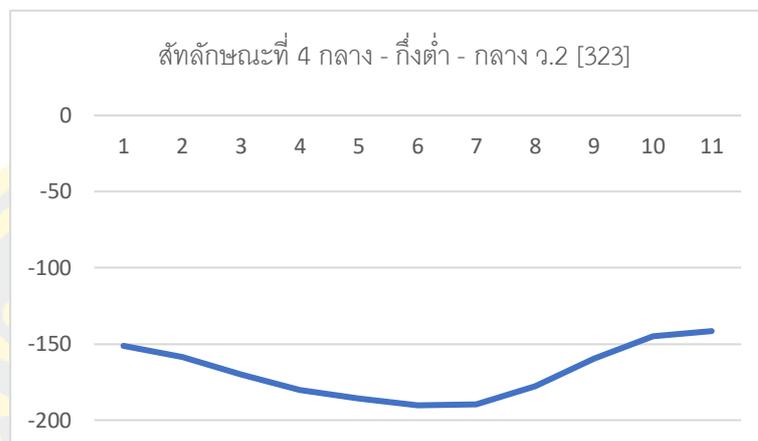
ภาพที่ 109 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

สัญลักษณ์ที่ 3. กึ่งต่ำ-ต่ำ-กึ่งต่ำ [212] เช่นคำว่า “ดาว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนระดับลงต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 110

ภาพที่ 110 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

สัทลักษณะที่ 4 กลาง-กึ่งต่ำ-กลาง [323] เช่นคำว่า “ตา” “บ้า” “น้อง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 111

ภาพที่ 111 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอนายายอาม

สัทลักษณะที่ 5. กึ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “บิน” “น้ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 95

ภาพที่ 112 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอนายายอาม

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 1 หน่วยเสียงได้แก่

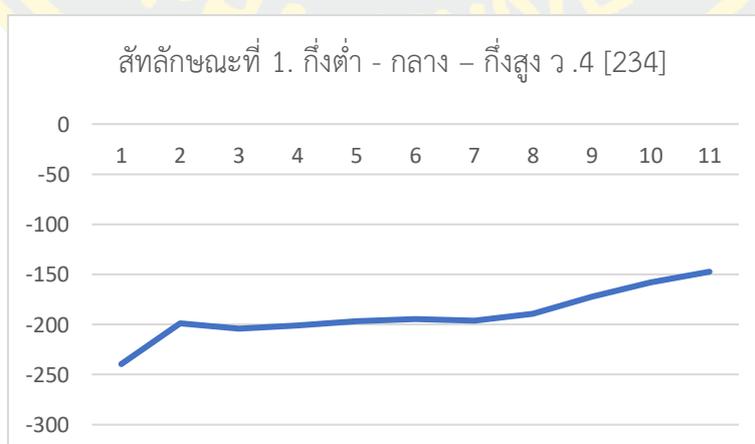
สัทลักษณะที่ 1 กิ่งต่ำ-ต่ำ-กิ่งสูง [214] เช่นคำว่า “ดิบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นกิ่งสูงดังภาพที่ 113

ภาพที่ 113 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอนายายอาม

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [234] เช่นคำว่า “เสื่อ” “ต้ม” “ควาย” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 114

ภาพที่ 114 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอนายายอาม

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งต่ำ-ต่ำ-สูง [214] เช่นคำว่า “ข้าว” “ไข่” “ผัก” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 115

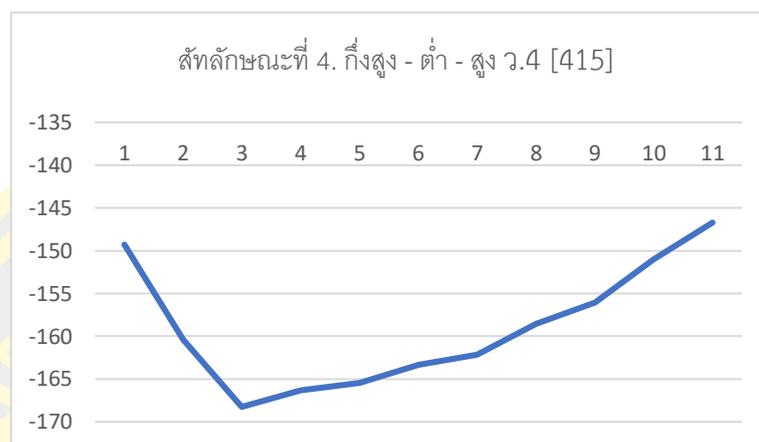
ภาพที่ 115 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-ต่ำ-สูง [315] เช่นคำว่า “ทิ้ง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 116

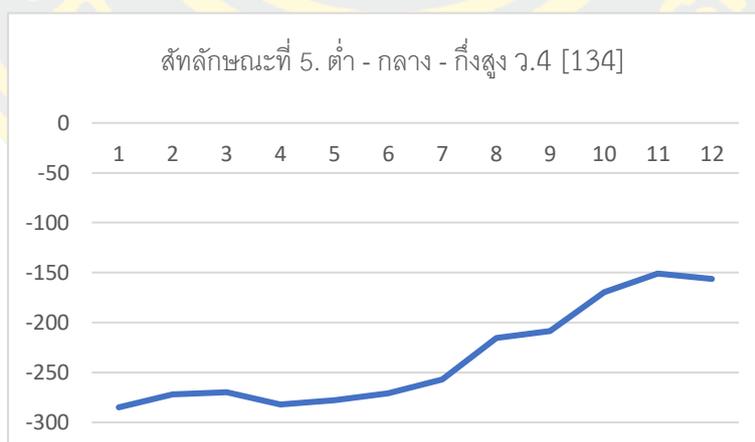
ภาพที่ 116 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งสูง-ต่ำ-สูง [415] เช่นคำว่า “กิน” “พอ” “มีด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 117

ภาพที่ 117 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

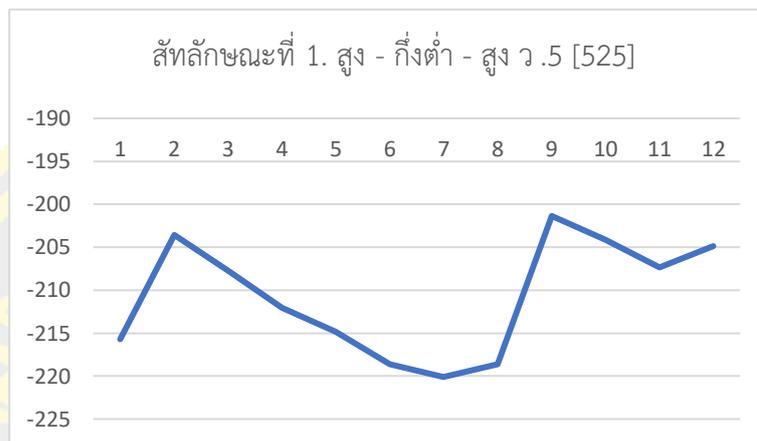
สัญลักษณ์ที่ 5. ต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [134] เช่นคำว่า “สั้น” “บ้าน” “อก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 118

ภาพที่ 118 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอนายายอาม

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 6 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. สูง-กึ่งต่ำ-สูง [525] เช่นคำว่า “เจ็บ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 119

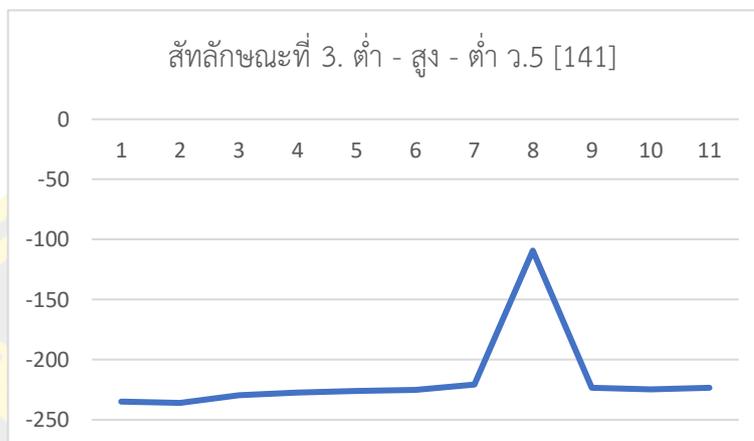
ภาพที่ 119 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอนายายอาม

สัทลักษณะที่ 2. กึ่งสูง-สูง-กึ่งสูง [454] เช่นคำว่า “ดอก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งสูง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 120

ภาพที่ 120 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรีอำเภอนายายอาม

สัญลักษณ์ที่ 3. ต่ำ-สูง-ต่ำ [141] เช่นคำว่า “กบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 121

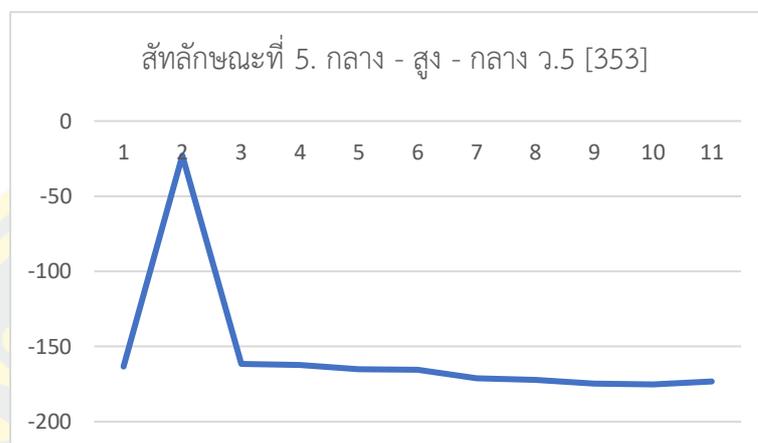
ภาพที่ 121 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรีอำเภอนายายอาม

สัญลักษณ์ที่ 4. กลาง-สูง-กึ่งต่ำ [352] เช่นคำว่า “ไม้” “อาบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 122

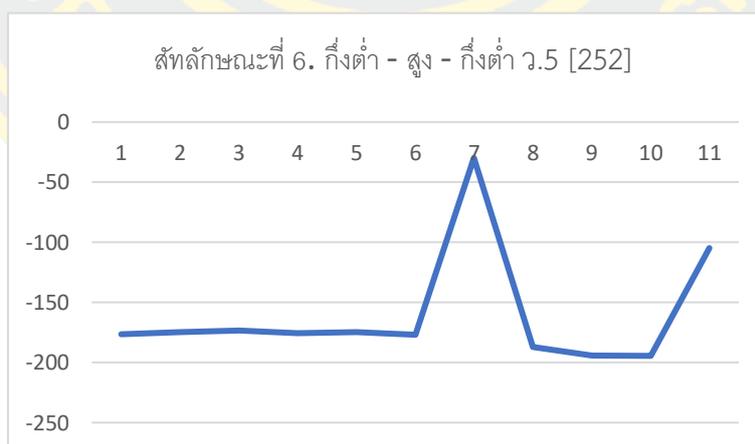
ภาพที่ 122 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรีอำเภอนายายอาม

สัทลักษณะที่ 5. กลาง-สูง-กลาง [353] เช่นคำว่า “หาบ” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 123

ภาพที่ 123 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอ นายายอาม

สัทลักษณะที่ 6. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งต่ำ [252] เช่นคำว่า “หมัด” “ต๊ับ” “พี” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับต่ำและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 124

ภาพที่ 124 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอ นายายอาม

ผลการศึกษาพบว่า การแปลเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอนายายอามมีทั้งหมด 5 เสียง ดังนี้
 วรรณยุกต์ที่ 1. กิ่งสูง-กลาง-กิ่งต่ำ วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะกิ่งต่ำ ต่ำและกลาง วรรณยุกต์ที่ 3.
 สัทลักษณะกิ่งต่ำ ต่ำและกิ่งสูง วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะกิ่งต่ำ กลางและสูง วรรณยุกต์ที่ 5.
 สัทลักษณะสูง กิ่งต่ำและกลาง สามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 17 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอนายายอาม

	A		B		C			DL		DS			
1	ว.1 [321]	ว.1 [32]	ว.4 [214]	ว.1 [431]	ว.4 [234]	ว.4 [215]	ว.1 [32]	ว.5 [353]	ว.5 [252]	ว.2 [123]	ว.4 [214]		
2	ว.2 [323]	ว.4 [415]	ว.2 [123]	ว.2 [12]	ว.4 [214]	ว.4 [234]	ว.2 [12]	ว.2 [123]	ว.2 [12]	ว.5 [141]	ว.5 [252]	ว.5 [525]	
3	ว.2 [23]	ว.1 [321]	ว.2 [212]	ว.2 [123]	ว.5 [353]	ว.2 [323]		ว.4 [134]	ว.5 [352]	ว.5 [454]	ว.2 [123]	ว.3 [214]	ว.4 [134]
4	ว.2 [12]	ว.4 [234]	ว.5 [252]	ว.4 [415]	ว.2 [123]	ว.2 [23]	ว.2 [323]	ว.5 [352]	ว.4 [415]	ว.2 [123]	ว.2 [12]	ว.1 [321]	ว.1 [32]

ตารางที่ 18 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอนายายอามกับ
ภาษาไทยมาตรฐาน

คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอนายายอาม	คำไทย มาตรฐาน	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอนายายอาม	คำไทย มาตรฐาน	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอนายายอาม	คำไทย มาตรฐาน	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอนายายอาม	
หัว	hù:ɔ	hu:ɔ	ป๋า	ป๋า	pà:p	pà:p	pà:p	บ้า	บ้า	bá:b	bá:b	bà:b	น้อง	น้อง	nó:n	nó:n	nó:n	นายนายอาม
ขา	kʰá:	kʰa:	ป้า	ป้า	pá:p	pá:p	pá:p	บ้าน	บ้าน	bá:n	bá:n	bá:n	ไม้	ไม้	má:y	má:y	má:y	นายนายอาม
ไข่	kʰáy	kʰáy	ต้ม	ต้ม	tóm	tóm	แตก	แตก	dè:t	dè:t	dè:t	dè:t	มีด	มีด	mí:t	mí:t	mí:t	นายนายอาม
เช่า	kʰá:w	kʰá:w	ปอด	ปอด	pò:t	pò:t	อาบ	อาบ	í:p	í:p	í:p	í:p	ลูก	ลูก	lú:k	lú:k	lú:k	นายนายอาม
เสื่อ	sú:a	sú:a	ปีก	ปีก	pì:k	pì:k	ดอก	ดอก	dò:k	dò:k	dò:k	dò:k	เลือด	เลือด	lú:ɔt	lú:ɔt	lú:ɔt	นายนายอาม
ข้าว	kʰá:w	kʰá:w	ดอก	ดอก	tò:k	tò:k	เปิด	เปิด	bèt	bèt	bèt	bèt	นก	นก	nók	nók	nók	นายนายอาม
เพ็ชร์	hə̀w̃:ak	hə̀w̃:ak	กบ	กบ	kòp	kòp	ตบ	ตบ	dìp	dìp	dìp	dìp	มีด	มีด	mát	mát	mát	นายนายอาม
ทาบ	há:p	há:p	ตบ	ตบ	tàp	tàp	อก	อก	òk	òk	òk	òk	สัก	สัก	lak	lak	lak	นายนายอาม
หมัด	hmət	hmət	เจ็บ	เจ็บ	cə̀p	cə̀p	มือ	มือ	mu:	mu:	mu:	mu:	ผัก	ผัก	pʰɔk	pʰɔk	pʰɔk	นายนายอาม
สุก	sùk	sùk	บิน	บิน	bìn	bìn	ควาย	ควาย	kʰwa:y	kʰwa:y	kʰwa:y	kʰwa:y						นายนายอาม
ตา	ta:	tà:	แดง	แดง	dɛ:ɲ	dɛ:ɲ	พี่	พี่	pʰí:	pʰí:	pʰí:	pʰí:						นายนายอาม
กิน	kin	kín	ดาว	ดาว	dà:w	dà:w	พ่อ	พ่อ	pʰó:	pʰó:	pʰó:	pʰó:						นายนายอาม
ไก่อ	kà:y	kà:y	ดำ	ดำ	dà:	dà:	ว่า	ว่า	wá:w	wá:w	wá:w	wá:w						นายนายอาม
แก่	ké:	ké:	ป่า	ป่า	bá:	bá:	น้ำ	น้ำ	ná:m	ná:m	ná:m	ná:m						นายนายอาม

จากตารางสีอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอนายายอามมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 35 คำ คิดเป็น 68.62% โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 19 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอนายายอาม

ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นนายายอาม	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นนายายอาม
1	หัว hǔ:ɔ	ฮัว hu:ɔ	23	อก ʔòk	อัก ʔòk
2	ขา k ^h ǎ:	คา k ^h a:	24	มือ mɯ:	มื่อ m ^h ú:
3	ไข่ k ^h ǎy	ไซ k ^h áy	25	ควาย k ^h wa:y	คว้าย k ^h wá:y
4	เข้า k ^h ǎ:w	เข้า k ^h ǎ:w	26	พี่ p ^h î:	พี่ p ^h í:
5	เสือ s ^h ú:a	เสื่อ sw ^h :a	27	พ่อ p ^h ô:	พื่อ p ^h ó:
6	ข้าว k ^h ǎ:w	ข้าว k ^h á:w	28	น้ำ ná:m	น้าม nâ:m
7	เหงือก hŋ ^h ù:ak	เหงือก hŋ ^h ú:ak	29	น้อง n ^h ó:ŋ	น้อง n ^h ô:ŋ
8	หาบ há:p	ห่าบ há:p	30	มีด mí:t	มื่อด mí:t
9	หมัด hmət	หมัด hmət	31	เลือด l ^h ú:at	เลื่อด l ^h ú:at
10	ตา ta:	ต่า tà:	32	นก nók	นก nok
11	กิน kin	กิน kín	33	มัด mát	มัด mat
12	ป่า pâ:	ป่า pá:	34	ลัก lák	ลัก lak
13	ต้ม tôm	ต้ม tóm	35	ผัก p ^h àk	ผัก p ^h ák
14	กบ kòp	กั๊บ kòp			
15	ตັบ tàp	ตັบ tàp			
16	แจ็บ cəp	แจ็บ cəp			
17	ดาว da:w	ด่าว dà:w			
18	บ่า bà:	บ่า bà:			
19	บ้าน bâ:n	บ้าน bá:n			
20	อาบ ʔà:p	อ๊าบ ʔá:p			
21	ดอก dò:k	ด้อก dô:k			
22	ดิบ dip	ดิบ dip			

6. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอกำแพงใหม่

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอกำแพงใหม่แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1. แบ่งออกเป็น 3 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-กึ่งต่ำ [32] เช่นคำว่า “เหงือก” “ไม้” “ขา” “กบ” “หัว”

จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 125

ภาพที่ 125 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอกำแพงใหม่

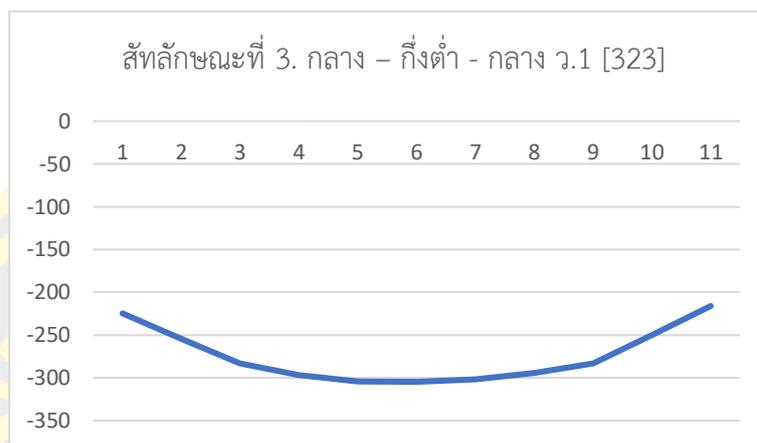
สัทลักษณะที่ 2. สูง-กลาง-กึ่งต่ำ [432] เช่นคำว่า “หลุม” “ผัก” “ป่า” “อาบ” “อก”

“มัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกลางและกึ่งต่ำดังภาพที่ 126

ภาพที่ 126 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอกำแพงใหม่

สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-กึ่งต่ำ-กลาง [323] เช่นคำว่า “ลูก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 127

ภาพที่ 127 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโงเอะ

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. ต่ำ-กึ่งต่ำ-ต่ำ [121] เช่นคำว่า “เบ็ด” “ต่ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 128

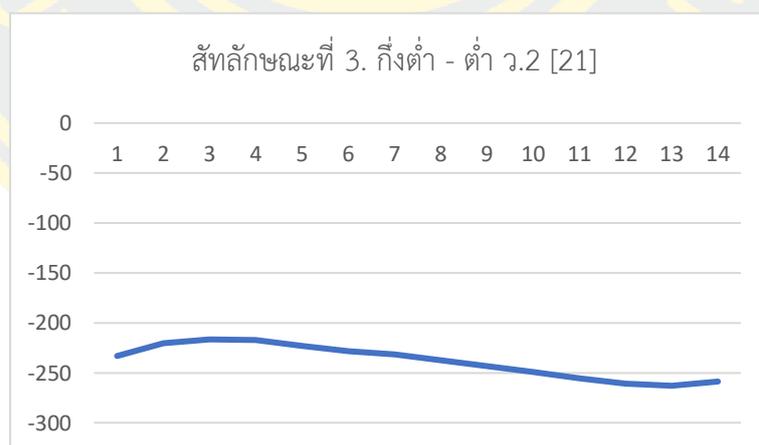
ภาพที่ 128 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโงเอะ

สัญลักษณ์ที่ 2. ต่ำ-กึ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “ไก่” “ไข่” “ดิบ” “ต้ม” “ปอด” “ตอก” “ตับ” “พี” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 129

ภาพที่ 129 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอท่าใหม่

สัญลักษณ์ที่ 3. กึ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “หมด” “น้อง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 130

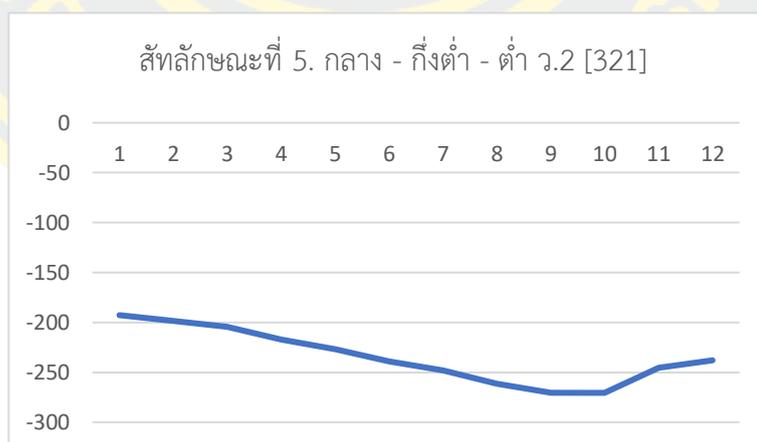
ภาพที่ 130 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอท่าใหม่

สัทลักษณะที่ 4. กิ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “สุข” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 131

ภาพที่ 131 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอท่าใหม่

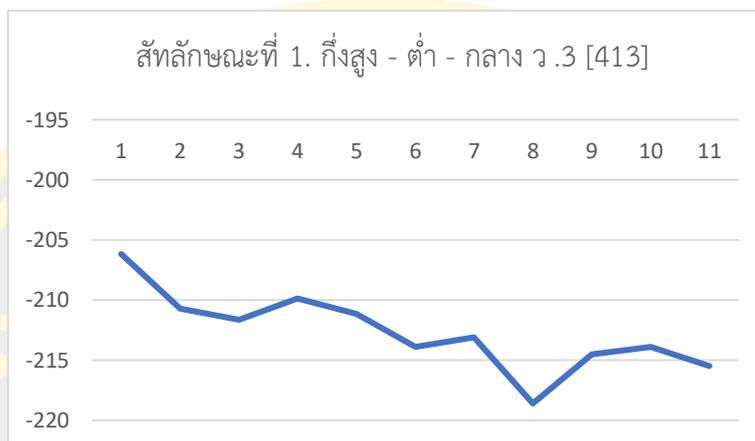
สัทลักษณะที่ 5. กลาง-กิ่งต่ำ-ต่ำ [321] เช่นคำว่า “น้ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและต่ำดังภาพที่ 132

ภาพที่ 132 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอท่าใหม่

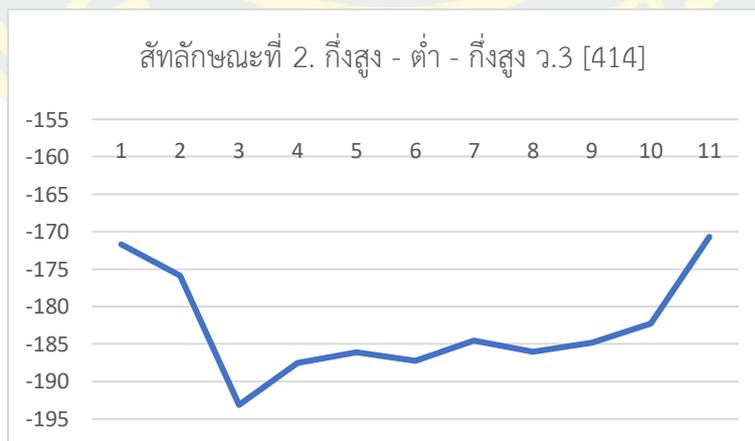
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 3 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งสูง-ต่ำ-กลาง [413] เช่นคำว่า “แดง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 133

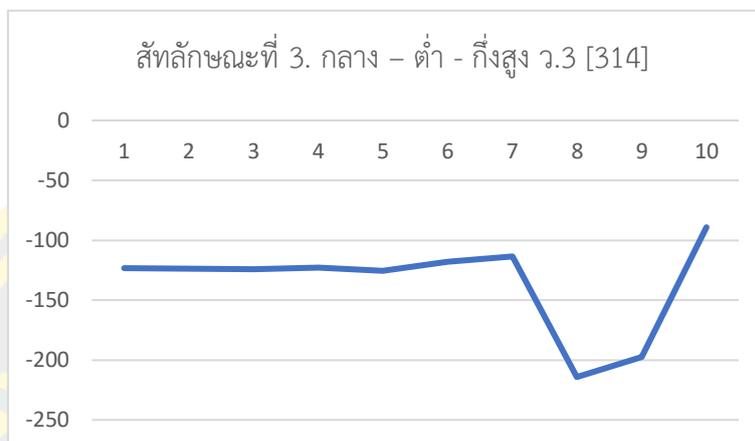
ภาพที่ 133 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโง

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งสูง-ต่ำ-กิ่งสูง [414] เช่นคำว่า “ดอก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงต่ำและเลื่อนขึ้นกิ่งสูงดังภาพที่ 134

ภาพที่ 134 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโง

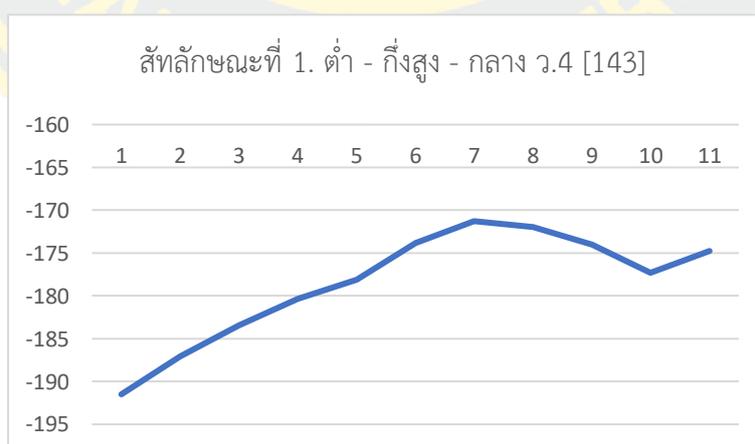
สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-ต่ำ-กึ่งสูง [314] เช่นคำว่า “มีด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นกึ่งสูงดังภาพที่ 135

ภาพที่ 135 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโง

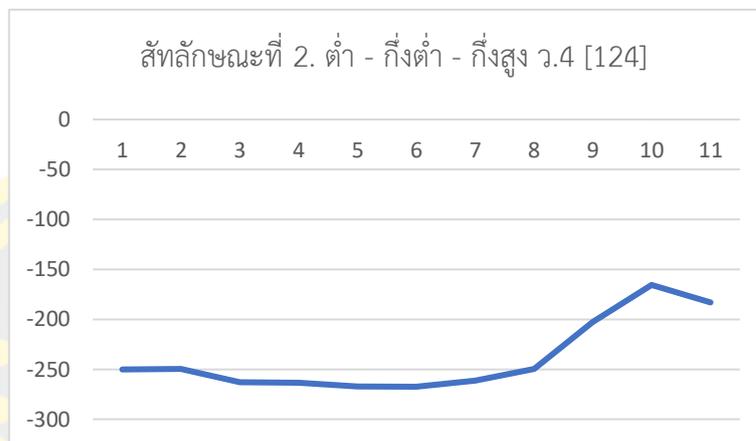
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 9 หน่วยเสียงได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. ต่ำ-กึ่งสูง-กลาง [143] เช่นคำว่า “เช่า” “เจ็บ” “หาบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 136

ภาพที่ 136 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโง

สัญลักษณ์ที่ 2. ต่ำ-กึ่งต่ำ-กึ่งสูง [124] เช่นคำว่า “เลือด” “เลือด” “ทั้ง” “ป่า” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 137

ภาพที่ 137 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโงเอะ

สัญลักษณ์ที่ 3. กึ่งต่ำ-กลาง-กึ่งสูง [234] เช่นคำว่า “แก” “ข้าว” “บิน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 138

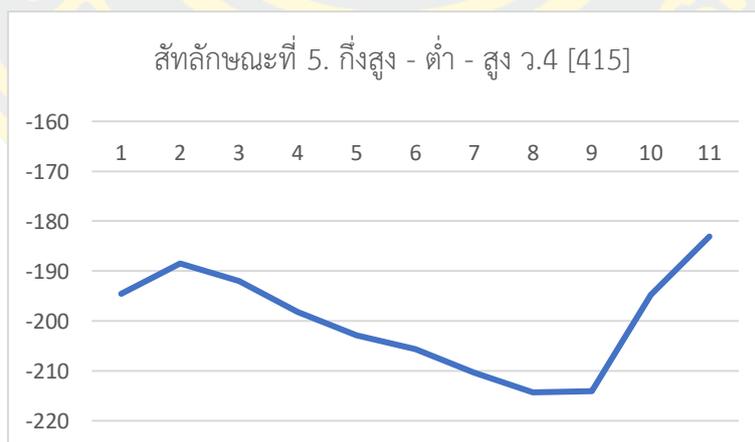
ภาพที่ 138 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโงเอะ

สัญลักษณ์ที่ 4. ต่ำ-กึ่งสูง [14] เช่นคำว่า “กิน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 139

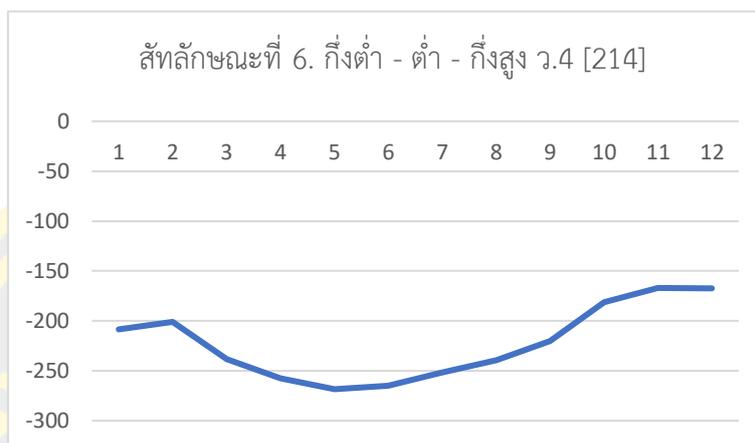
ภาพที่ 139 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกำแพงใหม่

สัญลักษณ์ที่ 5. กึ่งสูง-ต่ำ-สูง [415] เช่นคำว่า “ตา” “ปีก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 140

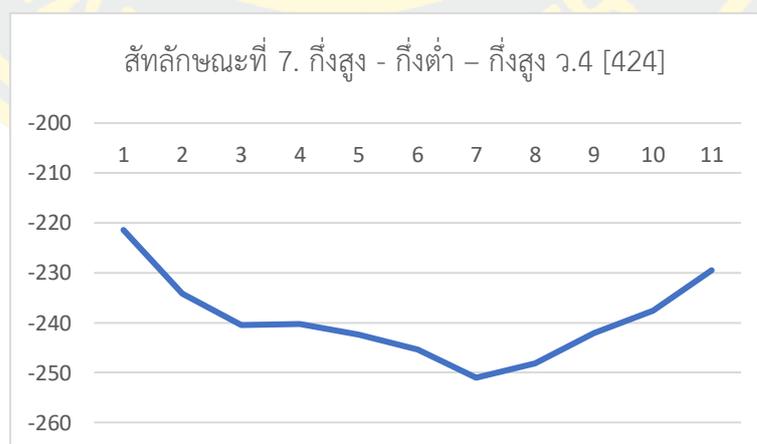
ภาพที่ 140 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกำแพงใหม่

สัญลักษณ์ที่ 6. กิ่งต่ำ-ต่ำ-กิ่งสูง [214] เช่นคำว่า “ยุ่ง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 141

ภาพที่ 141 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโง

สัญลักษณ์ที่ 7. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ-กิ่งสูง [424] เช่นคำว่า “มือ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 142

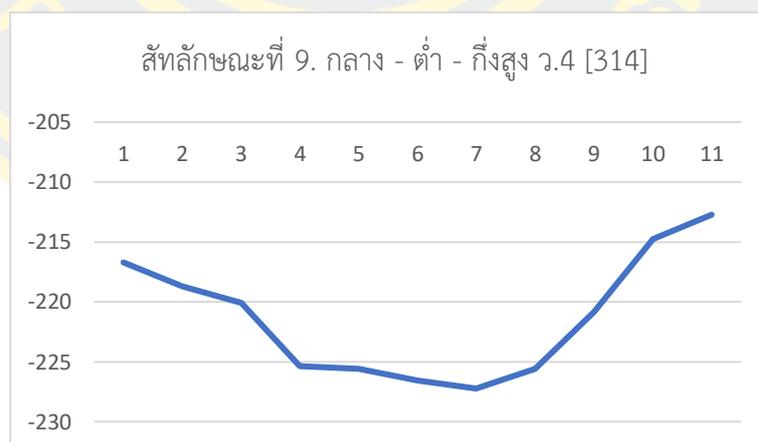
ภาพที่ 142 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาฬโง

สัญลักษณ์ที่ 8. กิ่งสูง-ต่ำ-กลาง [413] เช่นคำว่า “ควาย” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 143

ภาพที่ 143 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาแพง

สัญลักษณ์ที่ 9. กลาง-ต่ำ-กิ่งสูง [314] เช่นคำว่า “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 144

ภาพที่ 144 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกาแพง

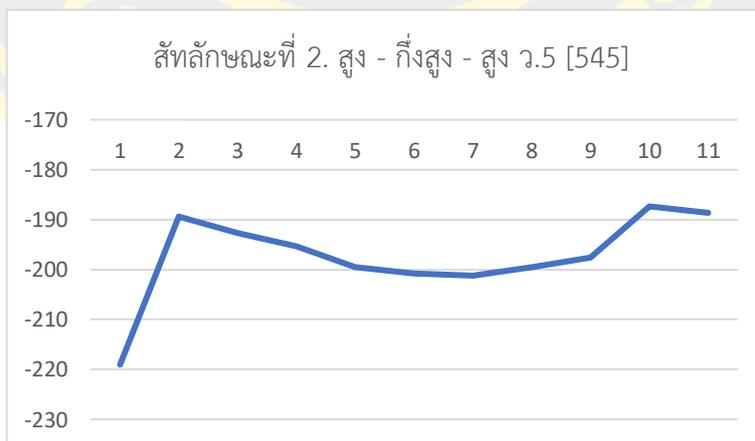
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 6 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. ต่ำ-สูง-กึ่งต่ำ [154] เช่นคำว่า “แดด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 145

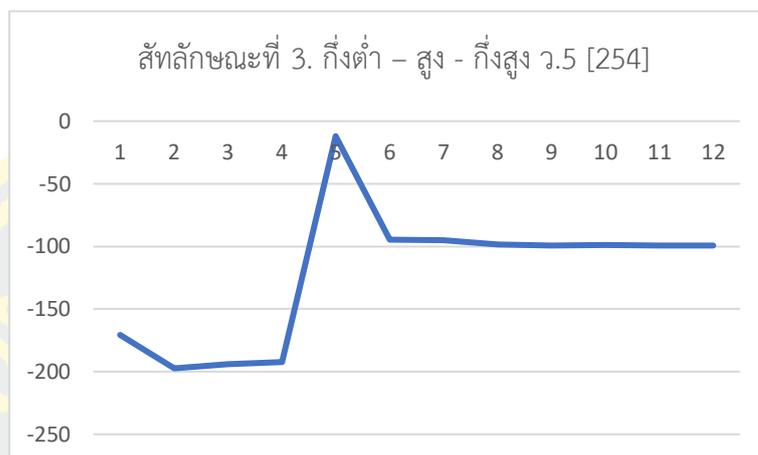
ภาพที่ 145 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกำแพงใหม่

สัทลักษณะที่ 2. สูง-กึ่งสูง-สูง [545] เช่นคำว่า “ดาว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งสูงและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 146

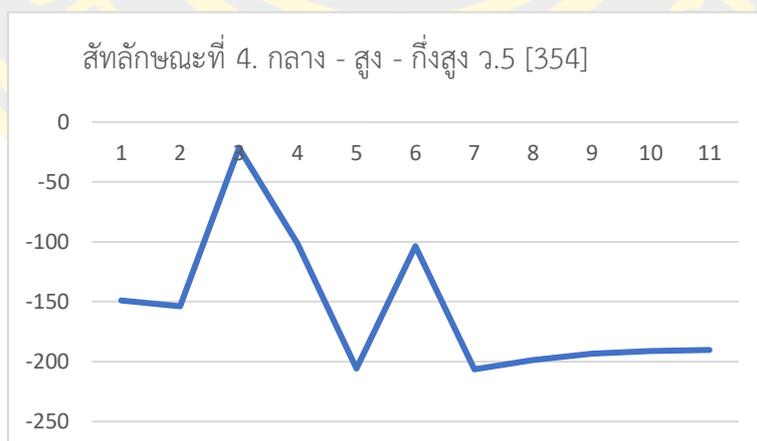
ภาพที่ 146 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอกำแพงใหม่

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งสูง [254] เช่นคำว่า “ป่า” “พ่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 147

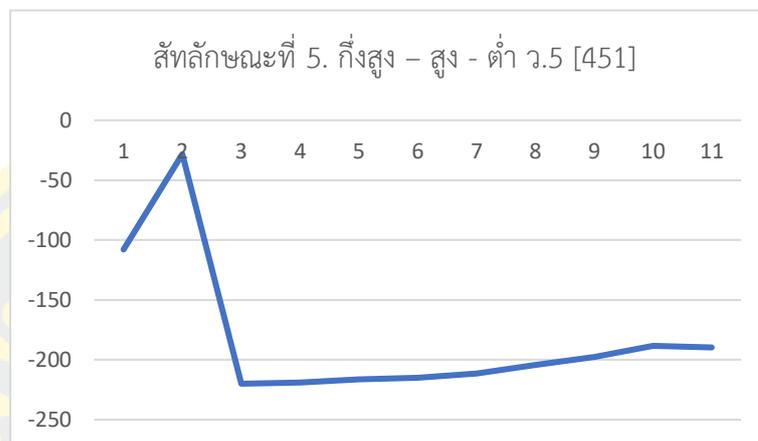
ภาพที่ 147 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบางใหม่

สัญลักษณ์ที่ 4. กลาง-สูง-กิ่งสูง [354] เช่นคำว่า “บ้าน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 148

ภาพที่ 148 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบางใหม่

สัทลักษณะที่ 5. กิ่งสูง-สูง-ต่ำ [451] เช่นคำว่า “ว่าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 149

ภาพที่ 149 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอท่าใหม่

สัทลักษณะที่ 6. กิ่งสูง-สูง-กิ่งต่ำ [452] เช่นคำว่า “นก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 150

ภาพที่ 150 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอท่าใหม่

ผลการศึกษาพบว่า การแปลเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอท่าใหม่มีทั้งหมด 5 เสียง ดังนี้
 วรรณยุกต์ที่ 1. กลางและกึ่งต่ำ วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะสูง กลางและกึ่งต่ำ วรรณยุกต์ที่ 3.
 สัทลักษณะกึ่งสูงและต่ำ วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะกึ่งต่ำ กลางและกึ่งสูง วรรณยุกต์ที่ 5. สัท
 ลักษณะสูงและกึ่งสูง สามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 20 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอท่าใหม่

	A			B			C			DL		DS																
1	ว.1 [32]			ว.2 [12]		ว.4 [143]		ว.4 [124]		ว.4 [234]		ว.1 [32]		ว.4 [143]		ว.2 [21]		ว.2 [23]		ว.1 [432]								
2	ว.4 [415]		ว.4 [14]		ว.2 [12]		ว.4 [234]		ว.1 [432]		ว.4 [124]		ว.2 [12]		ว.4 [415]		ว.2 [12]		ว.1 [32]		ว.2 [12]		ว.4 [143]					
3	ว.4 [234]		ว.3 [413]		ว.5 [545]		ว.2 [121]		ว.5 [254]		ว.4 [124]		ว.5 [354]		ว.5 [154]		ว.1 [432]		ว.3 [414]		ว.2 [121]		ว.2 [12]		ว.1 [432]			
4	ว.4 [424]		ว.4 [413]		ว.2 [12]		ว.5 [254]		ว.5 [451]		ว.2 [321]		ว.2 [21]		ว.1 [32]		ว.3 [314]		ว.1 [323]		ว.4 [124]		ว.5 [452]		ว.1 [432]		ว.4 [314]	

ตารางที่ 21 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอท่าใหม่กับภาษาไทยมาตรฐาน

คำไทยมาตรฐาน	ภาษาไทยมาตรฐาน	อำเภอท่าใหม่									
หัว	hǔ:ɔ	hu:ɔ	ป่า	pà:	pa:	บ้า	bá:	bá:	น้อง	nó:ŋ	nó:ŋ
ขา	kʰǎ:	kʰa:	ป่า	pá:	pá:	บ้าน	bá:n	bá:n	ไม้	má:y	má:y
ไข่	kʰǎy	kʰà:y	ต้ม	tóm	tòm	แดด	dè:t	dé:t	มีด	mí:t	mí:t
เช่า	kʰá:w	kʰá:w	ปอด	pò:t	pò:t	อาบ	ǎ:p	ǎ:p	ลูก	lú:k	lu:k
เสื้อ	sǎ:	sá:w	ปีก	pì:k	pí:k	ดอก	dò:k	dó:k	เลือด	lú:ɔt	lú:ɔt
ข้าว	kʰá:w	kʰá:w	ดอก	tò:k	tò:k	เบ็ด	bèt	bèt	นก	nók	nók
พริก	hǎ:w:ak	hǎ:w:ak	กบ	kòp	kop	ดิบ	dìp	dìp	มัด	mát	mat
ทบ	há:p	há:p	ตับ	tàp	tàp	อก	òk	òk	สัก	lak	lak
หมัด	hmət	hmət	เจ็บ	cəp	cəp	มือ	mu:	mú:	ผัก	pʰɔk	pʰɔk
สุก	sùk	sùk	บิน	bin	bín	ควาย	kʰwa:y	kʰwá:y			
ตา	ta:	ta:	แดง	de:ŋ	dě:ŋ	พี	pʰí:	pʰí:			
กิน	kin	kín	ดาว	da:w	dá:w	พอ	pʰó:	pʰó:			
ไก่อ	kà:y	kà:y	ดำ	dà:	dà:	ว่าว	wá:w	wá:w			
แก่	kè:	ké:	ป่า	bà:	bâ:	น้ำ	ná:m	ná:m			

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอท่าใหม่มีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 32 คำ คิดเป็น 62.74% โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 22 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอท่าใหม่

ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นท่าใหม่	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นท่าใหม่
1	หัว hǔ:ɑ	ฮัว hu:ɑ	23	พ่อ p ^h ô:	พ่อ p ^h ố:
2	ขา k ^h ǎ:	คา k ^h a:	24	ว่าว wâ:w	ว้าว wá:w
3	เช่า k ^h à:w	เช่า k ^h á:w	25	น้ำ ná:m	น้ำม nâ:m
4	เสื่อ sǔi:a	เสื่อ súi:a	26	น้อง nố:η	น้อง nố:η
5	ข้าว k ^h â:w	ข้าว k ^h á:w	27	ไม้ má:y	มาย ma:y
6	เหงือก hηw̄:ak	เหงือก hηw̄:ak	28	มีด mī:t	มีด mĩ:t
7	หาบ hà:p	ห่าบ há:p	29	ลูก lû:k	ลูก lu:k
8	ตา ta:	ต้า tá:	30	เลือด lû:ɑt	เลือด lú:ɑt
9	แก kè:	แก ké:	31	มัด mát	มัด mat
10	ป่า pà:	ปา pa:	32	ผัก p ^h àk	ผัก p ^h ak
11	ป่า pâ:	ป่า pá:			
12	ปีก pi:k	ปีก pí:k			
13	กบ kòp	กบ kop			
14	เจ็บ cəp	เจ็บ cəp			
15	แดง de:η	แดง dẽ:η			
16	บ่า bà:	บ้า bâ:			
17	บ้ำ bâ:	บ้ำ bá:			
18	แดด dè:t	แดด dê:t			
19	อาบ ʔà:p	อาบ ʔa:p			
20	ดอก dỏ:k	ดอก dỏ:k			
21	อก ʔòk	อก ʔok			
22	มือ mu:	มือ mú:			

7. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเมืองจันทบุรี

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอเมืองจันทบุรีแบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1. แบ่งออกเป็น 2 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ [42] เช่นคำว่า “ปอด” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 151

ภาพที่ 151 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี

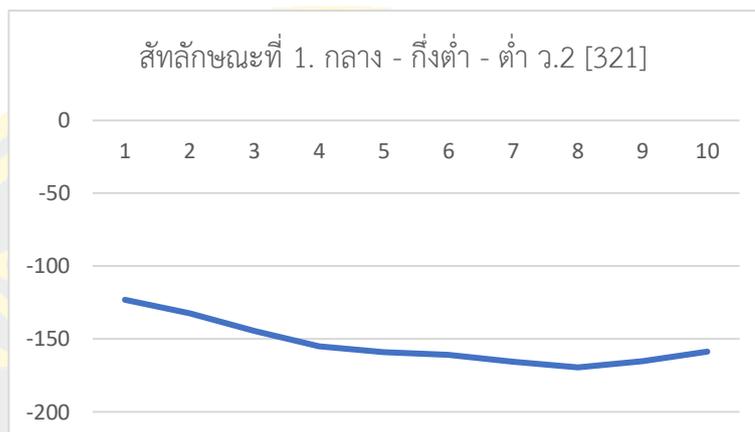
สัทลักษณะที่ 2. สูง-กิ่งต่ำ [52] เช่นคำว่า “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 152

ภาพที่ 152 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-กึ่งต่ำ-ต่ำ [321] เช่นคำว่า “เหวี่ยง” “ต่ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและต่ำดังภาพที่ 153

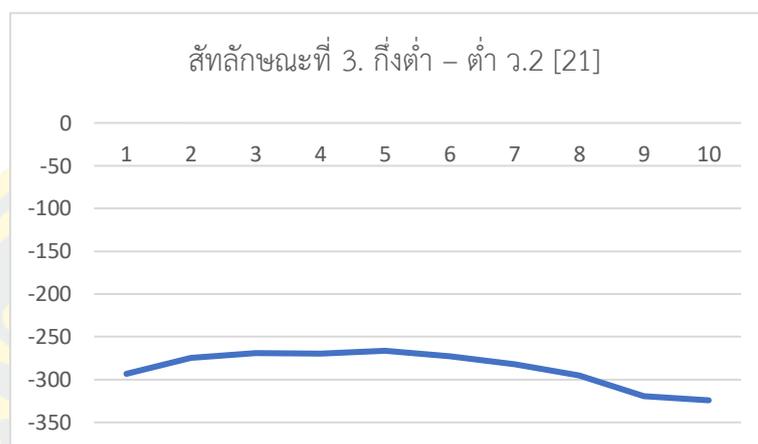
ภาพที่ 153 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 2. กลาง-กึ่งต่ำ-กึ่งสูง [324] เช่นคำว่า “ควาย” “ตอก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 154

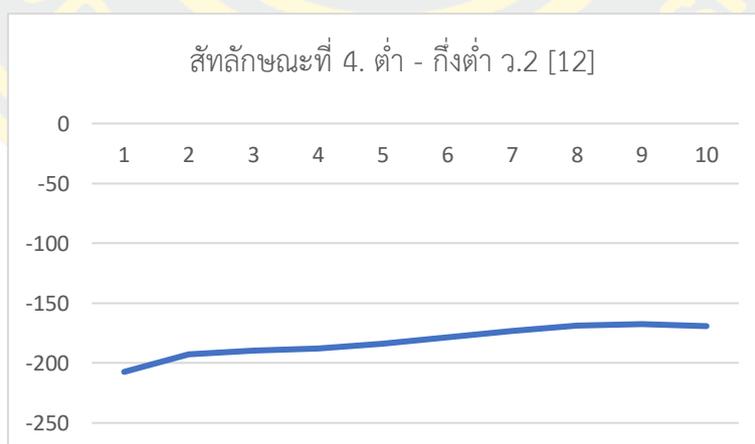
ภาพที่ 154 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “ทิ้ง” “ปีก” “นก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 155

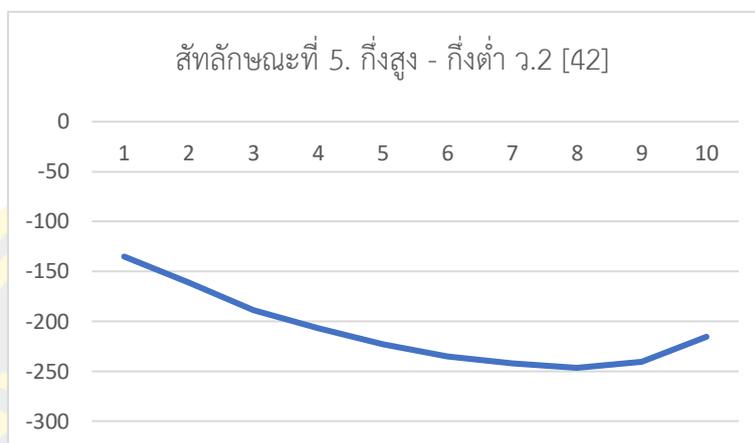
ภาพที่ 155 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมืองจันทบุรี

สัญลักษณ์ที่ 4. ต่ำ-กิ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “หาบ” “ผัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 156

ภาพที่ 156 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรีอำเภอมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 5. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ [42] เช่นคำว่า “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 157

ภาพที่ 157 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

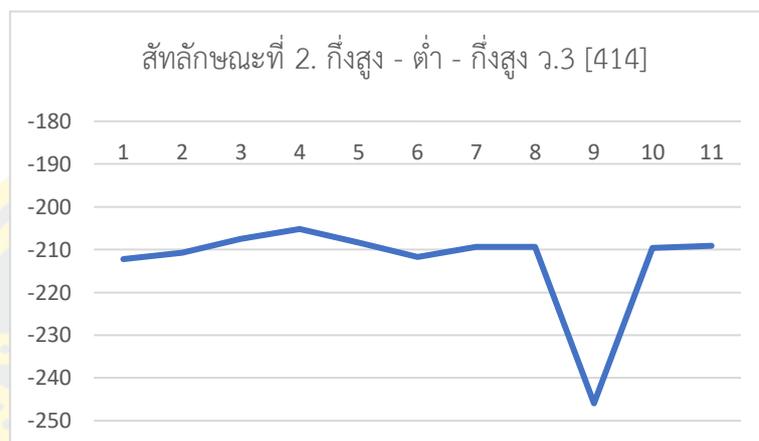
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 4 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-ต่ำ-กลาง [313] เช่นคำว่า “เจ็บ” “มัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 158

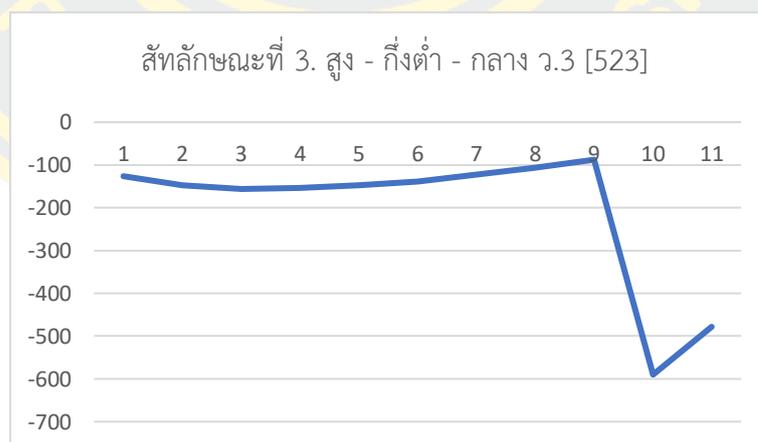
ภาพที่ 158 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งสูง-ต่ำ-กิ่งสูง [414] เช่นคำว่า “แก” “ดอก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 159

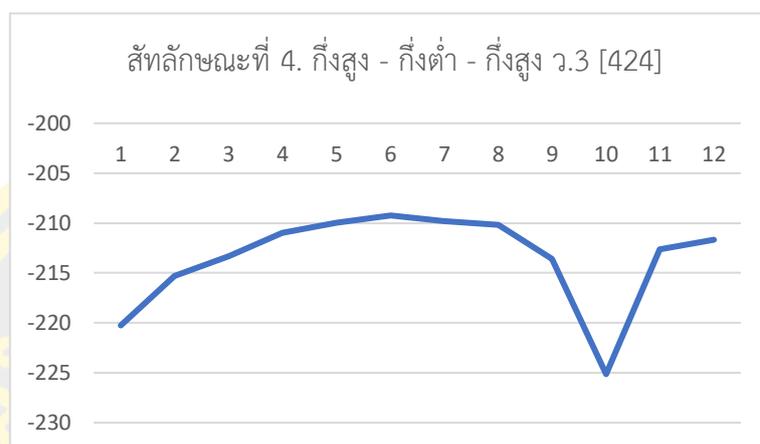
ภาพที่ 159 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 3. สูง-กิ่งต่ำ-กลาง [523] เช่นคำว่า “ข้าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 160

ภาพที่ 160 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

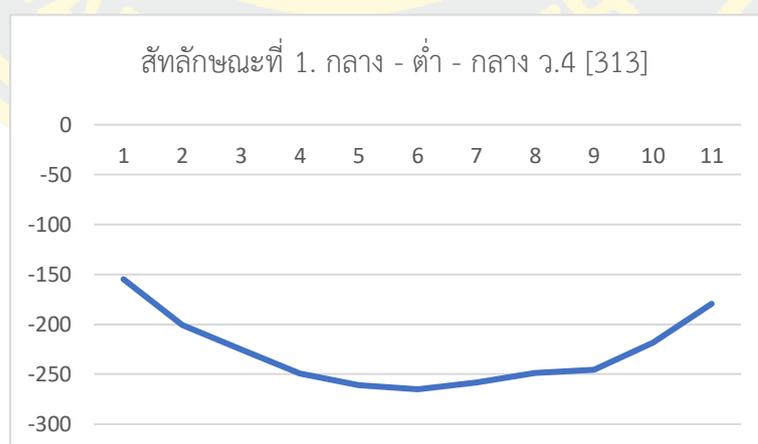
สัทลักษณะที่ 4. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ-กิ่งสูง [424] เช่นคำว่า “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 161

ภาพที่ 161 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

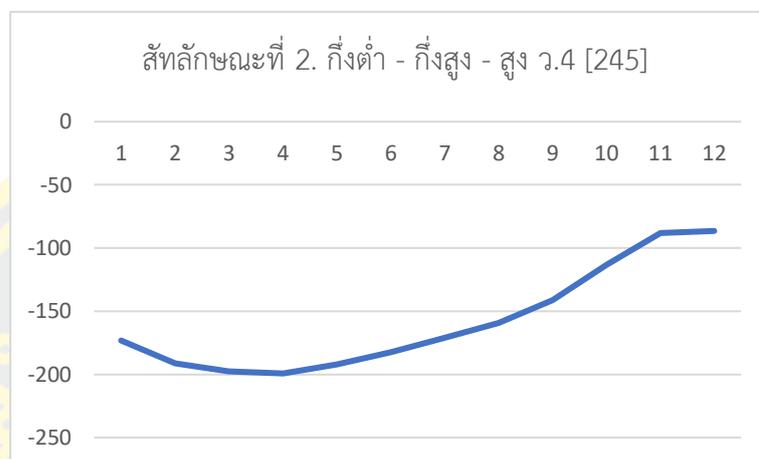
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 11 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-ต่ำ-กลาง [313] เช่นคำว่า “เลือด” “หัว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 162

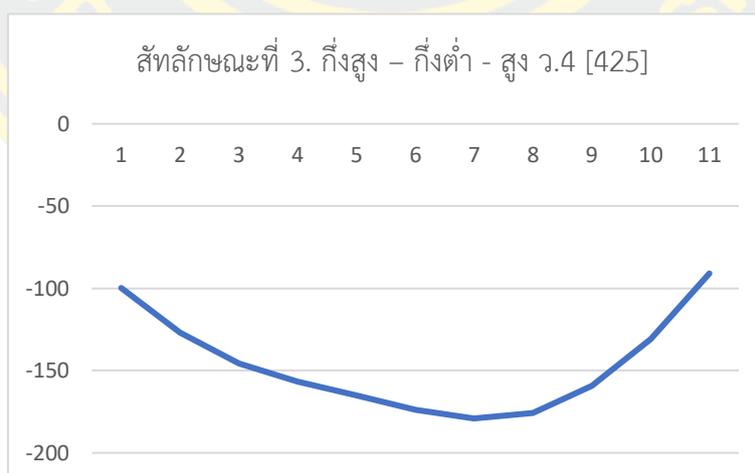
ภาพที่ 162 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-สูง [245] เช่นคำว่า “เสื่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 163

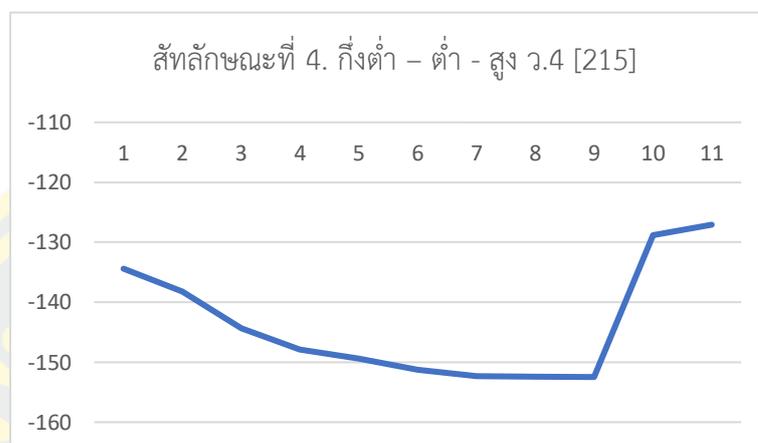
ภาพที่ 163 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 3. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ-สูง [425] เช่นคำว่า “แดง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 164

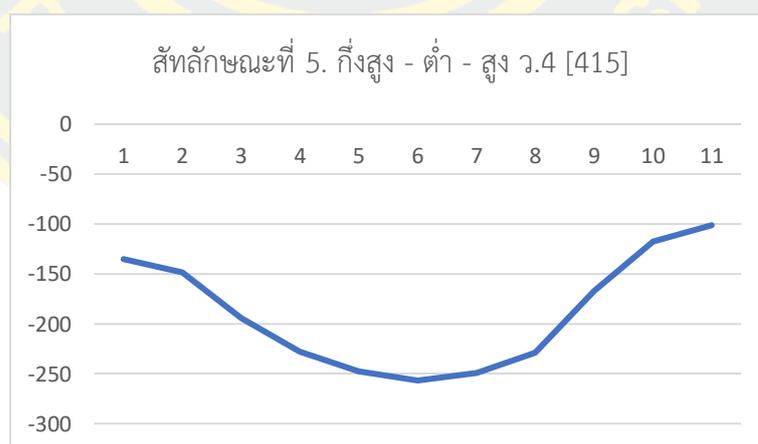
ภาพที่ 164 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งต่ำ-ต่ำ-สูง [215] เช่นคำว่า “แดด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 165

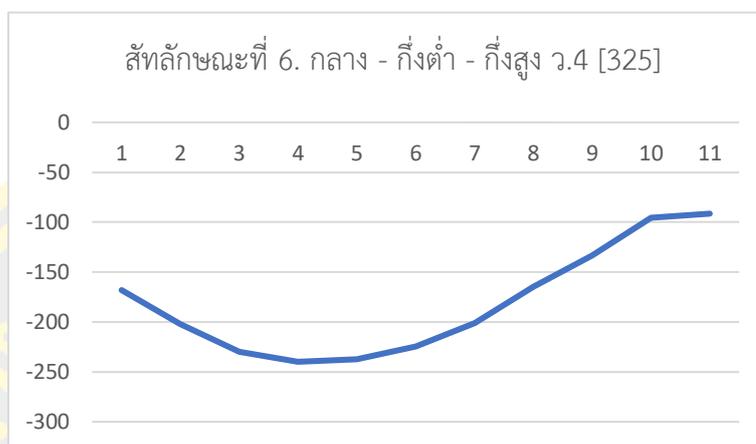
ภาพที่ 165 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัญลักษณ์ที่ 5. กิ่งสูง-ต่ำ-สูง [415] เช่นคำว่า “ไม้” “มีด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 166

ภาพที่ 166 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 6. กลาง-กึ่งต่ำ-กึ่งสูง [325] เช่นคำว่า “กิน” “มือ” “พี” “น้ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 167

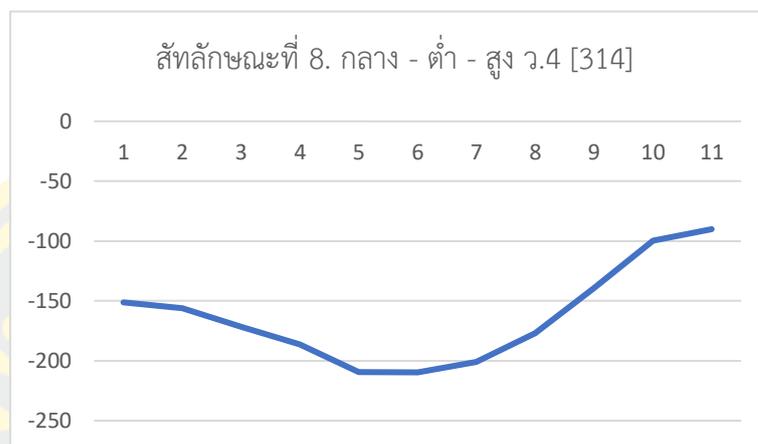
ภาพที่ 167 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 7. กึ่งต่ำ-กลาง-กึ่งสูง [234] เช่นคำว่า “ต้ม” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 168

ภาพที่ 168 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 8. กลาง-ต่ำ-สูง [314] เช่นคำว่า “ดาว” “บิน” “บ้าน” “ว่าว” “ลูก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 169

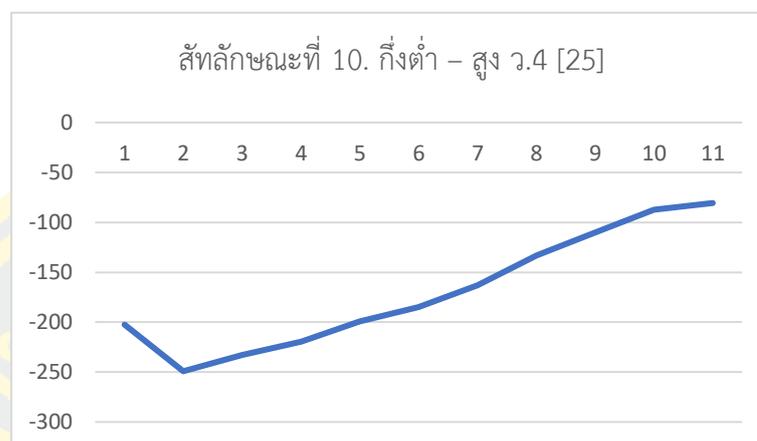
ภาพที่ 169 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 9. ต่ำ-กึ่งสูง [14] เช่นคำว่า “กบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 170

ภาพที่ 170 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 10. กิ่งต่ำ-สูง [25] เช่นคำว่า “พ่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 171

ภาพที่ 171 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 11. กิ่งต่ำ-ต่ำ-กิ่งสูง [214] เช่นคำว่า “น้อง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 172

ภาพที่ 172 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

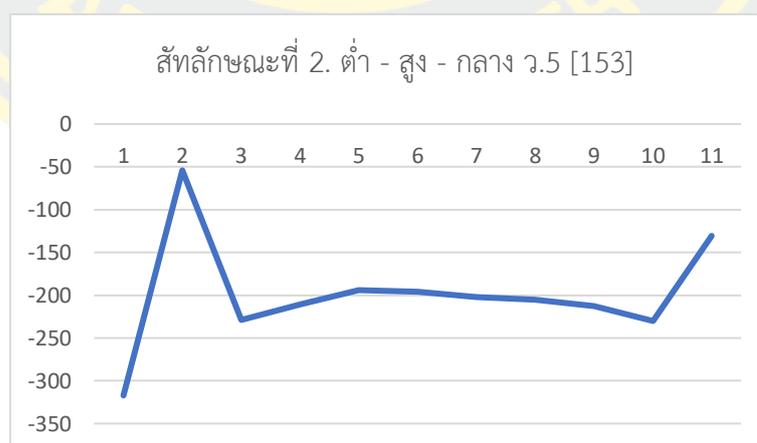
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 6 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งสูง-สูง-กลาง [413] เช่นคำว่า “เบ็ด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 173

ภาพที่ 173 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 2. ต่ำ-สูง-กลาง [153] เช่นคำว่า “เช่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 174

ภาพที่ 174 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 3. กลาง-สูง-กึ่งต่ำ [352] เช่นคำว่า “ขา” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 175

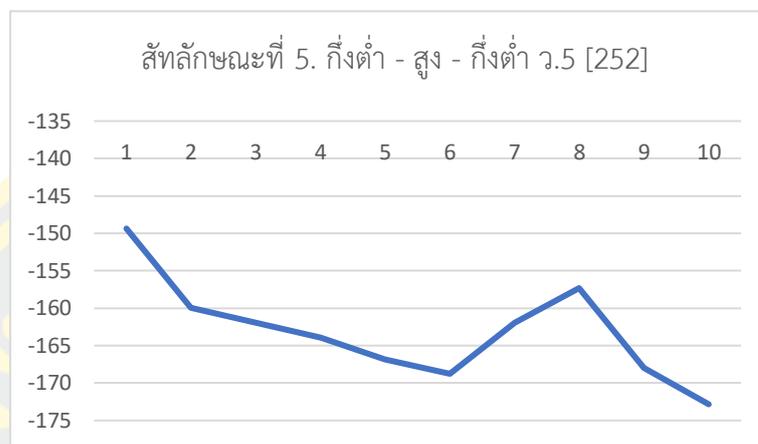
ภาพที่ 175 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

สัทลักษณะที่ 4. กึ่งต่ำ-สูง-กลาง [253] เช่นคำว่า “ดิบ” “ตา” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 176

ภาพที่ 176 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

สัญลักษณ์ที่ 5. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งต่ำ [252] เช่นคำว่า “หมัด” “ดับ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 177

ภาพที่ 177 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

สัญลักษณ์ที่ 6. ต่ำ-กิ่งสูง-กลาง [143] เช่นคำว่า “อก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 178

ภาพที่ 178 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอมะเมืองจันทบุรี

ผลการศึกษาพบว่า การแปลเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอเมืองจันทบุรีมีทั้งหมด 5 เสียง ดังนี้
 วรรณยุกต์ที่ 1. มีสัทลักษณะกึ่งต่ำและกลาง วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะต่ำ กลางและกึ่งสูง
 วรรณยุกต์ที่ 3. สัทลักษณะกึ่งสูง กลางและต่ำ วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะต่ำ กลางและกึ่งสูง
 วรรณยุกต์ที่ 5. สัทลักษณะสูง กึ่งสูงและกลาง สามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดัง
 ตารางที่ 24

ตารางที่ 23 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี

	A			B			C			DL		DS	
1	ว.4 [313]	ว.5 [352]	ว.5 [532]	ว.5 [153]	ว.4 [245]	ว.3 [523]	ว.2 [321]	ว.2 [12]	ว.5 [252]	ว.5 [241]	ว.2 [12]		
2	ว.5 [253]	ว.4 [325]	ว.5 [532]	ว.3 [414]	ว.3 [424]	ว.4 [234]	ว.4 [234]	ว.1 [42]	ว.2 [21]	ว.2 [324]	ว.4 [14]	ว.5 [252]	ว.3 [313]
3	ว.4 [314]	ว.4 [425]	ว.4 [314]	ว.2 [321]	ว.1 [42]	ว.1 [52]	ว.4 [314]	ว.4 [215]	ว.4 [413]	ว.3 [414]	ว.5 [413]	ว.5 [253]	ว.5 [143]
4	ว.4 [325]	ว.2 [324]	ว.4 [325]	ว.4 [15]	ว.4 [314]	ว.4 [325]	ว.4 [214]	ว.4 [415]	ว.4 [314]	ว.4 [313]	ว.2 [21]	ว.3 [313]	ว.2 [42]

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอเมืองจันทบุรีมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 39 คำ คิดเป็น 76.47% โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 25 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี

ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นเมืองจันทบุรี	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นเมืองจันทบุรี
1	หัว hǔ:ɔ	หัว hú:ɔ	24	อาบ ?à:p	อ๊าบ ?á:p
2	ไข่ k ^h ây	ไข่ k ^h ây	25	ดอก dò:k	ต๋อก dǒ:k
3	เข้า k ^h à:w	เข้า k ^h â:w	26	เบ็ด bət	เบ็ด bət
4	เสื่อ sū:a	เสื่อ sū:a	27	ดิบ dip	ดึบ bép
5	ข้าว k ^h â:w	ข้าว k ^h â:w	28	อก ?òk	อัก ?òk
6	หมัด hmət	หมัด hmət	29	มือ mu:	มื่อ mú:
7	สุก sùk	สุก sùk	30	ควาย k ^h wa:y	คว้าย k ^h wâ:y
8	ตา ta:	ต๋า tâ:	31	พี p ^h î:	พี p ^h í:
9	ไก่ kây	ไก๋ kây	32	พ่อ p ^h ô:	พื่อ p ^h ó:
10	แก kè:	แก kĕ:	33	ว่าว wâ:w	ว้าว wá:w
11	ป่า pà:	ป่า pǎ:	34	มิด mí:t	มื่อ mί:t
12	ป่า pâ:	ป่า pá:	35	ลูก lû:k	ลือก lú:k
13	ต้ม tôm	ต้ม tóm	36	เลือด lû:ət	เลื่อ lú:ət
14	ปอด pò:t	ปอด pɔ:t	37	นก nók	นก nôk
15	กบ kòp	กั๊บ kóp	38	มัด mát	มัต măt
16	ตับ tǎp	ตັบ tǎp	39	ลัก lək	ลัก lâk
17	เจ็บ cəp	เจ็บ cəp			
18	แดง de:ŋ	แดง dé:ŋ			
19	ดาว da:w	ด้าว dá:w			
20	ป่า bà:	บา ba:			
21	บ้า bâ:	บา ba:			
22	บ้าน bá:n	บ้าน bá:n			
23	แดด dè:t	แดด dé:t			

8. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเขาคิชฌกูฏ

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอเขาคิชฌกูฏแบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. สูง-กึ่งสูง-กลาง [543] เช่นคำว่า “เช่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 179

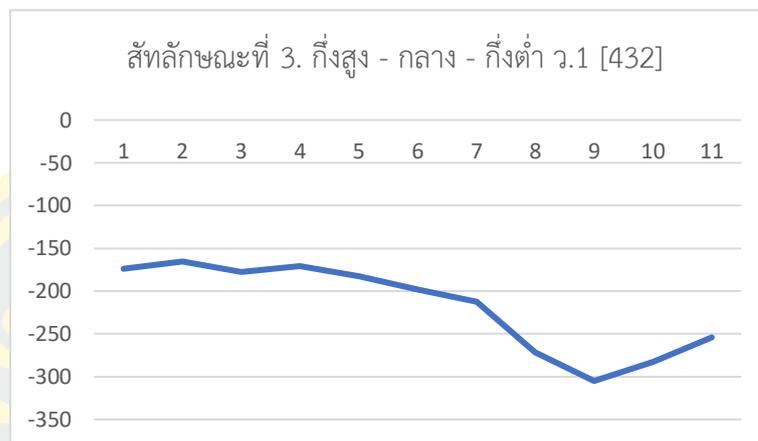
ภาพที่ 179 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอเขาคิชฌกูฏ

สัทลักษณะที่ 2. กลาง-ต่ำ [31] เช่นคำว่า “เบ็ด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 180

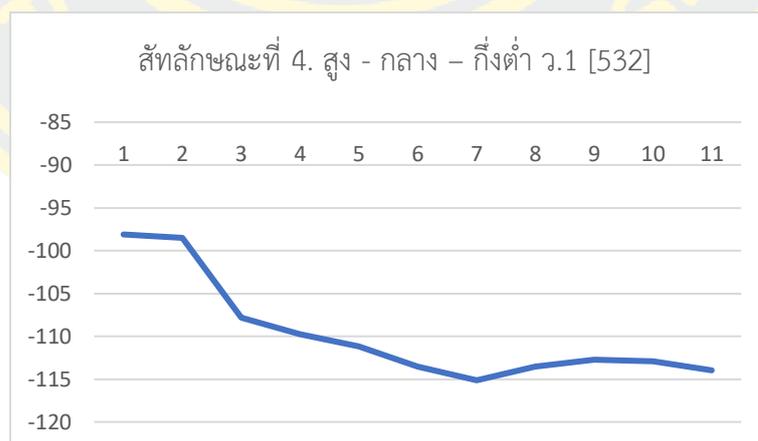
ภาพที่ 180 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอเขาคิชฌกูฏ

สัทลักษณะที่ 3. กิ่งสูง-กลาง-กิ่งต่ำ [432] เช่นคำว่า “ขา” “หัว” “หลุม” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกลางและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 181

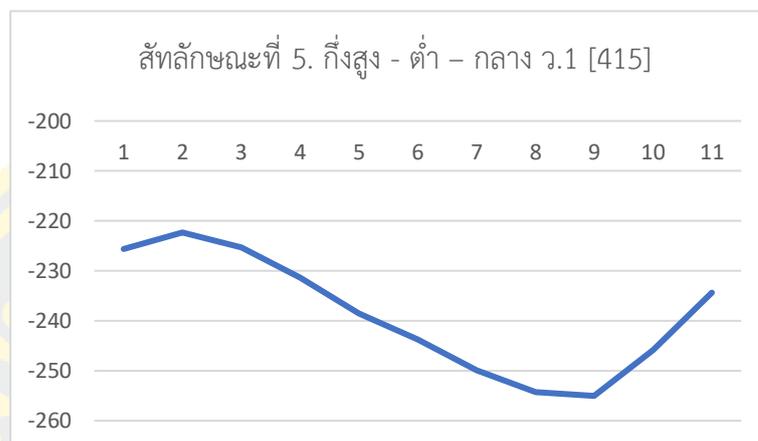
ภาพที่ 181 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 4. สูง-กลาง-กิ่งต่ำ [532] เช่นคำว่า “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกลางและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 182

ภาพที่ 182 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 5. กิ่งสูง-ต่ำ-กลาง [415] เช่นคำว่า “นก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 183

ภาพที่ 183 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

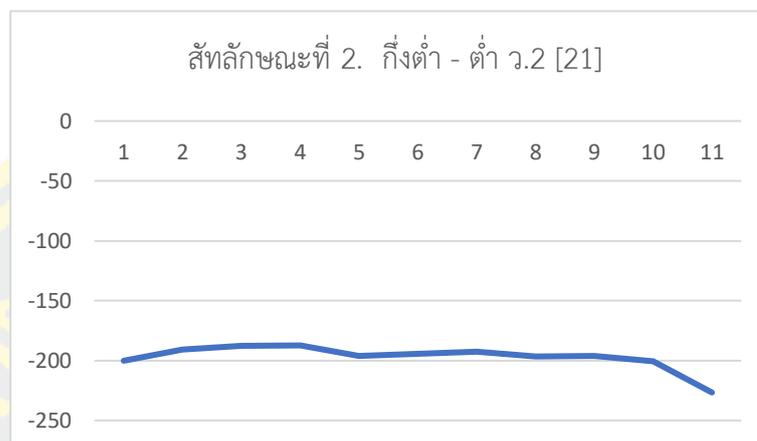
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกเป็น 4 หน่วยเสียงได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. ต่ำ-กิ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “เลือด” “ควาย” “ต่ำ” “สูง” “ดับ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับต่ำดังภาพที่ 184

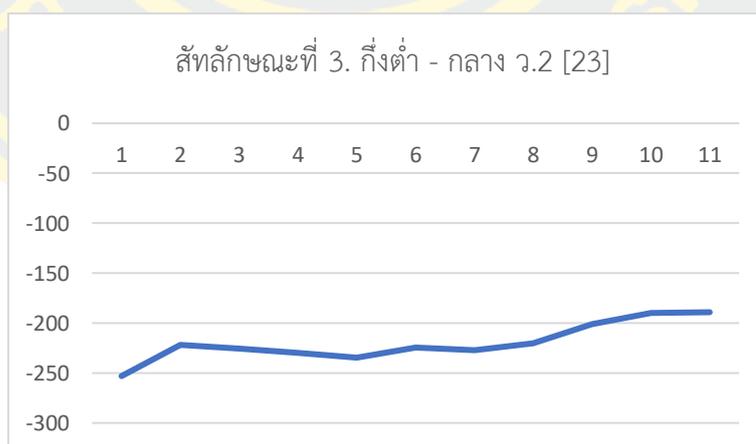
ภาพที่ 184 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “แดง” “ดอก” “ไซ้” “ดาว” “แดด”
จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 185

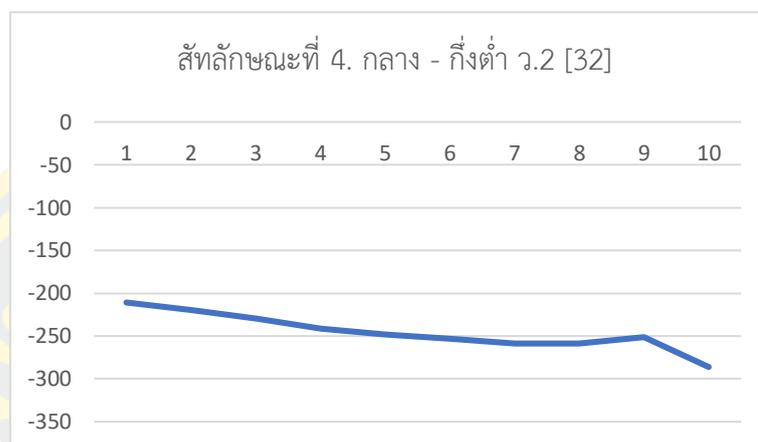
ภาพที่ 185 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเขาฉกรรจ์

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “ตา” “ปอด” “ปีก” “บิน” “ไม้” “มีด”
จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 186

ภาพที่ 186 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเขาฉกรรจ์

สัญลักษณ์ที่ 4. กลาง-กึ่งต่ำ [32] เช่นคำว่า “มัด” “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 187

ภาพที่ 187 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. สูง-กึ่งต่ำ-กลาง [523] เช่นคำว่า “เสื่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 188

ภาพที่ 188 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งสูง-ต่ำ-กลาง [413] เช่นคำว่า “กบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 189

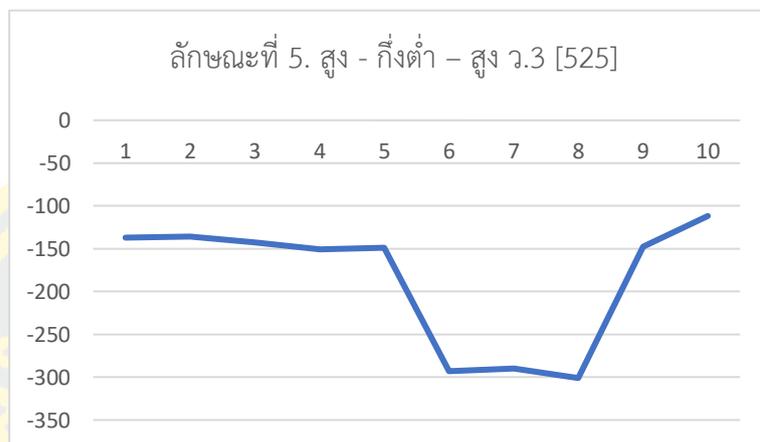
ภาพที่ 189 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งสูง-ต่ำ-สูง [415] เช่นคำว่า “หมัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 190

ภาพที่ 190 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 5. สูง-กึ่งต่ำ-สูง [525] เช่นคำว่า “อก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้น
เลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 191

ภาพที่ 191 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเขาฉกรรจ์

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 6 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กึ่งต่ำ-กึ่งสูง-สูง [245] เช่นคำว่า “เหวี่ยง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่ง
ต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 192

ภาพที่ 192 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี
อำเภอเขาฉกรรจ์

สัทลักษณะที่ 2. ต่ำ-กลาง-กึ่งสูง [134] เช่นคำว่า “ดิบ” “ตอก” “บ้าน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 193

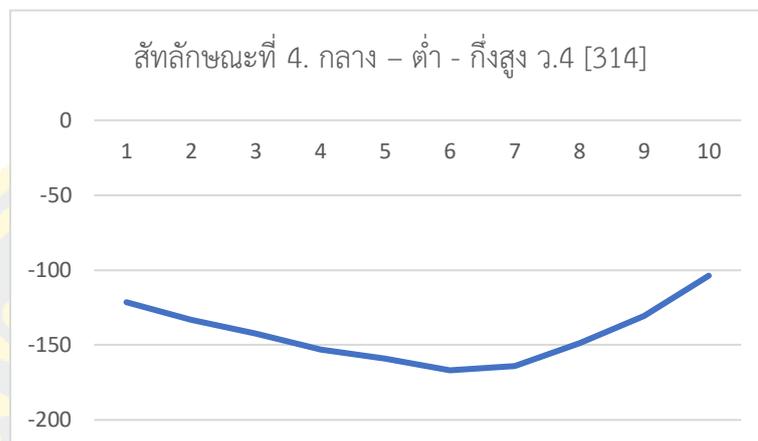
ภาพที่ 193 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 3. กึ่งต่ำ-กลาง-กึ่งสูง [234] เช่นคำว่า “ผัก” “กิน” “อาบ” “พี่” “ว่าว” “ลูก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 194

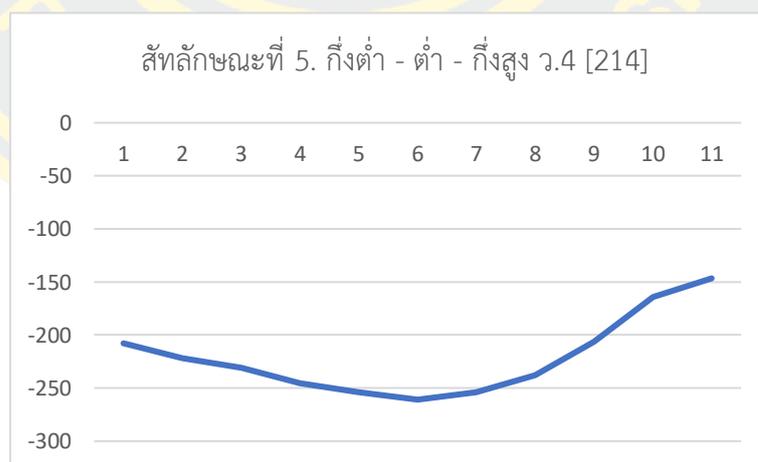
ภาพที่ 194 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 4. กลาง-ต่ำ-กึ่งสูง [314] เช่นคำว่า “มือ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 195

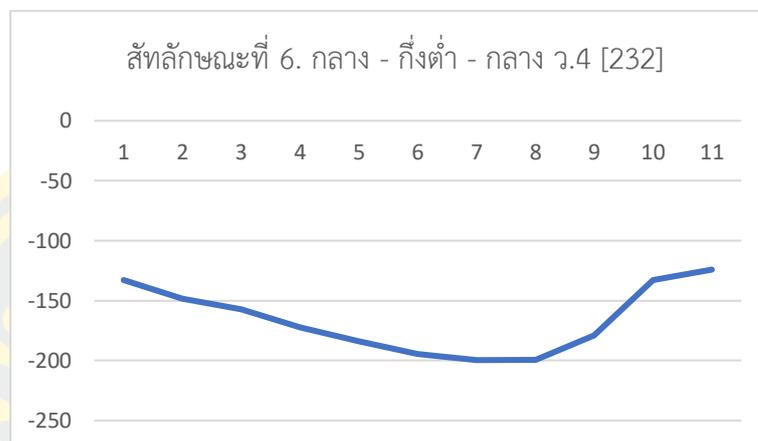
ภาพที่ 195 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 5. กึ่งต่ำ-ต่ำ-กึ่งสูง [214] เช่นคำว่า “น้อง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 196

ภาพที่ 196 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

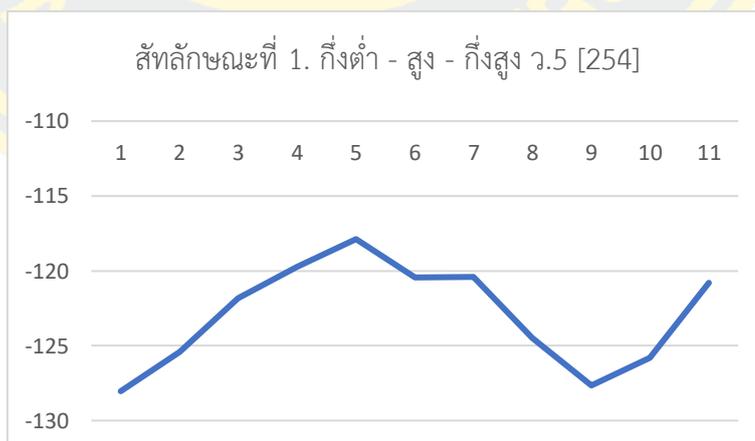
สัญลักษณ์ที่ 6. กลาง-กึ่งต่ำ-กลาง [232] เช่นคำว่า “น้ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 197

ภาพที่ 197 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

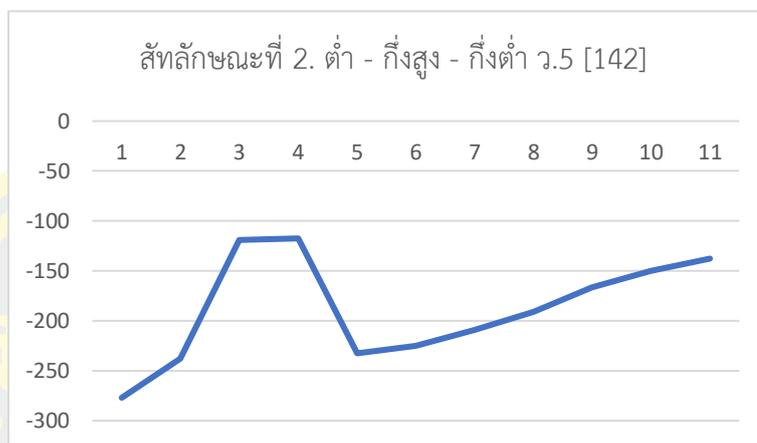
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 10 หน่วยเสียงได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. กึ่งต่ำ-สูง-กึ่งสูง [254] เช่นคำว่า “เจ็บ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 198

ภาพที่ 198 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 2. ต่ำ-กึ่งสูง-กึ่งต่ำ [142] เช่นคำว่า “ข้าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 190

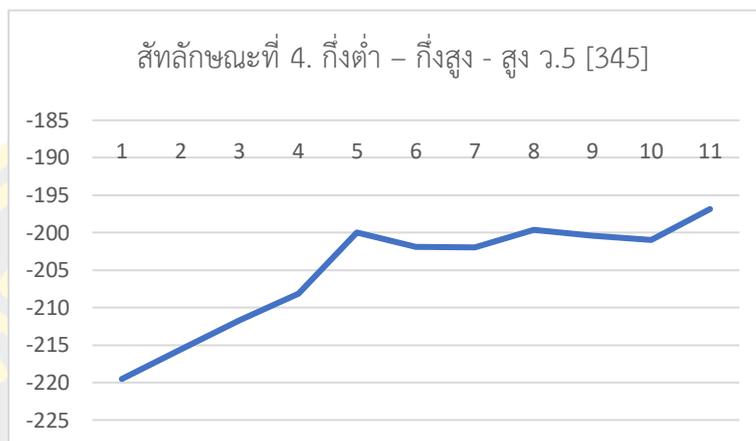
ภาพที่ 199 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 3. กึ่งต่ำ-สูง-กึ่งต่ำ [252] เช่นคำว่า “แก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นรับสูงและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 200

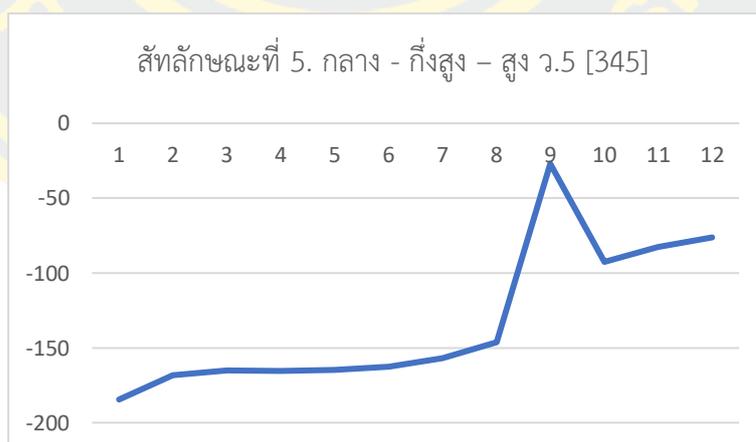
ภาพที่ 200 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 4. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-สูง [345] เช่นคำว่า “ไก่” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 201

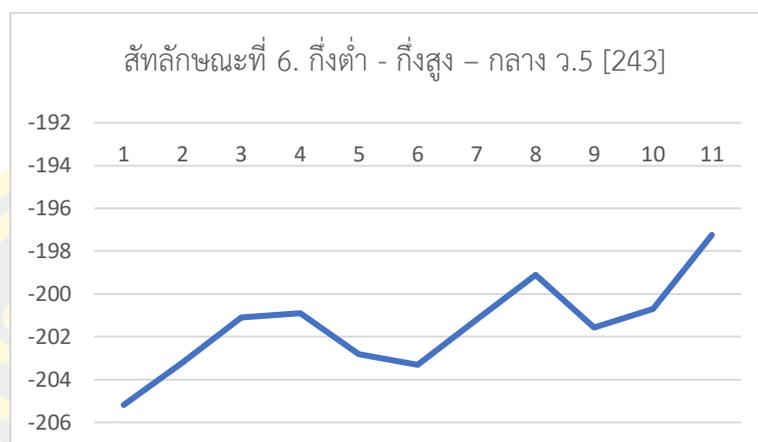
ภาพที่ 201 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 5. กลาง-กิ่งสูง-สูง [345] เช่นคำว่า “ต้ม” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 202

ภาพที่ 202 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 6. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-กลาง [243] เช่นคำว่า “หาบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนลงระดับกลางดังภาพที่ 203

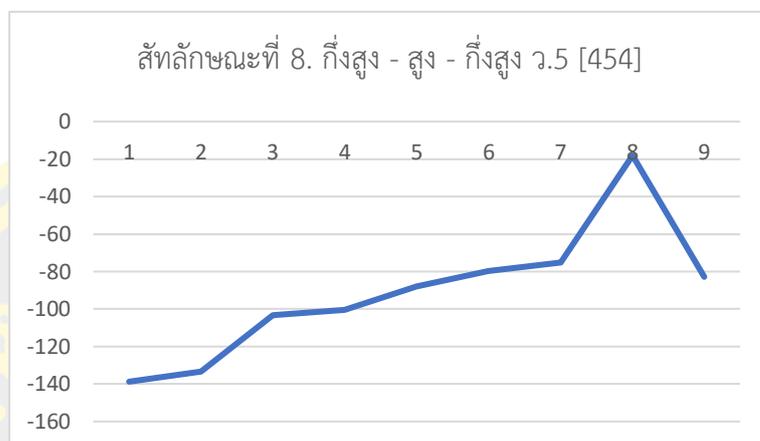
ภาพที่ 203 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 7. สูง-กิ่งต่ำ [52] เช่นคำว่า “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 204

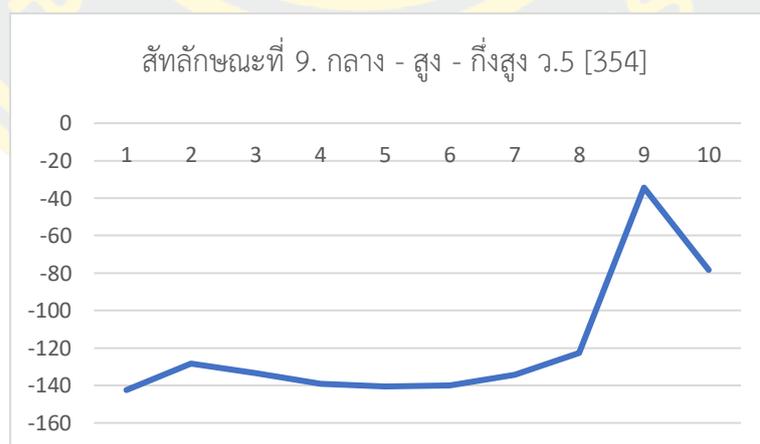
ภาพที่ 204 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 8. กิ่งสูง-สูง-กิ่งสูง [454] เช่นคำว่า “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูงจากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 205

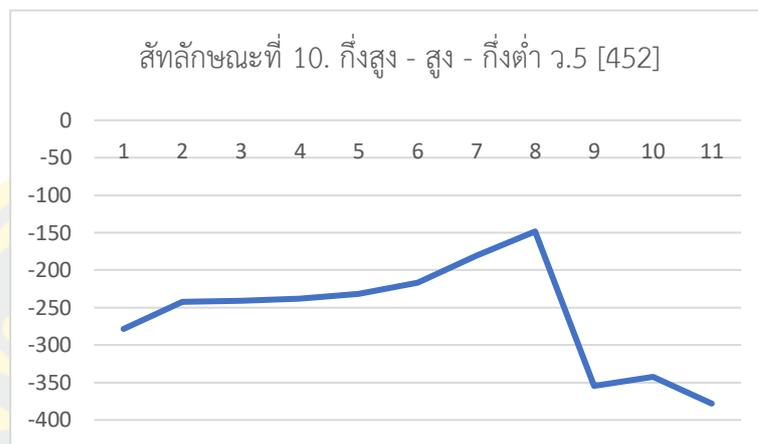
ภาพที่ 205 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 9. กลาง-สูง-กิ่งสูง [354] เช่นคำว่า “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลางจากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 206

ภาพที่ 206 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัทลักษณะที่ 10. กิ่งสูง-สูง-กิ่งต่ำ [452] เช่นคำว่า “พ่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 207

ภาพที่ 207 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

ผลการศึกษาพบว่า การแปลเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอเขาคิชฌกูฏมีทั้งหมด 5 เสียง ดังนี้
 วรรณยุกต์ที่ 1. มีสัทลักษณะกึ่งต่ำ กลางและสูง วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะต่ำ กลางและกึ่งต่ำ
 วรรณยุกต์ที่ 3. สัทลักษณะกึ่งสูง กลางและสูง วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะต่ำ กลางและกึ่งสูง
 วรรณยุกต์ที่ 5. สัทลักษณะสูง กึ่งสูงและกลาง สามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดัง
 ตารางที่ 27

ตารางที่ 26 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีเขาคิชฌกูฏ

	A		B		C			DL		DS														
1	ว.1 [432]		ว.2 [21]		ว.1 [543]		ว.3 [523]		ว.5 [142]		ว.4 [245]		ว.5 [243]		ว.3 [415]		ว.2 [12]		ว.4 [234]					
2	ว.2 [23]		ว.4 [234]		ว.5 [345]		ว.5 [252]		ว.1 [532]		ว.5 [52]		ว.5 [345]		ว.2 [23]		ว.4 [134]		ว.3 [413]		ว.5 [254]			
3	ว.2 [23]		ว.2 [21]		ว.2 [12]		ว.5 [454]		ว.5 [354]		ว.4 [134]		ว.2 [21]		ว.4 [234]		ว.2 [21]		ว.1 [31]		ว.4 [134]		ว.3 [525]	
4	ว.4 [314]		ว.2 [12]		ว.4 [234]		ว.5 [452]		ว.4 [234]		ว.4 [232]		ว.4 [214]				ว.2 [23]		ว.2 [12]		ว.1 [415]		ว.2 [32]	

ตารางที่ 27 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอเขาคิชฌกูฏกับ
ภาษาไทยมาตรฐาน

คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาคิชฌกูฏ	คำไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาคิชฌกูฏ	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาคิชฌกูฏ	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาคิชฌกูฏ	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาคิชฌกูฏ
หัว	hú:ɔ	hu:ɔ	ป่า	pa:	ป่า	pá:	pa:	บ้า	bá:	bá:	น้อง	nó:ŋ	nó:ŋ
ขา	kʰá:	kʰa:	ป่า	pá:	บ้าน	pá:	pá:	บ้าน	bá:n	bá:n	ไม้	má:y	má:y
ไข่	kʰà:y	kʰà:y	ต้ม	tóm	แดด	tóm	tóm	แดด	dè:t	dè:t	มีด	mí:t	mí:t
เข้า	kʰá:w	kʰa:w	ปอด	pò:t	อาน	pò:t	pò:t	อาน	í:a:p	í:a:p	ลูก	lú:k	lú:k
เสือ	sú:a	sú:a	ปีก	pì:k	ตอก	pì:k	pì:k	ตอก	dò:k	dò:k	เลือด	lú:ɔt	lú:ɔt
ข้าว	kʰá:w	kʰa:w	ตอก	tò:k	เปิด	tò:k	tò:k	เปิด	bèt	bèt	นก	nók	nók
เข็ญอก	hə̀w:ak	hə̀w:ak	กบ	kòp	ตึบ	kòp	kòp	ตึบ	díp	díp	มัด	mát	mát
หอบ	há:p	há:p	ตับ	tàp	อก	tàp	tàp	อก	ì:òk	ì:òk	สัก	lák	lák
หมัด	hmət	hmət	เล็บ	cəp	มือ	cəp	cəp	มือ	mú:	mú:	ผัก	pʰək	pʰək
สุก	sùk	sùk	บิน	bin	ควาย	bin	bin	ควาย	kwá:y	kwá:y			
ตา	ta:	tá:	แดง	de:ŋ	พี่	de:ŋ	dè:ŋ	พี่	pʰí:	pʰí:			
กิน	kin	kín	ดาว	da:w	พ่อ	da:w	dà:w	พ่อ	pʰó:	pʰó:			
ไต่	kà:y	káy	ดำ	dà:	ว่าว	dà:	dà:	ว่าว	wá:w	wá:w			
แก่	ké:	ké:	ป่า	bá:	น้ำ	bá:	bá:	น้ำ	ná:m	ná:m			

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอ
เขาคิชฌกูฏมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 33 คำ คิดเป็น 64.70%
โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 28 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอเขาคิชฌกูฏ

ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นเขาคิชฌกูฏ	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นเขาคิชฌกูฏ
1	หัว hǔ:ɑ	ฮัว hu:ɑ	24	ควาย k ^h wa:y	คว้าย k ^h wā:y
2	ขา k ^h ǎ:	คา k ^h a:	25	พ่อ p ^h ô:	พ้อ p ^h ó:
3	เช่า k ^h à:w	เช่า k ^h a:w	26	ว่าว wâ:w	ว้าว wá:w
4	เสื่อ sǔi:a	เสื่อ sǔi:a	27	ไม้ má:y	ไม้มá:y
5	หาบ hà:p	ห้าย há:p	28	ลูก lú:k	ลือก lú:k
6	หมัด hmət	หมัด hmət	29	เลือด lú:ət	เลือด lù:ət
7	สูก sùk	สือก sùk	30	นก nók	นก nok
8	ตา ta:	ต้าย tá:	31	มัด mát	มัด mât
9	ไก่อ kà:y	ไก่อ kây	32	ลัก lák	ลัก lâk
10	แก kè:	แก kê:	33	ผัก p ^h àk	ผัก p ^h ák
11	ป่า pà:	ป้า pa:			
12	ตอก tó:k	ตอก tó:k			
13	กบ kóp	กบ kóp			
14	เจ็บ cəp	เจ็บ cəp			
15	บิน bin	บิน bin			
16	แดง de:ŋ	แดง de:ŋ			
17	ดาว da:w	ดาว da:w			
18	บ่า bà:	บ่า bâ:			
19	บ้าน bâ:n	บ้าน bá:n			
20	อาบ ʔà:p	อ้าย ʔá:p			
21	ดิบ díp	ดิบ díp			
22	อก ʔòk	อือก ʔók			
23	มือ mu:	ม้อ mú:			

9. ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอโป่งน้ำร้อน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอโป่งน้ำร้อนมี 5 หน่วยเสียงดังนี้

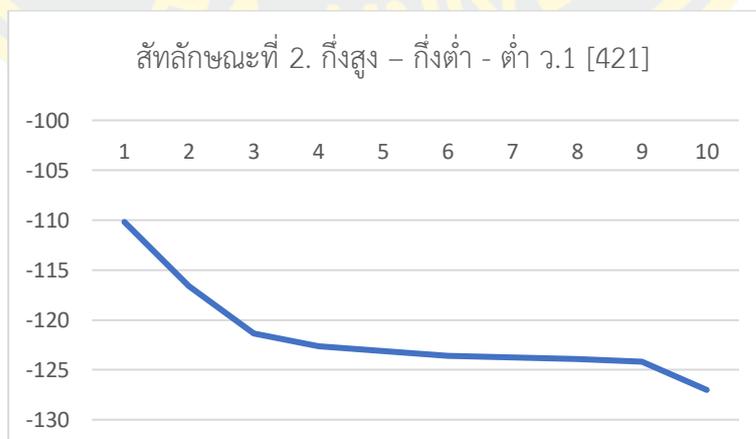
หน่วยวรรณยุกต์ที่ 1. แบ่งออกเป็น 2 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งสูง-กลาง-กิ่งต่ำ [432] เช่นคำว่า “เช่า” “เจ็บ” “ไซ” “กิน” “ข้าว” “ป่า” “ต้ม” “ปอด” “บ้า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกลางและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 208

ภาพที่ 208 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอโป่งน้ำร้อน

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ-ต่ำ [421] เช่นคำว่า “แก” “มีด” “ลูก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 209

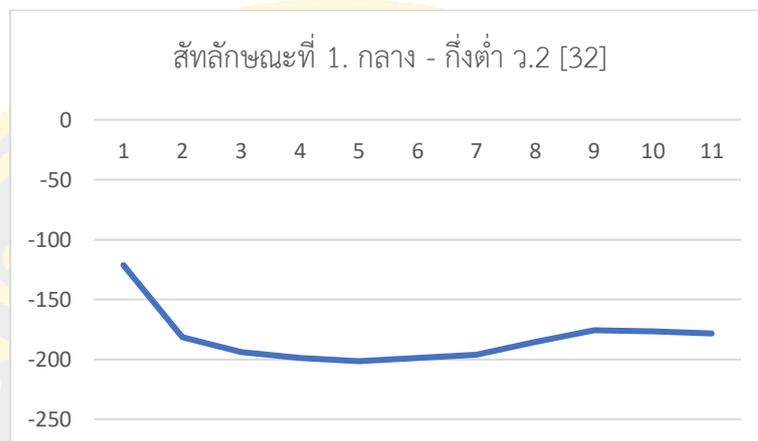

ภาพที่ 209 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอโป่งน้ำร้อน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกได้เป็น 6 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-กึ่งต่ำ [32] เช่นคำว่า “เหงือก” “แดง” “ไก่อ” “ไม้” “ดำ” “ดาว” “ควาย” “หัว” “หลุม” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่

210

ภาพที่ 210 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัทลักษณะที่ 2. กึ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “กบ” “ขา” “ตา” “ตับ” “มือ” “น้ำ” “นก” “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 211

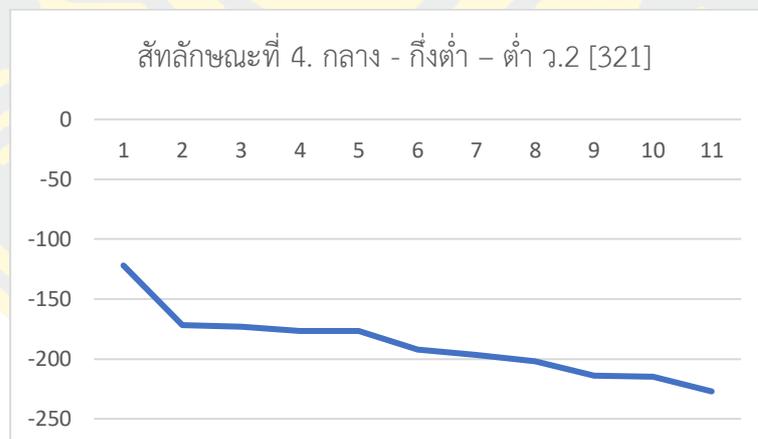
ภาพที่ 211 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัทลักษณะที่ 3. กิ่งสูง-กลาง-กิ่งต่ำ [432] เช่นคำว่า “ตอก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกลางและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 212

ภาพที่ 212 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัทลักษณะที่ 4. กลาง-กิ่งต่ำ-ต่ำ [321] เช่นคำว่า “ตอก” “สูง” “อาบ” “พ่อ” “ว่าว” “น้อง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 213

ภาพที่ 213 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัญลักษณ์ที่ 5. ต่ำ-กึ่งต่ำ [12] เช่นคำว่า “หาบ” “ผัก” “ดิบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 214

ภาพที่ 214 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัญลักษณ์ที่ 6. ต่ำ-กึ่งต่ำ-กลาง [123] เช่นคำว่า “ปีก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 215

ภาพที่ 215 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 2 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-ต่ำ-กลาง [313] เช่นคำว่า “หมัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 216

ภาพที่ 216 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัทลักษณะที่ 2. กลาง-กึ่งต่ำ-สูง [325] เช่นคำว่า “มัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 217

ภาพที่ 217 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

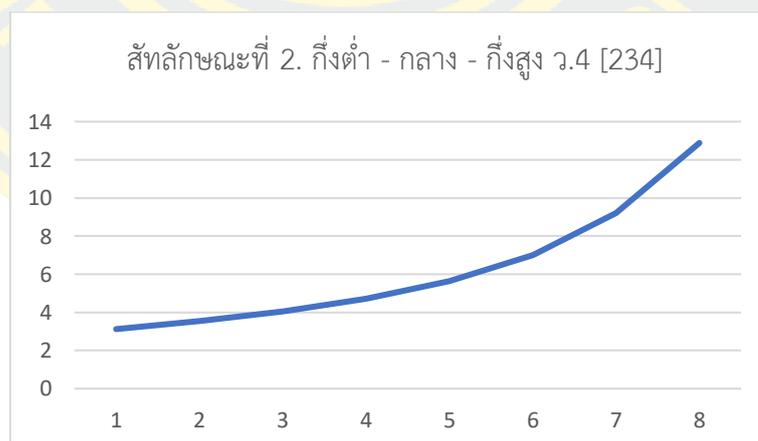
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 2 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [235] เช่นคำว่า “เสื่อ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 218

ภาพที่ 218 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [234] เช่นคำว่า “บ้าน” “อก” “พี” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 219

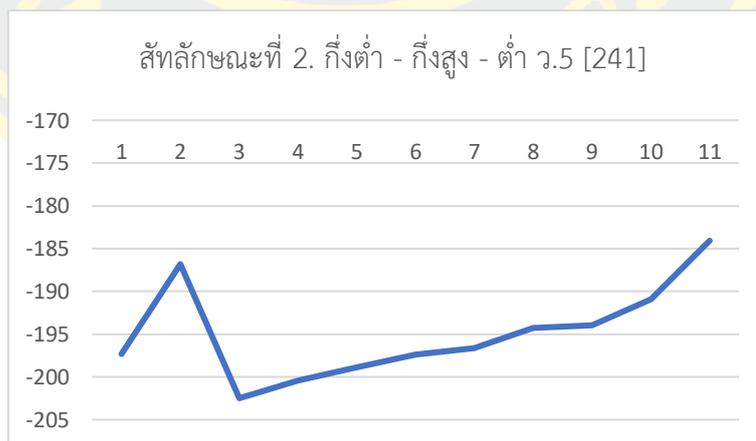
ภาพที่ 219 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่ สัทลักษณะที่ 1. ต่ำ-กลาง-ต่ำ [131] เช่นคำว่า “เปิด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 220

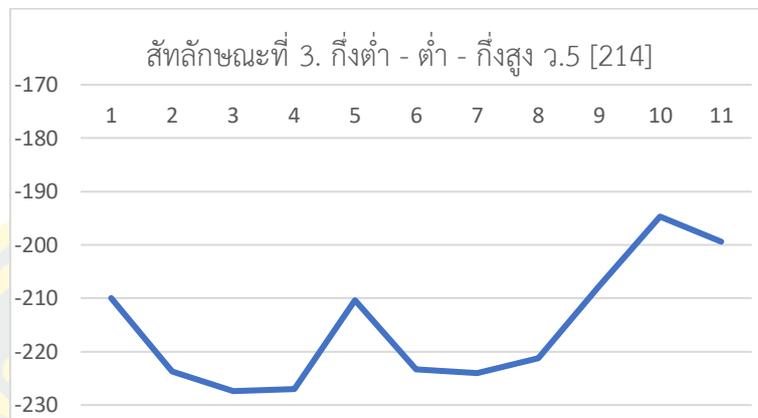
ภาพที่ 220 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงนาราง

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-ต่ำ [241] เช่นคำว่า “แดด” จุดเริ่มต้นของเสียงกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 221

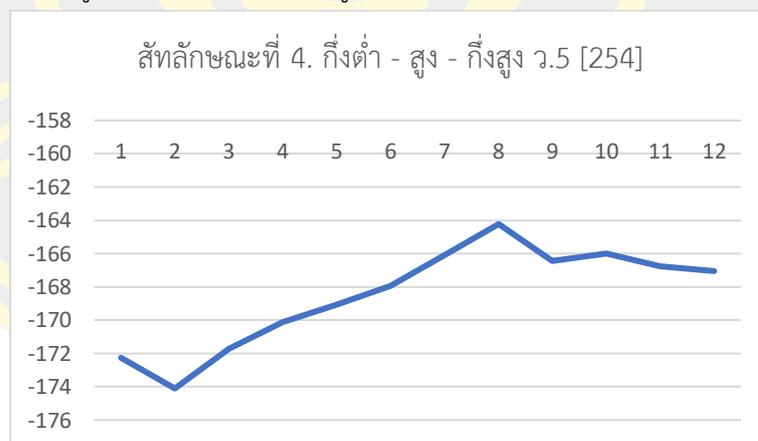
ภาพที่ 221 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงนาราง

สัทลักษณะที่ 3. กิ่งต่ำ-ต่ำ-กิ่งสูง [214] เช่นคำว่า “บิน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 222

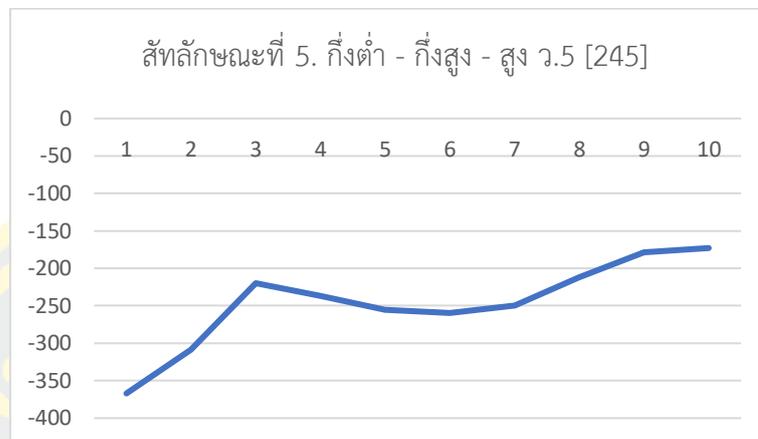
ภาพที่ 222 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัทลักษณะที่ 4. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งสูง [254] เช่นคำว่า “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 223

ภาพที่ 223 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

สัญลักษณ์ที่ 5. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-สูง [245] เช่นคำว่า “เลือด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 224

ภาพที่ 224 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอบึงน้ำร้อน

ผลการศึกษาพบว่า การแปลเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอโป่งน้ำร้อนมีทั้งหมด 5 เสียง ดังนี้
 วรรณยุกต์ที่ 1. มีสัทลักษณะกึ่งต่ำ กลางและกึ่งสูง วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะต่ำ กลางและกึ่งต่ำ
 วรรณยุกต์ที่ 3. สัทลักษณะกึ่งต่ำและกลาง วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะกึ่งต่ำ กลางและกึ่งสูง
 วรรณยุกต์ที่ 5. สัทลักษณะสูง กึ่งสูงและกึ่งต่ำ สามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดัง
 ตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอโป่งน้ำร้อน

	A			B		C			DL		DS		
1	ว.2 [32]	ว.2 [21]	ว.1 [432]	ว.1 [432]	ว.4 [235]	ว.1 [432]	ว.2 [32]	ว.2 [12]	ว.3 [313]	ว.2 [321]	ว.2 [12]		
2	ว.2 [21]	ว.1 [432]	ว.2 [32]	ว.1 [421]	ว.1 [432]	ว.2 [32]	ว.1 [432]	ว.2 [123]	ว.2 [432]	ว.2 [21]	ว.1 [432]		
3	ว.5 [214]	ว.2 [32]	ว.2 [32]	ว.2 [32]	ว.5 [254]	ว.1 [432]	ว.4 [234]	ว.5 [241]	ว.2 [321]	ว.2 [321]	ว.5 [131]	ว.2 [12]	ว.4 [234]
4	ว.2 [21]	ว.2 [32]	ว.4 [234]	ว.2 [321]	ว.2 [21]	ว.2 [321]	ว.2 [32]	ว.1 [421]	ว.5 [245]	ว.2 [21]	ว.3 [325]	ว.2 [21]	

ตารางที่ 30 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอโป่งน้ำร้อนกับ
ภาษาไทยมาตรฐาน

คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ โป่งน้ำร้อน	คำไทย มาตรฐาน	อำเภอ โป่งน้ำร้อน	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ โป่งน้ำร้อน													
หัว	hǔ:α	hù:α	ป่า	pà:	ป่า	pá:	pa:	บ้า	bâ:	ba:	น้อง	nó:ŋ	nó:ŋ	บ้าน	bân	bá:n	บ้าน	bân	bá:n	บ้าน
ไข่	kʰây	kʰay	ต้ม	tóm	ต้ม	tóm	tom	แดด	dê:t	dê:t	ไม้	má:y	má:y	แดด	dê:t	dê:t	ไม้	má:y	má:y	ไม้
เช่า	kʰà:w	kʰa:w	ปลด	pò:t	ปลด	pò:t	pò:t	อบ	ʔà:p	ʔà:p	ลูก	lú:k	lú:k	อบ	ʔà:p	ʔà:p	ลูก	lú:k	lú:k	ลูก
เสื่อ	sú:a	sú:a	ปัก	pì:k	ปัก	pì:k	pì:k	ดอก	dò:k	dò:k	เด็ด	lú:ət	lú:ət	ดอก	dò:k	dò:k	เด็ด	lú:ət	lú:ət	เด็ด
ข้าว	kʰá:w	kʰa:w	ตอก	tò:k	ตอก	tò:k	tò:k	เบ็ด	bèt	bèt	นก	nók	nók	เบ็ด	bèt	bèt	นก	nók	nók	นก
เพ็ชร์	hɰ̀:ak	hɰ̀:ak	กบ	kòp	กบ	kòp	kòp	ดิบ	dìp	dìp	มัด	mát	mát	ดิบ	dìp	dìp	มัด	mát	mát	มัด
ทาบ	hà:p	hà:p	ตับ	tàp	ตับ	tàp	tàp	อก	ʔòk	ʔòk	ลัก	lák	lák	อก	ʔòk	ʔòk	ลัก	lák	lák	ลัก
หมัด	hmət	hmət	เจ็บ	cəp	เจ็บ	cəp	cəp	มือ	mu:	mu:	ผัก	pʰək	pʰək	มือ	mu:	mu:	ผัก	pʰək	pʰək	ผัก
สุก	sùk	sùk	บิน	bin	บิน	bin	bín	คายน	kwa:y	kwa:y	กวาย	kwá:y	kwá:y	คายน	kwa:y	kwa:y	กวาย	kwá:y	kwá:y	กวาย
ตา	ta:	tà:	แดง	dε:ŋ	แดง	dε:ŋ	dè:ŋ	พี่	pʰí:	pʰí:	พี่									
กิน	kin	kin	ตาว	da:w	ตาว	da:w	dà:w	พ่อ	wá:w	wá:w	พ่อ									
โก	kây	kây	ดำ	dà:	ดำ	dà:	dà:	ว่าว	wá:w	wá:w	ว่าว									
แก่	kè:	ké:	ป่า	bà:	ป่า	bà:	bá:	น้ำ	ná:m	ná:m	น้ำ									

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอโป่งน้ำร้อนมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 34 คำ คิดเป็น 66.66% โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 31 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอโป่งน้ำร้อน

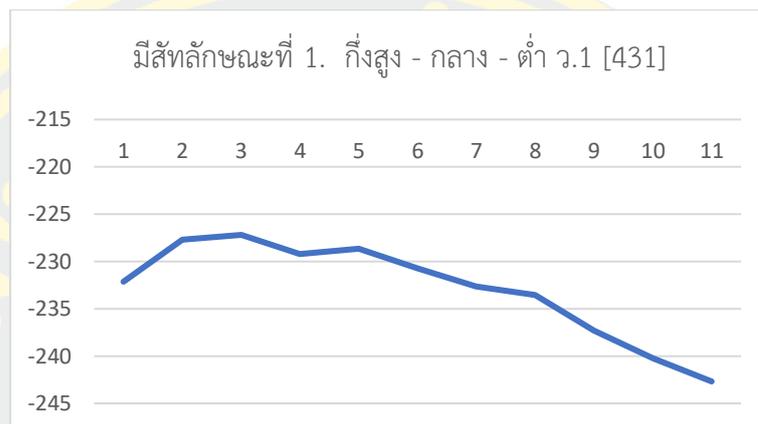
ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นโป่งน้ำร้อน	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นโป่งน้ำร้อน
1	หัว hǔ : α	หัว hù α	23	มือ mu :	มือ mǔ :
2	ขา k ^h ǎ :	ขา k ^h à :	24	ควาย k ^h wa : y	คว้าย k ^h wâ : y
3	ไข k ^h ây	ไข k ^h ay	25	พี p ^h î :	พี p ^h í :
4	เข้า k ^h à : w	เข้า k ^h a : w	26	น้ำ ná : m	น้ำ nâ : m
5	เสือ sǔ : a	เสือ sú : a	27	น้อง nó : η	น้อง nô : η
6	ข้าว k ^h â : w	ข้าว k ^h a : w	28	ไม้ má : y	ไม้ mâ : y
7	หมัด hmət	หมัด hmət	29	มีด mí : t	มีด mi : t
8	ตา ta :	ต่า tà :	30	ลูก lú : k	ลูก lu : k
9	แก kè :	แก ke :	31	เลือด lǔ : at	เลือด lú : at
10	ป่า pà :	ป่า pa :	32	นก nók	นั๊ก nôk
11	ป่า pâ :	ป่า pà :	33	มัด măt	มัด măt
12	ต้ม tôm	ต้ม tom	34	ลัก lák	ลัก lâk
13	เจ็บ cəp	เจ็บ cəp			
14	บิน bin	บั้น bîn			
15	แดง dɛ : η	แดง dɛ : η			
16	ดาว da : w	ด้าว dà : w			
17	ป่า bà :	ป่า bâ :			
18	ป่า bâ :	ป่า ba :			
19	บ้าน bâ : n	บ้าน bá : n			
20	แดด dɛ : t	แดด dɛ : t			
21	เบ็ด bət	เบ็ด bət			
22	อก ?òk	อึก ?ók			

10. หน่วยเสียงวรรณยุกต์อำเภอสอยดาว

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอสอยดาวมีทั้งหมด 5 หน่วยเสียงดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1. แบ่งออกเป็น 4 หน่วยเสียงได้แก่

มีสัทลักษณะที่ 1. กิ่งสูง-กลาง-ต่ำ [431] เช่นคำว่า “ไม้” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกลางและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 225

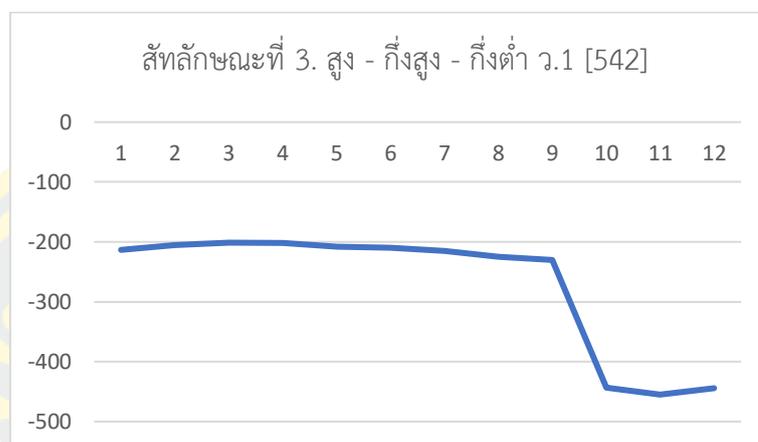
ภาพที่ 225 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

มีสัทลักษณะที่ 2. กลาง-กิ่งต่ำ [32] เช่นคำว่า “ขา” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 226

ภาพที่ 226 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 3. สูง-กึ่งสูง-กึ่งต่ำ [542] เช่นคำว่า “ลัก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 227

ภาพที่ 227 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว

สัญลักษณ์ที่ 4. สูง-ต่ำ-กึ่งต่ำ [512] เช่นคำว่า “นก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 228

ภาพที่ 228 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว

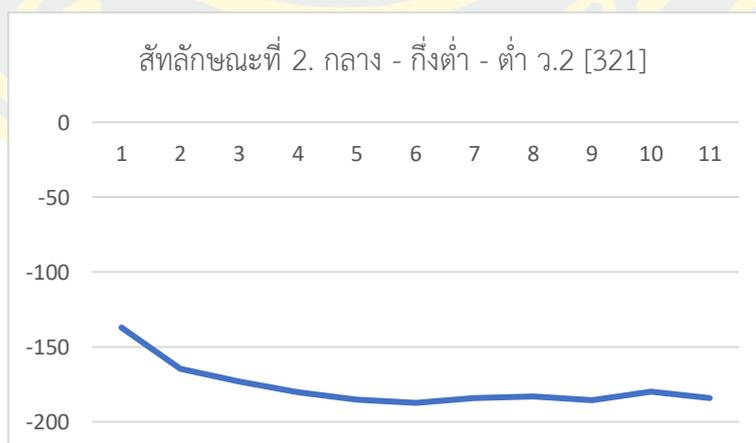
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2. แบ่งออกเป็น 4 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กิ่งต่ำ-ต่ำ [21] เช่นคำว่า “ดอก” “ไซ” “เหวี่ยง” “ป่า” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 229

ภาพที่ 229 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัทลักษณะที่ 2. กลาง-กิ่งต่ำ-ต่ำ [321] เช่นคำว่า “กบ” “หิว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 230

ภาพที่ 230 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-กึ่งต่ำ [32] เช่นคำว่า “เบ็ด” “ตา” “ป่า” “มัด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 231

ภาพที่ 231 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 4. ต่ำ-กึ่งต่ำ-ต่ำ [121] เช่นคำว่า “หาบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำและเลื่อนลงระดับต่ำดังภาพที่ 232

ภาพที่ 232 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3. แบ่งออกเป็น 3 หน่วยเสียงได้แก่

สัทลักษณะที่ 1. กลาง-ต่ำ-กลาง [313] เช่นคำว่า “ตอก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 233

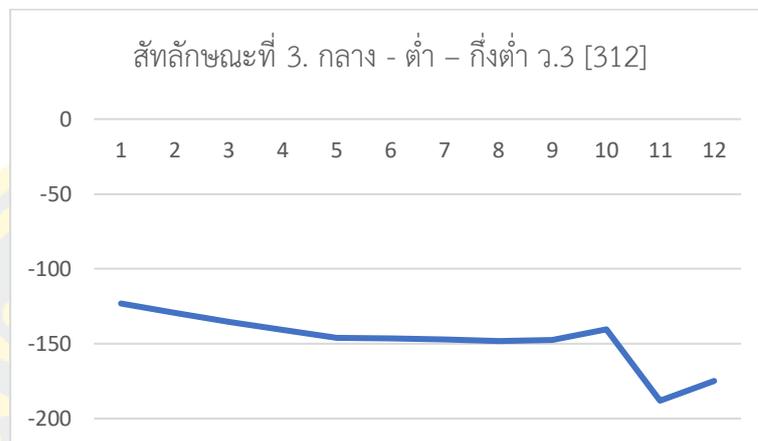
ภาพที่ 233 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัทลักษณะที่ 2. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ-กลาง [423] เช่นคำว่า “ดิบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 234

ภาพที่ 234 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-ต่ำ-กึ่งต่ำ [312] เช่นคำว่า “ป่า” “ปอด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 235

ภาพที่ 235 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว

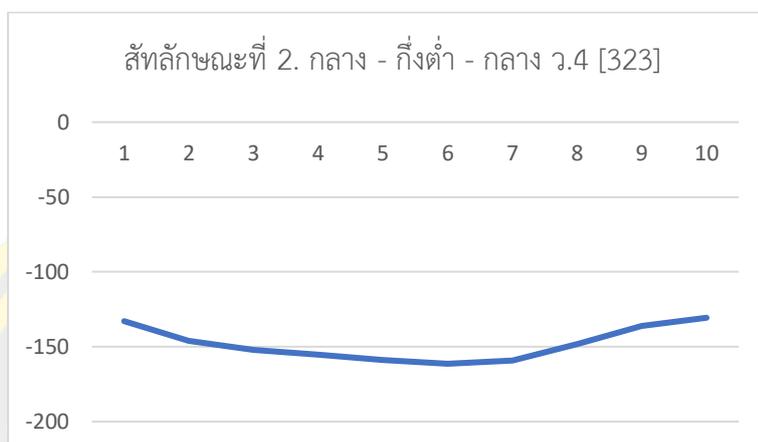
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4. แบ่งออกเป็น 10 หน่วยเสียงได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. กึ่งต่ำ-กลาง [23] เช่นคำว่า “ต้ม” “พ่อ” “มีด” “ดาว” “สูง” “ไก่” “ปีก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 236

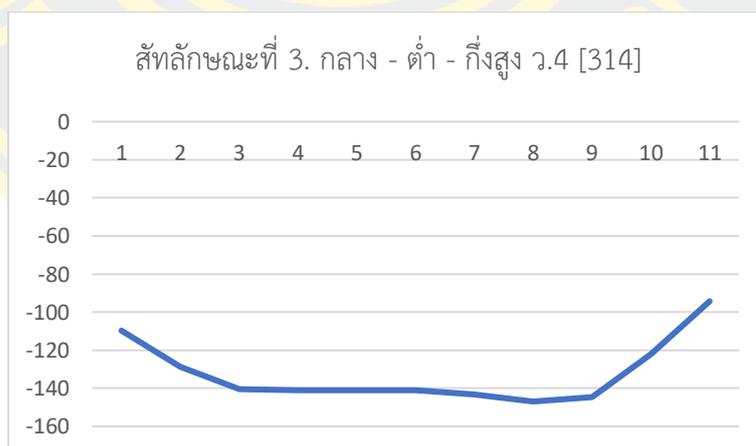
ภาพที่ 236 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดยาว

สัญลักษณ์ที่ 2. กลาง-กึ่งต่ำ-กลาง [323] เช่นคำว่า “ต่ำ” “ลูก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 237

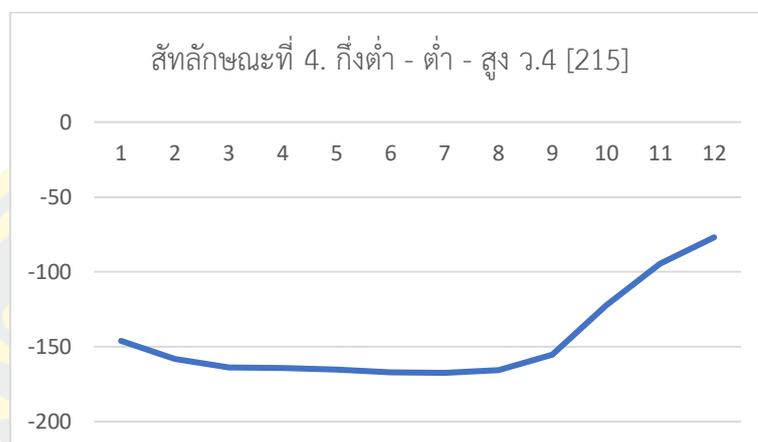
ภาพที่ 237 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 3. กลาง-ต่ำ-กึ่งสูง [314] เช่นคำว่า “ควาย” “บ้าน” “พี่” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 238

ภาพที่ 238 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งต่ำ-ต่ำ-สูง [215] เช่นคำว่า “ข้าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนลงระดับต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 239

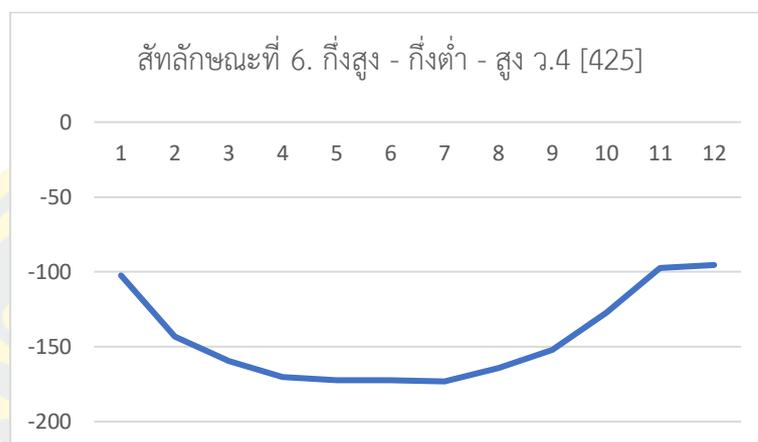
ภาพที่ 239 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 5. กลาง-กิ่งต่ำ-สูง [325] เช่นคำว่า “กิน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 240

ภาพที่ 240 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัทลักษณะที่ 6. กิ่งสูง-กิ่งต่ำ-สูง [425] เช่นคำว่า “แดด” “แดง” “ว่าว” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 241

ภาพที่ 241 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัทลักษณะที่ 7. กิ่งต่ำ-กลาง-กิ่งสูง [234] เช่นคำว่า “แก” “เช่า” “ผัก” “ดับ” “อาบ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกลางและเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 242

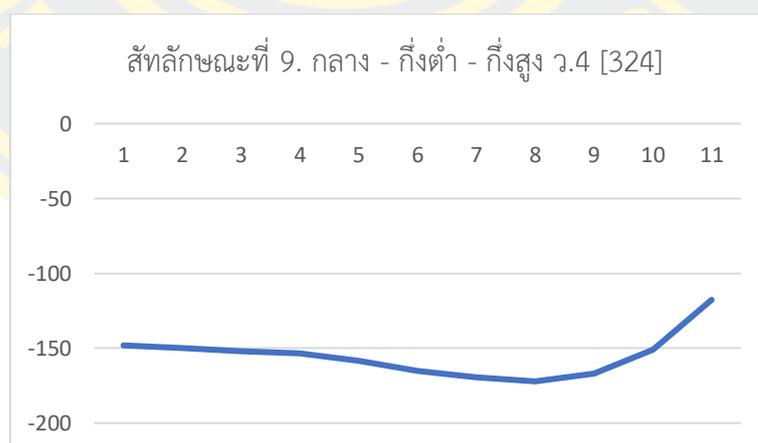
ภาพที่ 242 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 8. ต่ำ-กึ่งต่ำ-กลาง [123] เช่นคำว่า “บิน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกลางดังภาพที่ 243

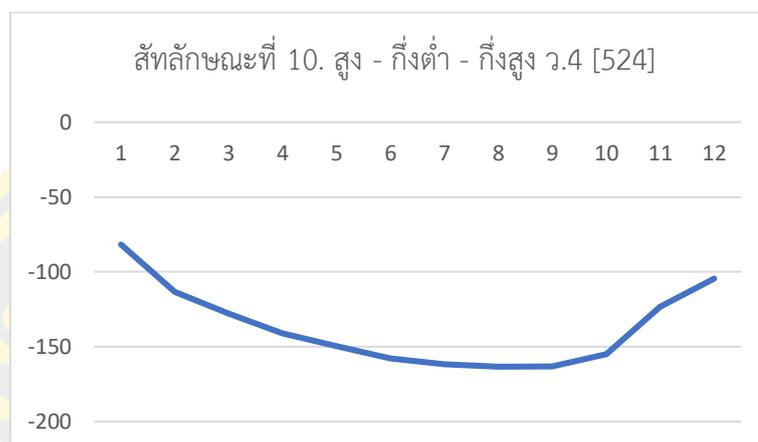
ภาพที่ 243 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 9. กลาง-กึ่งต่ำ-กึ่งสูง [324] เช่นคำว่า “น้ำ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกลาง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 244

ภาพที่ 244 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 10. สูง-กึ่งต่ำ-กึ่งสูง [524] เช่นคำว่า “น้อง” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับสูง จากนั้นเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำและเลื่อนขึ้นระดับกึ่งสูงดังภาพที่ 245

ภาพที่ 245 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

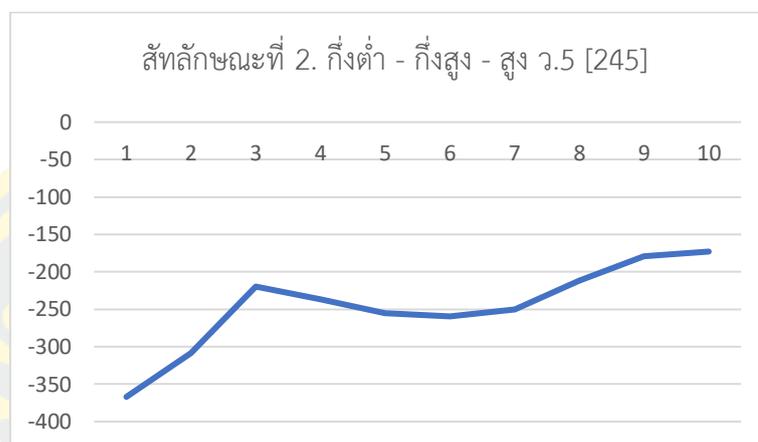
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5. แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเสียงได้แก่

สัญลักษณ์ที่ 1. กึ่งสูง-สูง-กึ่งต่ำ [452] เช่นคำว่า “เสือ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกึ่งสูง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกึ่งต่ำดังภาพที่ 246

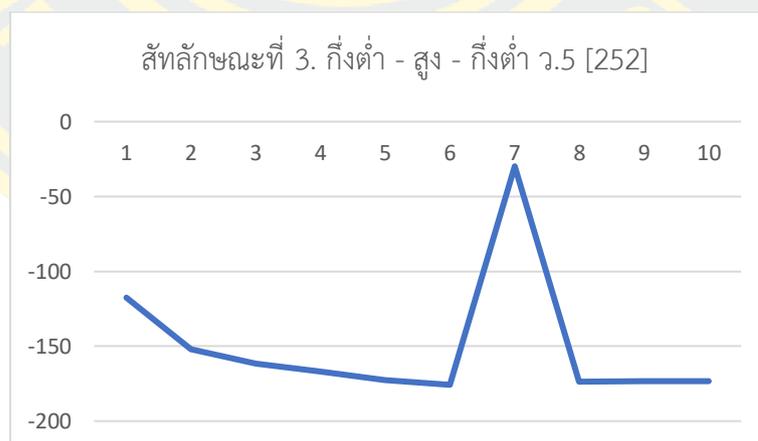
ภาพที่ 246 กราฟแสดงค่าเซมิโทนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอลาดบัวหลวง

สัญลักษณ์ที่ 2. กิ่งต่ำ-กิ่งสูง-สูง [245] เช่นคำว่า “เลือด” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับกิ่งสูงและเลื่อนขึ้นระดับสูงดังภาพที่ 247

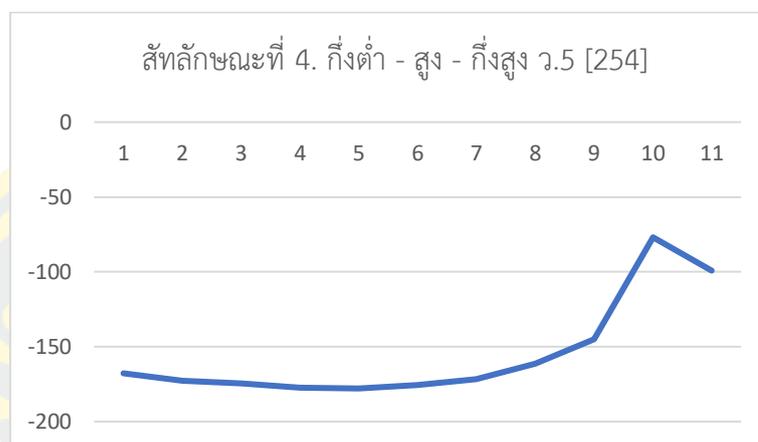
ภาพที่ 247 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 3. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งต่ำ [252] เช่นคำว่า “เจ็บ” “หมัด” “มือ” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งต่ำดังภาพที่ 248

ภาพที่ 248 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 4. กิ่งต่ำ-สูง-กิ่งสูง [254] เช่นคำว่า “บ้าน” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งต่ำ จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 249

ภาพที่ 249 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

สัญลักษณ์ที่ 5. กิ่งสูง-สูง-กิ่งสูง [454] เช่นคำว่า “อก” จุดเริ่มต้นของเสียงระดับกิ่งสูง จากนั้นเลื่อนขึ้นระดับสูงและเลื่อนลงระดับกิ่งสูงดังภาพที่ 250

ภาพที่ 250 กราฟแสดงค่าเซมิโตนเฉลี่ยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาถิ่นจันทบุรี อำเภอสอยดาว

ผลการศึกษาพบว่า การแปลเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอเขาสอยดาวมีทั้งหมด 5 เสียง ดังนี้
 วรรณยุกต์ที่ 1. มีสัทลักษณะต่ำ กลางและสูง วรรณยุกต์ที่ 2. มีสัทลักษณะต่ำ กลางและกึ่งต่ำ
 วรรณยุกต์ที่ 3. สัทลักษณะกึ่งต่ำ กลางและต่ำ วรรณยุกต์ที่ 4. สัทลักษณะกึ่งต่ำ กลางและกึ่งสูง
 วรรณยุกต์ที่ 5. สัทลักษณะสูง กึ่งสูงและกึ่งต่ำ สามารถจัดแบ่งวรรณยุกต์ตามกล่องวรรณยุกต์ได้ดัง
 ตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรีอำเภอเขาสอยดาว

	A		B			C			DL		DS		
1	ว.2 [321]	ว.1 [32]	ว.2 [21]	ว.4 [234]	ว.5 [452]	ว.4 [215]	ว.2 [21]	ว.2 [121]	ว.5 [252]	ว.2 [23]	ว.4 [234]		
2	ว.2 [32]	ว.4 [325]	ว.4 [23]	ว.4 [234]	ว.3 [312]	ว.2 [32]	ว.4 [23]	ว.3 [312]	ว.4 [23]	ว.3 [313]	ว.2 [321]	ว.4 [234]	ว.5 [252]
3	ว.4 [123]	ว.4 [425]	ว.4 [23]	ว.4 [323]	ว.2 [21]	ว.5 [254]	ว.4 [314]	ว.4 [425]	ว.4 [234]	ว.2 [21]	ว.2 [32]	ว.3 [423]	ว.5 [454]
4	ว.5 [252]	ว.4 [314]	ว.4 [23]	ว.4 [425]	ว.4 [324]	ว.4 [524]	ว.1 [431]	ว.4 [23]	ว.4 [323]	ว.5 [245]	ว.1 [512]	ว.2 [32]	ว.1 [542]

ตารางที่ 33 ตารางเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี ในอำเภอเขาसอยดาวกับ
ภาษาไทยมาตรฐาน

คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาसอยดาว	คำไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาसอยดาว	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาसอยดาว	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาसอยดาว	คำไทย มาตรฐาน	ภาษาไทย มาตรฐาน	อำเภอ เขาसอยดาว
หัว	hù:α	hù:α	ป่า	pa:	ป่า	bá:	bá:	น้อง	nó:ŋ	nó:ŋ	น้อง	nó:ŋ	nó:ŋ
ขา	k ^h á:	k ^h a:	ป่า	pá:	บ้าน	bá:n	bá:n	ไม้	má:y	má:y	ไม้	má:y	má:y
ไข่	k ^h ày	k ^h ày	ต้ม	tóm	แดด	dé:t	dé:t	มีด	mí:t	mí:t	มีด	mí:t	mí:t
เช่า	k ^h à:w	k ^h a:w	ปอด	pò:t	อบ	í:a:p	í:a:p	ลูก	lú:k	lú:k	ลูก	lú:k	lú:k
เสื่อ	sū:a	sū:a	ปีก	pì:k	ดอก	dò:k	dò:k	เสียด	lú:ət	lú:ət	เสียด	lú:ət	lú:ət
ข้าว	k ^h á:w	k ^h a:w	ดอก	tò:k	เบ็ด	bət	bət	นก	nók	nók	นก	nók	nók
เห็ออก	hə̀:ək	hə̀:ək	กบ	kòp	ดิบ	dìp	dìp	มัด	mát	mát	มัด	mát	mát
ทาบ	hà:p	hà:p	ตับ	táp	อก	í:ək	í:ək	ลัก	lak	lak	ลัก	lak	lak
หมัด	hmát	hmát	เจ็บ	cəp	มือ	mu:	mu:	ผัก	p ^h ək	p ^h ək	ผัก	p ^h ək	p ^h ək
สุก	sùk	sùk	บิน	bin	ควาย	k ^h wa:y	k ^h wa:y						
ตา	ta:	tà:	แดง	dε:ŋ	พี่	p ^h í:	p ^h í:						
กิน	kin	kín	ดาว	da:w	พ่อ	p ^h ó:	p ^h ó:						
ไถ่	kày	káy	ดำ	dà:	ว่าว	wá:w	wá:w						
แก่	ké:	ké:	ป่า	bà:	น้ำ	ná:m	ná:m						

จากตารางสัทอักษรข้างต้นจะเห็นได้ว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นจันทบุรีในอำเภอสอยดาวมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 39 คำ คิดเป็น 76.47% โดยมีคำที่แปรเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

ตารางที่ 34 คำที่แปรเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจันทบุรี อำเภอเขาสอยดาว

ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นสอยดาว	ลำดับที่	ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นสอยดาว
1	หัว hǔ:ɔ	หัว hù:ɔ	25	ดิบ dip	ดืบ dǐp
2	ขา k ^h ǎ:	คา k ^h a:	26	อก ʔòk	อัก ʔók
3	เข้า k ^h à:w	เขา k ^h a:w	27	มือ mu:	มือ mú:
4	ข้าว k ^h â:w	ข้าว k ^h á:w	28	ควาย k ^h wa:y	คว้าย k ^h wá:y
5	เหงือก hŋù:ɔk	เหงือก hŋù:ɔk	29	ผี p ^h î:	ผี p ^h í:
6	หมัด hmət	หมัด hmăt	30	พ้อ p ^h ô:	พ้อ p ^h ó:
7	ตา ta:	ต่า tà:	31	ว่า wâ:w	ว้าว wá:w
8	ไก่อ kay	ไก่อ káy	32	ไม้ má:y	ไม้ ma:y
9	แก kɛ:	แก kɛ:	33	มีด mí:t	มีด mí:t
10	ป่า pà:	ป่า pa:	34	ลูก lû:k	ลู๊ก lú:k
11	ป่า pâ:	ป่า pà:	35	เลือด lû:ɔt	เลือด lú:ɔt
12	ต้ม tô:m	ต้ม tóm	36	นก nók	นก nok
13	ปอด pò:t	ปอด pò:t	37	มัด mād	มัด mād
14	ปีก pì:k	ปีก pí:k	38	ลัก lák	ลัก lak
15	ตอก tò:k	ตอก tó:k	39	ผัก p ^h àk	ผัก p ^h ák
16	ดื่บ tǎp	ดื่บ táp			
17	เจ็บ cɛp	เจ็บ cɛp			
18	บิน bin	บั้น bîn			
19	แดง de:ŋ	แดง dé:ŋ			
20	ดาว da:w	ด้าว dá:w			
21	ต่า dà:	ต่า dá:			
22	บ้าน bâ:n	บ้าน bá:n			
23	เด็ด dɛ:t	เด็ด dé:t			
24	อาบ ʔà:p	อ๊าบ ʔá:p			

จากการศึกษาพบว่า การแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจันทบุรีมี 9 อำเภอที่มีเสียงวรรณยุกต์ครบทั้ง 5 เสียง ได้แก่ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอเขาคิชกูฏ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม อำเภอแก่งหางแมว อำเภอนายายอาม อำเภอเขาซอยดาว อำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง และมี 1 อำเภอที่มีเสียงวรรณยุกต์ 4 เสียง คืออำเภอแหลมสิงห์ ดังตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ระบบเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 9 อำเภอ

	A		B			C		DL		DS		
1	ว.1	ว.2			ว.4		ว.2		ว.5	ว.2	ว.4	
2	ว.2	ว.4	ว.2	ว.4	ว.5	ว.5	ว.4	ว.1	ว.2	ว.2	ว.4	ว.5
3	ว.5	ว.2	ว.4	ว.5	ว.5	ว.4	ว.5	ว.4	ว.3	ว.2	ว.5	
4	ว.2		ว.4	ว.5	ว.2	ว.4	ว.2	ว.5	ว.4	ว.2		

ตารางที่ 36 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอแหลมสิงห์

	A		B		C		DL		DS					
1	ว.2	ว.3	ว.2	ว.2	ว.3	ว.4	ว.5		ว.3	ว.5	ว.4			
2	ว.2			ว.4	ว.5	ว.5	ว.2	ว.2	ว.2	ว.2	ว.4	ว.4	ว.4	
3	ว.5	ว.2	ว.2	ว.4	ว.2[ว.5	ว.4	ว.5	ว.4	ว.3	ว.2	ว.5	ว.2
4	ว.2	ว.2	ว.4		ว.2	ว.2	ว.3	ว.2	ว.2	ว.4	ว.2	ว.2	ว.2	

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐาน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้การลงสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจำนวน 40 คน มีอายุระหว่าง 60-70 ปีโดยแบ่งออกเป็นเพศชาย 2 คน เพศหญิง 2 คน จากทั้ง 10 อำเภอของจังหวัดจันทบุรี เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บอกภาษาใช้เป็นแบบทดสอบกล่องวรรณยุกต์ (Tone Box) จำนวน 51 คำ และนำมาวิเคราะห์โดยโปรแกรม PARRT เพื่อหาค่าเซมิโตนของเสียงวรรณยุกต์และนำเข้าสู่โปรแกรม Microsoft excel 365 เพื่อแสดงเป็นกราฟเส้นและทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้ค่าสถิติ T-Test ในแต่ละอำเภอของจังหวัดจันทบุรี

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาภาษาไทยถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐานพบว่าภาษาไทยถิ่นจันทบุรีมีเสียงวรรณยุกต์ที่แปรไปจากเสียงภาษาไทยมาตรฐานในกลุ่มของช่วงอายุ 60-70 ปีจากผู้บอกภาษาทใน 10 อำเภอซึ่งมีบางอำเภอที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ไม่ครบทั้ง 5 เสียงได้แก่อำเภอ แหวมสิงห์ ส่วน 9 อำเภอที่ยังมีเสียงวรรณยุกต์ครบทั้ง 5 เสียง โดยผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการแปรเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นจันทบุรีกับภาษาไทยมาตรฐานสามารถแบ่งการแปรเสียงของวรรณยุกต์ดังนี้

1. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นอำเภอเขาसอยดาวมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 39 คำ ร้อยละ 76.4 %
2. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นอำเภอเมืองจันทบุรีมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 39 คำ ร้อยละ 76.4 %
3. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นอำเภอแหลมสิงห์มีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 37 คำ ร้อยละ 72.54 %
4. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นอำเภอนายายอามมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 35 คำ ร้อยละ 68.62 %
5. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นอำเภอโป่งน้ำร้อนมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 34 คำ ร้อยละ 66.66 %

6. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นอำเภอแก่งหางแมวมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 34 คำ ร้อยละ 66.66 %
7. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นอำเภอลงมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 33 คำ ร้อยละ 64.7 %
8. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นอำเภอเขาชีมภูมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 33 คำ ร้อยละ 64.7 %
9. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นอำเภอท่าใหม่เสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 32 คำ ร้อยละ 62.74 %
10. เสียงแปรวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นอำเภอมะขามมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 28 คำ ร้อยละ 49.12 %

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจันทบุรีแต่ละอำเภอกับภาษาไทยมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า ภาษาไทยถิ่นจังหวัดจันทบุรีนั้นมีการแปรเสียงของวรรณยุกต์ในอำเภอเมืองจันทบุรีมีเสียงวรรณยุกต์ครบทั้ง 5 เสียงสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรโชค อุสมบูรณ์ (2552) ศึกษาเรื่อง ศึกษาลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรี: กรณีศึกษาตำบลท่าช้าง และตำบล แสลง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เปรียบเทียบกับ 10 อำเภอของจังหวัดจันทบุรีโดยการนำค่าการแปรเสียงวรรณยุกต์มาเปรียบเทียบกับกันจะเห็นได้จากวรรณยุกต์ภาษาไทยในลำดับที่ 1 – 3 ดังนี้

1. ภาษาไทยถิ่นอำเภอเขาसอยดาวและวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอเมืองจันทบุรี มีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 76.4 % แต่ระยะทางของอำเภอเมืองจันทบุรีและอำเภอเขาसอยดาวนั้นมีระยะทางห่างกัน 74 กิโลเมตรแต่เสียงวรรณยุกต์ที่แปรเสียงจำนวนเท่ากันจึงเห็นได้ว่าวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเขาसอยดาวกับภาษาไทยถิ่นจันทบุรีแม้ระยะทางที่ห่างกันแต่ทำให้เกิดการแปรเสียงที่เหมือนกันมากกว่าในอำเภอที่ใกล้เคียงกัน

2. ภาษาไทยถิ่นอำเภอโป่งน้ำร้อนและวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอแก่งหางแมวมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 66.6 % แต่ระยะทางของอำเภอโป่งน้ำร้อนและอำเภอแก่งหางแมวนั้นมีระยะทางห่างกัน 117 กิโลเมตรและมีพื้นที่ใกล้เคียงกับประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดระยอง แต่มีเสียงวรรณยุกต์ที่เท่ากัน

3. ภาษาไทยถิ่นอำเภอเขาชีมภูและวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอลงมีเสียงแปรไปจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 64.7 % แต่ระยะทางของอำเภอเขาชีมภูและอำเภอลงนั้นมีระยะทางห่างกัน 58 กิโลเมตรแต่มีเสียงวรรณยุกต์ที่แปรเสียงจำนวน

เท่ากันแต่ในอำเภอของนั้นมีคำที่แตกต่างในอำเภอเขาฉิมชุก 1 คำก็คือคำว่า กบ “kòp” เป็น
โกบ “ko:p”

ในอีก 4 อำเภอของจังหวัดจันทบุรีมีเสียงที่แปรไปจากเสียงภาษาไทยมาตรฐานโดยใน 3
อำเภอนั้นมีเสียงวรรณยุกต์ครบทั้ง 5 เสียงและในอีก 1 อำเภอมีเสียงวรรณยุกต์เพียงแค่ 4 เสียง
เท่านั้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจันทบุรีกับ
ภาษาไทยมาตรฐานนั้นในแต่ละอำเภอมีการแปรเสียงที่เป็นเอกลักษณ์เป็นของอำเภอนั้นเองและใน
ขณะเดียวกันบางอำเภอมีเสียงที่แปรไปในทิศทางเดียวกัน เหมือนกันหรือคล้ายกันและบางอำเภอมี
การแปรเสียงในจำนวนที่เท่ากันแม้ว่าระยะทางจะห่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ควรทำการศึกษาผู้บอกภาษาในแต่ละช่วงวัยเพื่อดูการแปรของเสียงวรรณยุกต์มากขึ้น
เพียงใด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ในพื้นที่ของตำบลต่าง ๆ ในจังหวัดจันทบุรี
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาไทยถิ่นภาคตะวันออก

บรรณานุกรม

- กุหลาบ สำราญสุข. (2538). *การศึกษาเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดชลบุรี*. (ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2553). *ภาษาศาสตร์เบื้องต้น*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิตนา ขอดจันทิก (2554). *การเปลี่ยนแปลงระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาในชุมชนหลายภาษา ตำบลลาดบัวขาว อำเภอลี้ควิว จังหวัดนครราชสีมา*. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทนา ธรเกียรติ. (2548). *สัทศาสตร์ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปิ่นกนก คำเรืองศรี (2545). *การแบ่งกลุ่มภาษาถิ่นในภาษาไทยโดยใช้ระบบเสียงวรรณยุกต์*. (ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิศศรี กมลเวชช. (2548) *ครบครันเรื่องวรรณยุกต์* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : หอรัตนชัยการพิมพ์.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2547). *ภาพรวมของการศึกษาลัทธศาสตร์และภาษาศาสตร์*. ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรโชค อู่สมบุญณ์ (2552). *การศึกษาลักษณะภาษาถิ่นจันทบุรี: กรณีตำบลท่าช้าง และตำบลแสงอำเภอมะเมือง จังหวัดจันทบุรี*. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาภาษาไทย. มนุษยศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพ็ญวิภา อยู่เย็น (2556). *การแปรเสียงวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุในภาษาไทยโข่ง จังหวัดราชบุรี*. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาภาษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภคิธีรา หนูแก้ว. (2542). *การศึกษาระบบเสียงภาษาไทยมุสลิม อำเภอนาทอง จังหวัดสงขลา เปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐาน*. (ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต. สาขาภาษาไทย). มหาวิทยาลัยทักษิณ ภูมิภาคตะวันออก. Retrieved from <http://www.traveleastthailand.org/home.php?title=%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%81%E0%B8%A3%E0%B8%81>
- รัชฎาภรณ์ ผลยะฤทธิ (2558). *การแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด*. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาภาษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยมหิดล
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน* (บ. ศ. จ. ม. กรุงเทพฯ Ed.): บริษัทนามิบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด.
- วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2556). *ภาษาไทยถิ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 4) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2533). *ภาษาศาสตร์*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เริงชัย ทองหล่อ (2556). *คู่มือเตรียมสอบหลักภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์* (เจริญดีมั่งคั่งการพิมพ์ Ed.): บริษัทไฮเอ็ดพับลิชชิ่ง จำกัด.
- เรืองเดช ปันเขื่อนขันตี. (2541). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย*. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย Ed. คณะกรรมการเผยแพร่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท.
- วรวรรณ ศรียาภัย (2556). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์สัมปชัญญะ :นนทบุรี*.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2522). *การศึกษาภาษาถิ่นย่อยจังหวัดระยอง*. (ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, อักษรศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร. *ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นนครราชสีมา*. (ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2541). *ภาษาในสังคมไทย : ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิลักษณ์ ธรรมพวิธิกุล (2547). *การวิเคราะห์ระบบเสียงในภาษา*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : กรุงเทพฯ.
- เอกพงศ์ ประสงค์เงิน (2550). *เอกสารคำสอนรายวิชา 208232 ภาษาศาสตร์ 2*. ชลบุรี : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Tanprasert, P. (2546). *A Language classification of Phuan in Thailand: A Study of The Tone System*. (The Degree of Doctor of Philosophy, Linguistics). Mahidol University.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายยศวัฒน์ ศรีกระจ่าง
วัน เดือน ปี เกิด 8 กรกฎาคม 2534
สถานที่เกิด โรงพยาบาลพระปกเกล้า
สถานที่อยู่ปัจจุบัน
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน ครู ค.ศ.1 โรงเรียนบ้านคลองกลอยมิตรภาพที่ 82 สพฐ จบ. 2 สอนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4
ประวัติการศึกษา ป.ตรี ครุศาสตร์ สาขา ภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัด
จันทบุรี

